IX.

2451
1898

LEO PP. XIII.

AD PERPETVAM REI MEMORIAM.

Nr. 1263. S. Paschalis Baylon patronus coetuum eucharisticorum ac societatum a ss. Eucharistia constituitur.

Providentissimus Deus fortiter suaviterque disponens omnia, singulari quadam cura Ecclesiae suae ita prospexit, ut quum inclinatae maxime res viderentur, ex ipsa temporum acerbitate insperata eidem solatia suscitaret. Id, quum saepe alias, tum potissimum videre licet his rei christianae ac civilis temporibus. Quum enim communis tranquillitatis osores, insolentius se in dies efferentes, quotidiano impetu eoque validissimo adnitantur Christi fidem omnemque paene societatem evertere, placuit divinae bonitati his rerum fluctibus praeclara studia pietatis obiicere. Quod quidem plane declarant et sanctissimi Cordis Iesu longe lateque propagata religio, et excitatus ardor ubique terrarum provehendi cultus Marialis, et inclyli eiusdem Deiparae Sponsi adaucti honores, et catholicorum coetus in vario rerum genere ad omnemque fidei defensionem parati, aliaque complura, promovendo divino honori et mutuae caritati fovendae. sive amplificata, sive primum invecta. Quae quidem omnia etsi animum Nostrum suavissime afficiunt, nihilominus divinorum munerum summam hanc esse putamus, auctam in populis in Eucharistiae sacramentum religionem post habitos in eam rem coetus per haec tempora celeberrimos. Nihil enim efficacius videtur Nobis quod alias significavimus, catholicorum animis excitandis tum ad fidem strenue profitendam, tum, ad virtutes christiano nomine dignas exercendas, quam ut alantur et acuantur studia populi in admirabile illud amoris pignus, quod pacis vinculum est atque unitatis. Quum igitur tanta res maxime Nobis curae sit, quemadmodum coetus eucharisticos saepe laudavimus, ita nunc uberiorum spe fructuum permoti, faciendum ducimus, ut iis patronus coelestis assignetur ex sanctis coelitibus, qui in augustissimum Corporis Christi sacramentum vehementiore affectu flagrarunt. Inter eos vero, quorum ardor pietatis in praecelsum hoc fidei mysterium efferbuisse magis visus est, locum obtinet dignissimum PASCHALIS BAYLON. Qui animum sortitus rerum coelestium apprime studiosum, postquam adolescentiam in custodia gregis transegit innocentissime severioris vitae institutum amplexus in Ordine Minorum strictioris observantiae, eam ex contemplatione divini convivii meruit haurire scientiam, ut rudis ac literarum expers potuerit et de rebus fidei difficillimis respondere et pios etiam libros conscribere.

Idem Eucharistiae veritatem publice palamque professus inter haereticos multa et gravia perpessus est, ac Tharsicii martyris aemulus, ad necem quoque crebro petitus. Eum denique pietatis affectum defunctus etiam retinere visus est: quippe iacens in feretro, ad duplicem sacrarum specierum elevationem bis oculos dicitur reserasse.

Igitur apparet, coetus catholicorum, de quibus loquimur, nullius in tutela melius esse posse. Propterea qua ratione Thomae Aquinati cupidam literarum iuventutem; Vincentio a Paulo consociationes caritatis causa initas; Camillo de Lellis et Ioanni de Deo aegrotos et quotquot aegrotis adiuvandis dant operam, opportune commendavimus, ita, quod bonum faustumque sit et rei christianae benevertat, suprema autoritate Nostra, praesentium vi, sanctum Paschalem Baylon peculiarum coetuum eucharisticorum, item societatum omnium a sanctissima Eucharistia, sive quae hactenus institutae, sive quae in posterum futurae sunt, Patronum coelestem declaramus et constituimus. Atque ab eiusdem sancti exemplis patrocinioque hunc fructum fidenter petimus, ut e populo christiano quotidie plures animum, consilia, amorem ad Iesum Christum servatorem referant, omnis salutis summum augustissimumque principium. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Non obstantibus in contrarium facientibus quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium literarum transsumptis seu exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constituae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXVIII Novembris MDCCCXCVII, Pontificus Nostri Anno Vicesimo.

A. Card. MACCHI.

2452
1898

Congressus Eucharisticus occasione SS. Exercitiorum celebrabitur.

Cum inter primarios SS. Exercitiorum fructus eximia erga Sanctissimum Sacramentum pietas merito numerari debeat: ideo terminatis pro mense Augusto Ven. Clero Dioecesano indictis SS. Exercitiis, in oeco Seminarii Conventus Eucharisticus Deo adjuvante a praesentibus hujus piae sodalitatis membris et fautoribus celebrabitur, cujus fines praecipui erunt:

1. Ut Christus Dominus in Sanctissimo Sacramento cum illis pietatis et religionis honoribus, quos passim solida devotio fidelibus suggerit et sacerdotalis conditio praescribit, magis magisque adoretur et glorificetur.

2. Ut cunctorum ad cultum divinum pertinentium mundities, decentia et ordo promoveatur.

3. Ut ministri Ecclesiae S. Missae Sacrificium et S. Communionem ea pietate et reverentia administrent, quae omnibus exemplo sit et aedificationi.

4. Ut quam solemnissimae instituantur supplicationes publicae, adorationes perpetuae, et preces quadraginta horarum.

5. Ut pueri puellaeque ad primam communionem quam optime edoceantur, aegroti ad ultima sacramenta solerter praeparentur, saepius visitentur, de repetitae absolutionis utilitate edocti poenitentiae Sacramento corroborentur.

6. Ut s. curiones frequenter e sacro suggestu et in sede confessionali de Sanctissimo Sacramento agant, devotionem erga mysterium illud adorandum in auditoribus et poenitentibus excitent.

7. Ut fideles adhortentur ad crebras communiones visitationes Sanctissimi frequentes Sacrificii Missae auditiones et spirituales Communiones.

8. Ut lampas ante Sanctissimum continuo ardeat et januae Ecclesiarum, in quibus Eucharistiae Sacramentum custoditur, statis diei horis fine adorationis fidelibus pateant.

Quae omnia, cum cujusque sacerdotis in sacro ministerio positi officia sint et munia, facile cernitur, nullam obligationem novam hic imponi, sed renovari solum memoriam eorum, quibus sacerdotum et fidelium pietas roboretur atque perficiatur.

Multa itaque bona spiritualia e tali Congressu Eucharistico profluere nemo non videt, Sociorum pietas mutuis precibus fovetur et exemplo confirmatur, augentur gratiae et crescunt merita, communicantur singulis fructus bonorum operum, quae a sociis fiunt, et quod praecipuum est, Christus Dominus in Sanctissimo Altaris Sacramento magis adoratur et glorificatur.

Ad fructus quo uberiores hujus Congressus Eucharistici percipiendos, hisce provoco Ven. Fratres ut pro fausto successu, fusis cum populo fideli precibus, auxilium divinum implorent et tempore praefixo Congressui — rocheto, stola alba et birreto provisi — interesse contendant. Clerus curatus vero Urbis Cathedralis die 21-a Augusti e s. suggestu, finita concione, populum fidelem, inprimis asseclas sodalitatis ss. Altaris Sacramenti adhortetur, ut occasione Cultus Eucharistici die 26-a celebrandi, susceptis cum Clero Dioec. pie sacramentis, elargiendae gratiae divinae participes fieri satagant.

2453
1898

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztertől. — 2365 eln. szám.

A népoktatás állapotát felölelő évkönyvek összeállitása.

Az 1897. évi XXXV. t. cz. 5. §-ából kifolyólag, valamint a jelzett törvényczikk alapján Ő csász. és apostoli királyi Felsége legfelsőbb elhatározásával a m. kir. központi statisztikai hivatal részére a kereskedelmi m. kir. minister úr által kibocsátott ügyköri és ügyviteli szabályzat értelmében jövőben a jelzett hivatal által a a kormány hozzájárulása mellett szerkesztendő és a népoktatás állapotát is felölelő évkönyvek összeállitása czéljából a népoktatási statisztika, ugy az óvó- és tankötelesek összeirása, nyilvántartása és ellenőrzése, valamint az óvó és tankötelezettség végrehajtásának nyilvántartása és ellenőrzése továbbá az iskolai rendtartásnak és az

iskolai statisztikai adatszolgáltatásnak és adatgyüjtésnek módjai egymással teljesen összhangba hozandók és egészben megujitandók voltak, egyrészt azért, hogy az adatok teljesen megbizható módon és akkép gyüjthetők legyenek, hogy azok szakszerü feldolgozás mellett a népoktatásnak minden tekintetben hü képét adják, másrészt azért, hogy a munkálatok a kir. tanfelügyelők megkimélésével a központi statisztikai hivatalnak szakszerü ügykörébe utaltassanak.

Ezen nagyjelentüségü reformmunkálat első legfontosabb és alapvető intézkedésének, az óvó- és tankötelesek összeirására vonatkozó utasitásnak kiadása iránt, minthogy az 1899/1900-iki iskolai évre az 1899-ik év elején megejtendő összeirásra nézve léphet csak életbe, külön fogok intézkedni.

Minthogy azonban a népoktatási statisztikai reformnak igen fontos és nélkülözhetlen forrásai t. i. az iskolai rendtartási nyomtatványok már az 1898/99-ik tanévtől kezdve életbe léptetendők, hogy tehát a rájuk következő tanév iskolai statisztikája adatainak összeállitásánál a m. kir. központi statisztikai hivatal által kibocsátott gyüjtő ivek kitöltéséhez már felhasználhatók legyenek, — a „népoktatási intézetek által vezetendő rendtartás és az általuk szolgáltatandó statisztika tárgyában“ egyidejüleg kibocsátott körrendeletemet van szerencsém a Főtiszt. Főhatóságnak a hozzá tartozó nyomtatvány mintákkal együtt tisztelettel oly felkéréssel megküldeni, méltóztassék a statisztikai munkálatok egyöntetüsége és könnyitése szempontjából saját hatáskörében lehetőleg akkép intézkedni, hogy a főhatósága alatt álló népoktatási intézetekben is folyó év szeptemberhó 1-től kezdve, amennyiben különös akadályba nem ütközik, — ezen rendtartási nyomtatványokat vezessék be, illetőleg, hogy lehetőleg ezen mintáknak megfelelő nyomtatványok használtassanak. Nagybecsü intézkedése, esetleg felmerülhető aggályai felől méltóztassék engem értesiteni.

Budapest, 1898. junius hó 8-án. Wlassics Gyula.

(A népoktatási intézetek által készitendő statisztikai kimutatások.)

2454/1898

2365/98. eln. számhoz. A m. kir. vallás és közoktatásügyi ministertől.

Körrendelet valamennyi kir. tanfelügyelőnek, valamennyi közigazgatási bizottságnak, a népoktatási intézetek által vezetendő rendtartás és az általuk szolgáltatandó statisztika tárgyában.

Tekintettel a m. kir. központi statisztikai hivatalról szóló 1897. XXXV. t. cz. követelményeire, különösen pedig e törvény 10. §-ában foglalt azon rendelkezésre, melynél fogva a statisztikai kimutatások megbizhatóságának és szabályszerüségének ellenőrzésére, a statisztikai adatszolgáltatásra kötelezettek által vezetett különböző nyilvántartások fognak felhasználtatni, szükségesnek mutatkozik, hogy az iskolai nyivántartások az adatszolgáltatás igényeivel kellő összhangba hozassanak, miért is az állami-, államilag segélyezett községi- és községi-, társulati és magán népoktatási intézetek és az ily jellegü kisdedóvóintézetek által szolgáltatandó statisz-

tika czéljainak megfelelően vezetendő egyöntetü rendtartás, valamint az ezen intézetek által szolgáltatandó statisztika tárgyában a következőket rendelem:

1. §. A jelzett népoktatási intézetek, ugymint a kisdedóvók, menedékházak, elemi, felső nép- és polgári iskolák, beleértve a velök kapcsolatosan vagy önállóan szervezett gazdasági ismétlő iskolákat és női kereskedelmi tanfolyamokat, továbbá az iparos és kereskedő tanoncz iskolák, nemkülönben a segédek tovább képzésére való tanfolyamok az a) 1., a) 2., a) 3., illetőleg a) 4. mintáju felvételi naplót s a b) 1. mintáju mulasztási, illetőleg b) 2., b) 3. és b) 4. mintáju előmeneteli és mulasztási naplót kötelesek vezetni.

2. §. A felvételi napló az iskolába (óvodába, menedékházba) való beiratkozás alkalmával állitandó ki s abban a felvett tanulók (óvodások) jelentkezésük sorrendjében vezetendők be.

A mulasztási, illetőleg előmeneteli és mulasztási napló, mely a felvételi naplóba jegyzett adatok átvezetése folytán egyszersmind anyakönyv gyanánt is szolgál, osztályok szerint (a kisdedóvók és menedékházakban esetleg csoportok szerint) szerkesztendő.

3. §. Hogy a felvételi és mulasztási (illetőleg előmeneteli és mulasztási) napló között összefüggés legyen a felvételi napló megfelelő rovatában a tanulónak (óvodásnak) a mulasztási, illetőleg előmeneteli és mulasztási naplóban kapott sorszáma mindenkor pontosan feltüntetendő, a mulasztási (előmeneteli és mutasztási) naplóban viszont a tanuló (óvodás) felvételi időpontjának és felvételi folyószámának kitüntetésére kell gondot fordítani.

4. §. Az előmeneteli és mulasztási naplónak a tanuló előmenetelének szorgalmának és magaviseletének feljegyzésére szolgáló része az egész évi állapot és eredmény mérlegelésével a tanév végén töltendő ki. — Ugyancsak a tanév végén, kell kitölteni a nem magyar anyanyelvü és a tanév elején, illetőleg a felvétel alkalmával magyarul beszélni nem tudó tanulók ivén a magyar beszédben tett előmenetelre vonatkozó rovatot; (b) 1. 12. rovat, b) 2. 12. rovat és b) 3. 14. rovat); kivételt csak az az eset képez, a midőn a tanuló évközben elköltözik, meghal vagy más osztályba lép át.

5. §. A mulasztások jelzése a mulasztási (előmeneteli és mulasztási) napló megfelelő részében a hó és nap, illetőleg a napszak koczkájába húzott függőleges vonás által történik, mely ha a mulasztás igazoltatik, vizszintes vonás által huzandó át. — Ez alapon az igazolt és nem igazolt mulasztások számáról a tanév végén (elköltözös, elhalálozás vagy más osztályba átlépés esetén évközben is) összesités készitendő.

A felsőnép- és polgári iskoláknál a mulasztás jelzésére szolgáló koczkákban a mulasztott órák száma is alkalmas módon kitüntetendő s az összesitésbe az igazolt és nem igazolt mulasztott órák száma is felveendő.

6. §. Ugy a felvételi, valamint a mulasztási (előmeneteli és mulasztási) napló kötve vagy tartós boritékba füzve, az előmeneteli és mulasztási napló egyes

lapjai a lezárás alkalmával kelettel és aláírással ellátva, az iskola (óvoda) irattárában gondosan megörzendő.

7. §. Az iskolai bizonyitványok az előmeneteli és mulasztási napló adatai alapján állitandók ki.

8. §. Az iskola (óvoda) általános viszonyairól, a tanulókról (óvodásokról), az iskola (óvoda), bevételeiről és kiadásairól, a tanitó személyzetről és az iskolai (óvodai) épületről évenként statisztikai kimutatás készitendő, melynek szerkesztési módja és közvetlenül az iskolai helyi hatóságok utján való begyüjtése iránt az 1897: XXXV. törvényczikk alapján a m. kir. központi statisztikai hivatal intézkedik.

9. §. A magyar kir. központi statisztikai hivatal az iskolai (óvodai) statisztika ügyében az iskolai (óvodai) helyi hatóságokkal rendszerint közvetlenül, a kir. tanfelügyelőségek megterhelése nélkül érintkezik, a kir. tanfelügyelő közreműködése valamely statisztikai adatgyüjtésnél csak akkor vétetvén igénybe, ha az mellőzhetetlenül szükségesnek mutatkozik.

A kir. tanfelügyelőségek évenkint ápril havában közlik a m. kir. központi statisztikai hivatallal a kerületükben lévő népoktatási intézetek pontos és kimeritő jegyzékét a c. (minta szerinti kimutatás alakjában szerkesztve, egyuttal külön sorozatban közölvén a tanév elején még működésben volt, de április hónapig megszünt intézetek névjegyzékét is. Amennyiben valamely tanfelügyelőség kerületében az év folyamán változások csak csekély számban fordultak elő, a kir. tanfelügyelőség ujabb kimeritő jegyzék helyett változás-kimutatást küldhet be a magyar kir. központi statisztikai hivatalnak.

10. §. Az állami-, államilag segélyezett községi-, és községi, társulati és magán népoktatási intézetek rendtartásához szükséges nyomtatványok a jelen rendelet kiegészitését képező-, (a) 1 , a) 2., a) 3.. a) 4., b) 1., b) 2., b) 3,, b) 4.) minták szerint a m. kir. tudomány egyetemi nyomdából szerzendők be. Amennyiben a beszerzés nem innét történnék, a most kiadott nyomtatvány minták és papirméretek a legpontosabban betartandók.

11. §. Jelen rendeletem folyó évi szeptember hó 1-én lép életbe, melylyel egyidejüleg a jelzett népoktatási intézetek rendtartása tárgyában jelenleg fenálló és a fenti rendelkezésekkel ellentétben álló szabályok hatályukat vesztik. Hatályukat vesztik továbbá a népoktatási statisztika ügyében kibocsátott rendeletek is, különösen az 1891. évi márczius hó 31-én 2604/1890. eln. szám alatt kiadott rendelet, ez utóbbi oly megszoritással azonban, hogy az 1897/8. tanévről készitendő iskolai (óvódai) statisztika még az eddig fennállott alakban szerkesztendő.

Budapest, 1898. junius hó 8-án. Wlassics Gyula s. k.

(Inculcatur ordinatio Excell. Ministri Cultus de datis statisticis scholarum conficiendis.)

2455/1898

E ministeri iratot és a hozzá mellékelt körrendeletet oly felhivással közlöm a plebános urak, mint iskolaszéki elnökökkel, hogy annak értelmében a körrendeletben

foglaltakat az 1898/9. iskolai év kezdetén, azaz f. évi szeptember 1-én minden kath. elemi iskolában életbe léptessék, annak keresztülvitelét pontosan ellenőrizzék; megjegyzem, hogy a szükséges nyomtatványtáblázatok — felvételi-, előmeneteli- és mulasztási napló-ivek ivenként 2 krjával itt Pécsett, a püspöki Liceum nyomdában, augusztus elejével kaphatók lesznek. — Egyházmegyém területén legtöbb helyen csak az a) és b) minta s ezek mellékletei fognak szükségeltetni, a c) minta és melléklete nem. Különben a d) minta és annak melléklete csak azon helyeken lesznek szükségesek, hol róm. kath. tanoncz-, illetve róm. kath. iparossegédek továbbképzésére tanfolyamok vannak rendezve.

E körrendelet közlésével egyetemben elrendelem, hogy minden elemi iskolában meglegyen a jövő tanév kezdetével az osztálykönyv, melybe ugy a tanitó, mint a hitoktató lelkész pontosan bejegyezze a feldolgozott tananyagot, — ezzel kapcsolatosan az iskola-igazgató által jóváhagyott órarend kifüggesztve — és az iskolai napló-könyv a tanitó asztalán, melybe az iskolát időközönként látogató ker. esperes és iskolaszéki tagok bejegyezzék látogatásuk napját és netáni észrevételeiket az iskolában tapasztaltak felől.

Még egy fontos körülményre hivom fel a t. plebánosok, mint iskolaszéki elnökök figyelmét; ugyanis az 1868. évi 38. törvény 29. §-a kimondja, hogy amennyire lehet, a fiuk a leányoktól elkülönitve, külön tantermekben oktatandók; tekintettel arra, hogy a pécsi püspöki tanitóképző intézetből az 1898/9. tanév végén 30 tanképesitett, okleveles tanitónő kerül ki, óhajtandó, kogy oly hitközségi iskoláknál, melyekben több osztály van, a törvény eme kivánalma keresztülvitessék és ha csak egy tanitónő alkalmazható, akkor a III—IV. osztályu leányok, hol pedig kettő alkalmazható, az I. és II. oszt. leánykák is külön tantermekben, tanitónőkre bizassanak; ezzel kettős czélt akarok elérni: a leánykák szivképzését és azoknak a szükséges női kézi munkákban és a háztartásban leendő sikeres oktatását.

2456
1898

(Utasitás az iskolai és hitközségi költségelőirányzat és számadás készitése ügyében.)

A folyó évi VI. sz. körlevélben 1846—1848. szám alatt közölt rendeletemre beterjesztett iskolai költség-előirányzatok és iskolai számadások arról győztek meg, hogy a költség-előirányzat kiállitásában sok iskolaszék tájékozatlan, a számadások pedig nélkülözik a legszükségesebbet, mely nélkül a számadás felülvizsgálata nem eszközölhető, t. i. az okmánymellékleteket, a pénztári naplókat, nyugtákat, ellennyugtákat stb.; az egy-két iskolaszék által beterjesztett számadási okmányok jó része apró papirszeletekre irt számlák és nyugtákból áll. Egyöntetüség és a számadások átvizsgálásának eszközölhetése tekintetéből közlöm ugy a költség-előirányzatok, mint a számadások mintáit is, melyek szerint azok beterjesztendők lesznek. A számlák-, nyugták-, ellennyugták legalább is negyed iv nagyságu papiron legyenek kiállitva és az iskolaszéki elnök által ellenjegyezve; a költségelőirányzati és számadási ivek a pécsi püspöki liceumi nyomdában ivenkét 2 kron lesznek beszerezhetők.

Minden félreértés elkerülése végett kijelentem, hogy oly plebániákból, melyekben az egyházlátogatási okmány szerint, (visit. Canon.) a Communitas, vagyis a politikai község gondoskodik az iskola szükségleteiről, szedi be az iskolai adót, az iskolaszék maga pénzt nem kezel, a község pedig az iskola szükségleteiről vezetett számadásait a politikai hatósághoz terjeszti be: iskolai költség-előirányzat és számadások beküldése nem kivántatik, de tartozik a plébános, mint iskolaszéki elnök eme körülményt egyszer-mindenkorra esperesi ellenjegyzéssel bejelenteni. Oly plebániákból, melyekben nincs szervezett hitközségi tanács, és az iskolai szükségletek fedezésére megkivántató adón kivül még hitközségi adót is az iskolaszék állapit meg és szed be: ezen hitközségi költség előirányzatát és számadásait elkülönitve ugyan, de ugyanazon iven (iveken) terjeszti be. Szervezett hitközségi tanácscsal biró plebániákból a számadások és költségelőirányzatok ugy mint eddig is, de a fentebb jelzett minták szerint lesznek beterjesztendők.

Pécsett, junius 30-án 1898.

18..... évi költségvetése

a..... i..... osztályu róm. kath. iskolának.

A mellékelt okmány száma	Sorszám	Szükséglet	Az iskolaszék által javasolt összegek				Az egyházhatóság által megállapitott összegek			
			egyenlő		összesen		egyenként		összesen	
			frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
		A) *Fizetésekre.*								
	1	..... kántortanitó évi fizetése ..... frt ..... kr. ötödéves korpótléka ..... frt								
		B) *Lak- és kertilletmények.*								
	2	..... kántortanitó évi fizetése ..... frt ..... kr.								
	3	..... oszt. tanitó évi fizetése ..... frt ..... kr.								
		C) *Tanitói nyugdijilletékek.*								
	4	..... tanitó után, egyenként ..... frt ..... kr.								
	5	..... tanuló után egyenként ..... frt ..... kr.								
		D) *Iskola belfelszerlése.*								
	6	Tan és irószerekre								
		E) Szegénytanulók segélyezésére és tankönyvekre . .								
		F) *Házi szükségletekre.*								
	7	Épületek fentartására . . .								
	8	..... tanterem fütésére ..... mt. fa á ..... frt.								
	9	Iskola évenkénti belső tisztogatására								
	10	Vegyes szükségesekre . . .								
		Összesen:								
		Erre fedezetül szolgál . . .								
		Mutatkozik { többlet . . . . hiány								

A mellékelt okmány száma	Sorszám	Fedezet	Az iskolaszék által számba vett összeg frt	kr.	Az egyházhatóság által helyesbbitet összegek frt	kr.
	1	Mult évi fölösleg				
		A) Gyümölcsöző tőkék.				
	2	Az iskola föntartására				
	3	A tanitók javadalmazására				
	4	Szegény tanulók segélyezésére és ösztöndijakra .				
		B) Az iskola-alap javára az 1898. évi 38. t. cz. 38 §-a értelmében lekötött:				
	5	A község által készpénzben fizetendő évi járulékok .				
	6	Netán terményekben fizetendő járulékok pénzegyenértéke				
	7	A törv. 42. és 142. §§. értelm. a község által természetben adandó iskolahelyiség és tanitói lak hiányában a község által fizetendő béregyenérték . . .				
	8	Ugyanaz által természetben adandó kert helyett, a község által fizetett béregyenérték				
	9	**Ingatlanok:**				
		a) házak jövedelme				
		b) beltelek ..... hold ..... □ öl bérjövedelme . . .				
		c) kültelek szántóföld ..... hold ..... □ öl bérjövedelme				
		rét ..... „ ..... □ öl „				
		szőllő ..... „ ..... □ öl „				
		legelő ..... „ ..... □ öl „				
		erdő ..... „ ..... □ öl „				
		C) Változó jövedelmek.				
	10	Évenként megujuló adományok				
	11	Tandij ..... tanuló közül fizet ..... évi ..... frt . . .				
	12	A tanulóktól beszedendő felv. dij ..... tanuló után ..... kr.				
	13	..... frt ..... kr. állami adó után 5%-os iskolai adó				
		D) Rendkivüli jövedelmek:				
	14	Hagyományok és ajándékok				
	15	Iskolai büntetés-pénzek (az 1868. 38. t. cz. 4. §. szerint)				
	16	Vegyes és véletlen jövedelmek				
		Összesen:				

A ..... róm. kath. iskola.

Zárszámadás. 18 .. évre.

Folyó szám	Melléklet	Bevétel	Járandóság						Lerovás		Hátralék		Tulfizetés		Jegyzet
			Mult évi hátralék		Folyó évi hátralék		Összesen								
			frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	
		I. Rendes bevételek:													
1	—	M. évi pénztári maradvány . .	425	—	—	—	425	—	425	—	—	—	—	—	
2	1	Földbirtok jövedelme	72	—	523	20	606	20	583	40	27	80	5	—	
		Késedelmi kamat	—	—	3	59	3	09	3	09	—	—	—	—	
3	1	Tőkepénzek	920	—	100	—	1020	—	100	—	920	—	—	—	
		Rendes kamatok	7	80	51	48	59	28	52	68	6	60	—	—	
		Késedelmi kamatok	—	—	—	23	—	23	—	23	—	—	—	—	
4	1	Iskolai adó	396	94	1660	40	2057	34	1111	04	948	22	1	92	
			1821	74	2349	40	4171	14	2275	44	1902	62	6	92	
		II. Rendkivüli bevételek:													
1	1	Iskolamulasztásért fizetett büntetések	—	—	15	—	15	—	15	—	—	—	—	—	
2	1	Ajándékozások	—	—	10	—	10	—	10	—	—	—	—	—	
3	1	Hagyományok	—	—	25	—	25	—	25	—	—	—	—	—	
4	1	Eladott ócska szerelvényekért .	—	—	4	20	4	20	4	20	—	—	—	—	
			—	—	54	20	54	20	54	20	—	—	—	—	
		Összesen	1821	74	2403	60	4225	34	3329	64	1902	62	6	92	
		Kiadás	—	—	—	—	—	—	1951	25	—	—	—	—	
		Pénztári maradvány	—	—	—	—	—	—	378	39	—	—	—	—	

Folyó szám	Melléklet	Kiadás	Járandóság: Mult évi hátralék frt	kr.	Folyó évi hátralék frt	kr.	Összesen frt	kr.	Lerovás frt	kr.	Hátralék frt	kr.	Pótfizetés frt	kr.	Jegyzet
		I. Rendkivüli kiadások:													
1	—	Tökésités az Alapitványi főpénztárban	—	—	100	—	100	—	100	—	—	—	—	—	
		II Személyi kiadások:													
1	5	N. N. kántortanitó	—	—	500	—	500	—	500	—	25	—	—	—	
2	4	N. N. osztálytanitó	—	—	600	—	600	—	600	—	—	—	—	—	
			—	—	1100	—	1100	—	1100	—	25	—	—	—	
		III. *Tanszerekre:*													
1	1	Padok javitására	—	—	30	—	30	—	30	—	—	—	—	—	
2	2	Könyvekre és szekrényekre . .	—	—	40	—	40	—	40	—	—	—	—	—	
3	1	Táblák javitására	—	—	3	—	3	—	—	—	3	—	—	—	
4	2	Két szekrényért	—	—	30	—	30	—	15	—	15	—	—	—	
			—	—	103	—	103	—	85	—	18	—	—	—	
		IV. *Tüzifára:*													
1	1	40 ^{2}m. fáért	—	—	100	—	100	—	100	—	—	—	—	—	
2	1	Favágás	—	—	30	—	30	—	30	—	—	—	—	—	
			—	—	103	—	130	—	130	—	—	—	—	—	
		V. *Adók és biztositás:*													
1	1	Épületek tüzkár biztositása . .	—	—	11	20	11	20	11	20	—	—	—	—	
2	1	Illetékegyenérték	—	—	6	—	6	—	6	—	—	—	—	—	
3	1	Földadó	—	—	60	—	60	—	60	—	—	—	—	—	
4	1	Tanitói nyugdijalap	—	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	
			—	—	127	20	127	20	127	20	—	—	—	—	
		VI. *Épületek fentartása.*													
1	1	E czim alatt az uj épületek													
2	1	tatarozására, tisztogatása és uj													
3	2	alkatrészek készittetése körül													
4	1	felmerült kiadások sorolandók													
5	4	fel a vonatkozó okmányok csa-													
6	1	tolása mellett													
			—	—	300	—	300	—	300	—	—	—	—	—	
		VII. Szegény tanulok segélyezésére.													
1	2	Ruházat és csizmára	—	—	25	—	25	—	10	—	15	—	—	—	
		VIII. *Vegyes kiapások:*													
1	4	Napidijakra	—	—	14	—	14	—	14	—	—	—	—	—	
2	1	Bélyegre	—	—	1	25	1	25	1	25	—	—	—	—	
3	2	Fertőtlenitő szerekre	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	
4	1	Nyomtatványokra	—	—	5	80	5	80	5	80	—	—	—	—	
			—	—	22	05	22	05	22	05	—	—	—	—	
		Összesités:													
		I. Rendkivüli kiadások	—	—	100	—	100	—	100	—	—	—	—	—	
		II. Személyi kiadások	—	—	1220	—	1202	—	1177	—	25	—	—	—	
		III. Tanszerekre	—	—	103	—	103	—	85	—	18	—	—	—	
		IV. Tüzifára	—	—	130	—	130	—	130	—	—	—	—	—	
		V. Adók és biztositás	—	—	127	20	127	20	127	20	—	—	—	—	
		VI. Épületek fentartására . . .	—	—	300	—	300	—	300	—	—	—	—	—	
		VII. Szegény tanulókra . . .	—	—	25	—	25	—	10	—	15	—	—	—	
		VIII. Vegyes kiadások	—	—	22	05	22	05	22	05	—	—	—	—	
			—	—	2009	25	2009	25	1951	25	58	—	—	—	

	Vagyon	Egyesleg frt	Egyesleg kr.	Összesen frt	Összesen kr.
1	40 katast. hold földbirtok	4000	—	—	—
2	Tőkepénz	920	—	—	—
3	Hátralékos követelések	1902	62	—	—
4	Pénztári maradvány	378	39	7201	01
	Teher				
1	Jövő évre előre befizettetett földbér és adó . . .	6	92	—	—
2	Kiegyenlitendő számlák	58	—	64	92
	Tiszta vagyon .	—		7136	09

Azaz: Hétezer egyszáz harminczhat forint 09 kr.

Kelt ..... 18 .... évi december 31-én

elnök. (Ph.) pénztáros.

Kimutatás a tőkepénzekről.

Folyószám	Adós neve	Az adóslevél keletje	Telekkönyvi biztosítási szám	Tőke tartozás frt	Tőke tartozás kr.	Tőke lerovás frt	Tőke lerovás kr.	Tőke hátralék frt	Tőke hátralék kr.	Kamatláb	Kamat m. évi frt	Kamat m. évi kr.	Kamat f. évi frt	Kamat f. évi kr.	Kamat összes frt	Kamat összes kr.	Kamat lerovás frt	Kamat lerovás kr.	Kamat hátralék frt	Kamat hátralék kr.	Késedelmi kamat frt	Késedelmi kamat kr.	Jegyzet
1	N. N.	1856 V. 16.	2567/856 SzC	200	—	50	—	150	—	6	6	—	10	50	16	50	16	50	—	—	—	18	
			Összesen:	200	—	50	—	150	—	6	6	—	10	50	16	50	16	50	—	—	—	18	

Kelt ..... 18 ..... évi december 31-én.

(Ph.) elnök. pénztáros.

Kimutatás az iskolaföldek jövedelmeiről.

Folyószám	Bérlő neve.	A bérlet tartama tól	A bérlet tartama ig.	Évi bér frt	Évi bér kr.	Tartozás m. évi frt	Tartozás m. évi kr.	Tartozás f. évi frt	Tartozás f. évi kr.	Tartozás összns. frt	Tartozás összns. kr.	Lerovás frt	Lerovás kr.	Hátralék frt	Hátralék kr.	Tulfizetés frt	Tulfizetés kr.	Késedelmi kamat frt	Késedelmi kamat kr.	Jegyzet
1	Kovács Mihály	1895 X./1.	1903 X./1.	18	—	—	—	18	—	18	—	15	—	3	—	—	—	—	—	
	Összesen:			18	—	—	—	18	—	18	—	15	—	3	—	—	—	—	—	
	Egyeb jövedelmek.																			
1	Eladott füért .							38	—	38	—	38	—							
2	„ faágakért							2	10	2	10	2	10							
3	„ fákért							70	—	70	—	70	—							
	Összesen:							110	10	110	10	110	10	—	—	—	—	—	—	
	Együtt:							128	10	128	10	125	10	3	—	—	—	—	—	

Kelt ..... 18 ..... évi december 31-én.

(Ph.) elnök. pénztáros.

2457
1898

Commendatur opus „Evangeliumi szakaszok magyarázata“

Andreas Gebè professor Studii Biblici p. o. in lyceo episcopali Ungvarino, typis in lucem emisit opus sub titulo: „Evangeliumi szakaszok magyarázata“ quod Ven. Clero curato Dioecesis in elucubrandis imprimis homiliis Evangeliorum utile commendo.

2458
1898

Mors Josephi Sonnecker

Die 2-a Julii a. c. pie in Domino obiit Josephus Sonnecker, parochus Kömlödensis, qui natus est a. 1828., ordinatus a. 1855., ab a. 1857. par. in. Lapáncsa, ab a. 1871 in Kömlöd.

Animum fratris denati consuetis sacerdotum dioecesanorum suffragiis commendo.

2459
1898

Concursus pro beneficio Kömlöd.

Pro parochia Kömlöd per mortem Josephi Sonnecker vacanti reddita ac Patronatui Fundi R. Scientiarum Universitatis obnoxia hisce concursum usque 15. Aug. a. c. duraturum publico cum eo, ut competere volentes, qui necessariam approbationem habent, libellos suos supplices praelaudato Patrono inscriptos fine ulterioris dispositionis usque praefixum terminum mihi exhibeant.

2460
1898

Concursus pro beneficio Bogdása.

Beneficium Bogdása per translationem parochi Martini Zsulyevics ad parochiam Kisasszonyfa vacans redditum et patronatui Ven. Capituli obnoxium hisce concursui usque 15 Aug. a. c. duraturo exponitur.

2461
1898

(Concursus pro beneficio Szalatnak)

Dr. Josepho Loncsár, administratore adusque parochiae Szalatnak, in eadem qualitate ad beneficium Kömlöd translato, pro parochia liberae collationis Szalatnak vacanti concursus usque 15-am Augusti a. c. duraturus publicatur.

2462
1898

A Lackenbacher-féle alapitványra pályázat.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministertöl.

A Lackenbacher-féle alapitványból 15—20 bibliai versnek héberből arabra készitendö legjobb forditását 1417 frt 50 kr. tüzetik ki jutalmul. A feltételek a következök: 1. Mózes öt könyvének mindenikéből (a leszármazási lastromok kivételével) sors által 3—4 versből álló hely szemelendö ki, mely héberből arabra

forditandó. Arab szótár használható ugyan, azonban két egyenlően jó fordítás közül a szótár nélkül készültté az előny. Legjobb fordításnak tekintendő az, amelyik a londoni Polyglotte-hoz legközelebb áll. 2, A versenyben az osztrák-magyar monarchiához tartozók vehetnek részt, akik a jelen tanévben, vagy legfeljebb 3 évvel előbb végezték el a bécsi, prágai vagy budapesti egyetemen a hittudományi tanfolyamot és a róm. kath. presbyteratust felvették. Egyenlően jó fordításoknál az elsőség azé, a ki a hittudományi tanfolyamot közelebb fejezte be. 3. E dijért a verseny a bécsi egyetemen f. évi november hó 23-án, a prágai- és budapesti egyetemen f. é. november hó 25-én fog megtartatni. A dolgozat 12 óra alatt készitendő. Rövidebb időköz viszonylagos előnyül szolgál. A pályázók kötelesek illetékességüket az illető egyetem hittudományi kari dékánjánál legalább 3 nappal előbb okmányilag igazolni.

Budapest, 1898. évi junius hó 23-án.

2463
1898

Pályázat a lengyeli róm. kath. kántortanitói állásra.

A halálozás folytán megüresedett lengyeli róm. kath. kántortanitói állásra ezennel pályázat hirdettetik. Járandóság: 1. Három szép szobából, téli és nyári konyhából álló lakás, kert, pincze, istálló. 2. Szántóföld 5 kat. hold 495 □-öl, melyből két holdat a község mivel. 3. Minden egyes telkesházтól és kisházastól kap 9 krt. Minden egyes telkesházтól kap egy nyolczada tiszta buzát és egy nyolczada tiszta rozsot; minden egyes kisházтól kap két nyolczada rozsot; minden egyes zsellérpár fizet egy nyolczada rozsot. Telkes van 24—25, kisházas 73, zsellér 18. 4. A községtől kap egy négyigás-szekérrel szénát. 5. Méltóságos uradalomtól kap 6 öl tüzelőfát, továbbá két ölet (régi) kegyadományként, ameddig a Méltóságos uradalom ezt jónak látja, a megvágatás és szállitás a községet illeti. 6. Jövedelem czimén a templompénztárból 1 frt 46 krt, a vallás- és tanulmányi alapból 5 frt 21 krt. 7. Ismétlőiskolások oktatása fejében 26 frt 25 krt. Stoláris jövedelem körülbelül 40 frt. Ezen jövedelem az 1893. évi összeirás szerint 623 frt 27 krt tesz ki; ebből a tanitói nyugdijba 510 frt 27 kr. számitható. Kötelesség: A felsőbb 3 osztálynak egy tanteremben a törvény által előirt tantárgyakban való oktatása. Vasárnapi ismétlőiskolások oktatása. A kántori teendők végzése. Ostyasütés. Két tanterem fütése. Tannyelv magyar-német. A kérvények folyó évi julius hó végéig a lengyeli rk. iskolaszék elnökéhez nyujtandók be. Posta helyben. A megválasztott állását 1898. szeptember 10-én tartozik elfoglalni.

2464
1898

Pályázat a magyar-egregyi róm. kath. osztálytanitói állomásra.

Magyar-Egregyen a róm. kath. népiskolánál egy uj osztálytanitói állomásra folyó évi julius 31-ig pályázat hirdettetik. Az osztálytanitó javadalmazása következő: 1. Évi törzsfizetése a hitközségből, negyedéves előleges részletekben 340 frt. 2. Lakása: egy szoba a legszükségesebb butorzattal ágynemü nélkül és egy konyha. 3. Fütésül saját használatára 2 méteröl kemény, tüzi, hasábfa beszállitva és megvágva, értéke

20 frt. A tanitó kötelessége álland: egy osztályt önállóan vezetni és tanitványait a szorgalmi idő alatt, vasár- és ünnepnaponkint, alkalmas idővel sz. misére az anyatemplomba vezetni. Tannyelv magyar. Pályázó csak okleveles tanitó lehet. Állomás folyó évi szeptember hó 1-én elfoglalandó. A kérvények az iskolaszéki elnökhöz Baranya-Kárászra, u. p. Szászvár küldendők.

2465
1898

Pályázat a baranya-sombereki róm. kath. osztálytanitói állomásra.

A baranya-sombereki róm. kath. iskolánál két osztálytanitói állomásra julius 31-ig pályázat hirdettetik. Elsőnek fizetése 400 frt, másodiknak 300 frt előleges havi részletekben; lakás: külön szoba fütéssel. A második állásra esetleg tanitónő is pályázhat. Első tartozik a mindennapi tanitás mellett ismétlőiskolát külön dijazás nélkül vezetni és a kántoriakban segédkezni. A tannyelv német, magyar. Mindkét állomás szeptember 1-én elfoglalandó. A kérvények a kerületi espereshez Babarczra küldendők.

2466
1898

Pályázat a d.-kömlődi osztálytanitói állomásra.

A d.-kömlődi osztálytanitói állomásra julius 31-éig pályázat hirdettetik. Az állomás szeptember 1-én foglalandó el. Fizetése 400 frt havi részletekben. Egy butorozott szobából álló lakás fütéssel. Kötelessége az iskolaszék által kijelölt osztályt önállóan vezetni, a kántori teendők körül segédkezni. Tannyelv magyar, német. Képezdevégzett is nyujthat be kérvényt. A kérvények főtisztelendő elnök urhoz czimzendők.

2467
1898

Pályázat a szellői róm. kath. kántortanitói állásra.

A püspök-szent-erzsébeti plebániához tartozó szellői róm. kath. kántortanitói állásra pályázat hirdettetik. Jövedelme: 1. Két szoba, két konyha és éléskamrából álló lakás, istálló és 480 □-ölből álló kert és beltelekkel, mely utóbbit a község szántja. 2. minden házaspár után (95) 1½ nyolczada tiszta buza, 50 kr. és a szöllősgazdáktól (85) 5 itcze bor. 3. A község pénztárából 30 frt és ismétlő-iskoladij fejében 21 frt. 4. Minden köznapi iskolaköteles gyermek után (50) 20 kr. o. é. 5. 973 □-öl szántó föld, melyet a község szánt és 1054 □-öl rét, melynek termését a község hazaszállitja, 7 hold 1011 □-öl, 1961 □-öl feltört legelő, melyeket a tanitó munkál. 6. A püspöki uradalomtól 28 méter fa a község által vágva s meghordva, amelyből az iskola is fütendő. 7. 300 frtnak évi 15 frt kamatja. 8. Stóla-illeték mintegy 6 frt. Tannyelv magyar, német, vagy csak magyar. Pályázhatni julius hó végeig. A folyamodványok a p.-sz.-erzsébeti plebániahivatalhoz küldendők. Posta helyben, via Pécsvárad.

2468
1898

Pályázat a ráczpetrei róm. kath. osztálytanitói állásra.

A ráczpetrei róm. kath. felekezeti I-sö isk. osztályára tanitói pályázat hirdettetik. Fizetése 360 frt a hitközség iskolai pénztárából évnegyedenként előre

kézbesitve, egy tisztességesen butorozott szoba s egy öl apritott fa. Kötelessége tanonczait német, magyar nyelven a törvényszabta tantárgyakra oktatni, a vasárnapi és ismétlő-iskolásleányokat tanitani, tanképesitő okmányaait keresztlevéllel, szolgálati bizonyitványokkal felszerelendő folyamodványát julius 24-ig az iskolaszéki elnökséghez megküldeni. Utolsó posta Ráczpetre; a német nyelvbeni jártasság előnynyel birand.

2469
1898

Pályázat a boldogasszonyfai róm. kath. osztálytanitói állásra.

A boldogasszonyfai róm. kath. iskolánál folyó évi szeptember hó 1-évelüresedésbe jövő osztálytanitói állásra folyó évi augusztus hó 1-éig tartó határidővel pályázat hirdettetik. Kötelme egy osztályt önállóan vezetni, az ismétlők oktatásában sedédkezni, a kántori teendőkben résztvenni. Fizetése: egy szoba butorozva a szükséges tisztogatással és fütéssel; a 2-ik szoba, konyha s házi kert megváltásául 20 forint és 330 azaz háromszázharmincz forint havi előleges részletekben a hitközségi pénztárból.

2470
1898

Pályázat a felső-ireghi osztálytanitói állomásra.

A felső-ireghi osztálytanitói állomásra folyó évi augusztus 7-ig pályázatot hirdet az iskolaszék. Javadalma: a) egy szobából álló lakás, b) fütés és butorok használati értéke 25 frt, c) élelmezés czimén a kántortanitó által egy polgári évre fizetendő 150 frt, d) a hitközségi pénztárból 175 frt, e) ismétlő-iskolások oktatásáért 25 frt, f) kert- és lakpótlék czimén 25 frt, összesen 400 frt. Kötelessége egy osztályt önállóan vezetni. az ismétlősöket oktatni, a kántortanitó betegsége, vagy hivatalos elfoglaltsága esetén a kántori teendőkben is segédkezni és az iskolaszék jegyzőkönyvét vezetni. Az állomás szeptember 1-én foglalandó el és évközben hasonló állomással föl nem cserélhető. Tannyelv magyar. A kellőleg felszerelt okmányok augusztus 7-ig Felső-Ireghre (Tolnamegye) a róm. kath. iskolaszékhez intézendők.

2471
1898

(Pályázat a mohácsi róm. kath. népiskolánál egy kézimunka tanitónői állásra.)

A mohácsi róm. kath. népiskolánál egy kézimunka-tanitónői állásra pályázat hirdettetik. Évi fizetése — havi utólagos részletekben — a róm. kath. hitközségi pénztárból 300 frt és 100 frt lakbér, esetleg természetbeni lakás. Minden öt év után — korpótlék cimén — fizetése 50—50 frttal emelkedik, mig az 550 frtot el nem éri; a lakbér változatlan marad. Tartozik az iskolaszék által meghatározandó módon és mérvben végzendő kézimunka tanitásán felül különösen mint helyettes tanitónő a törvényes órák keretében müködni. Tannyelv magyar, korvátul tudók előnyben részesülnek Csakis okleveles tanitónők folyamodhatnak s kellően felszerelt folyamodványaik f. évi augusztus hó 10-éig a mohácsi róm. kath. iskolaszék elnökéhez beterjesztendők. Az állás f. évi szeptember hó 1-én elfoglalandó.

2472
1898

Püspök-Lakr. k. népiskolájánál az osztálytanitói állásra aug. 16-ig pályázat van hirdetve. — Jövedelme 300 frt a község pénztárából; 6 köbméter tüzelőfa s a legszükségesebb butorokkal felszerelt szoba. — Kötelessége egy tantermet önállóan vezetni, az iskolásgyermekeket a templomba be- és kikisérni és a kántorságban segédkezni. A tanitási nyelv német-magyar. — Folyamodhatnak okleveles tanitónők, esetleg okleveles óvónők is. Az állomás szept. 1-én elfoglalandó. Folyamodványok Püspök-Lakra (u. p. Himesháza) a plebániahivatalhoz küldendők. (Pályázat a püspök-laki r. k. osztálytanitói állásra.)

2473
1898

A berementi r. kath. kántortanitói állomásra — mely május 2-án közbejött akadályok folytán nem vala betölthető — ujabb pályázat hirdettetik. Évi jövedelme — csinos 3 szobából álló lakáson és kerten kivül — a következő: I. Készpénzben: 1. minden házaspár után 50 kr. (van jelenleg 266 pár) = 133 frt. 2. minden tanköteles után 40 kr. (van 100) = 40 frt. 3. ismétlő oktatásért 21 frt. 4. a herczegi urodalom részéről 4 frt 20 kr. II. Termesztményekben: 1. minden pár után 1/4 mérő gabona (a telkesek tiszta buzát tartoznak adni, a többiek pedig kétszerest = 30 mm. à 7 frt = 210 frt. 2. minden pár után 1/4 m. szemes kukoricza = 33 mm. à 4 frt = 132 frt. 3. minden szőllősgazda, ha bor terem, 1 1/2 lit. bor. Jelenleg nem terem! 4. 12 öl kemény hasábfa, melyet az urodalom ad, a község pedig vág és behord à 8 frt = 96 frt. Ebből azonban az egyik iskolaterem is fütendő! 5. 10 mérő kétszeres az urodalomtól à 2 frt 50 kr. = 25 frt. III. Földek után: 1. öt hold és 115 □-öl szántóföld à 15 frt = 88 frt. 2. két hold és 490 □-öl rét à 10 frt = 25 frt. 3. Három hold az urodalom részéről à 10 frt = 30 frt. IV. Stola krlbl 30 frt. Összesen 834 frt 20 kr. Ebből kántori járandóság czimén levonva 200 frtot, marad tisztán tanitói fizetés 634 frt 20 kr. Tannyelv: német-magyar-illyr; a kántori szolgálat egy vasárnap németül és két vasárnap illyrül végzendő. A választás f. é. aug. 10-én délelőtti 10 órakor fog megejtetni. A kellően fölszerelt kérvények a kerületi alesperesi hivatalhoz intézendők. Német-Márokra (p. helyben.) (Pályázat a berementi kántortanitói állomásra.)

(Mutationes personales Cleri.)

Stephanus Vajay administrator in Bölcske ibidem nominatus et institutus est parochus.

Martinus Zsulyevics praesentatus et institutus est parochus in Kisasszonyfa.

Dr. Franciscus Fent ss. Theol. prof. p. o. et adiunctus sup. Schol. dioec. Inspectoris, nominatus et institutus est parochus in Szegzárd-Ujváros.

Dr. Josephus Loncsár administrator hucusque in Szalatnak nominatus est administrator vacantis parochiae Kömlőd.

Antonius Pataky nominatus est administrator ad Bogdása.

Stephanus Komócsy receptus in servitium Dioecesis missus est interim qua subsidiarius ad Báta.

Qua cooperatores dispositi sunt:

Leopoldus Masson e P.-Bogád ad Sljivoševci.

Sigismundus Dujmovics e Harkanovci ad Püspök-Bogád.

Josephus Dióssy e Kisasszonyfa ad Laskafalu.

Dr. Franciscus Fent parochus Szegzárd-Ujváros nominatus est notarius Districtus Szegzárdensis.

Imminente e mandato SS. Pontificis universi Ordinis S. Francisci reformatione, vigore facultatis a competente superiore regulari impetratae, ex ordine egressi et ut penura sacerdotum sublevetur, in Dioecesim nostram recepti sunt:

Lipovcsevics Laurus, presbyter Ord. S. Francisci Prov. S. Joannis a Capistrano, ad dies vitae Clero Dioecesis adscriptus, missus est ad insulam Mohácsensem in dominio Eppali munere curati functurus.

Dominicus Lekics, presbyter Ord. S. Francisci, Pr. ov. S. Joannis a Capistrano, ad unum annum facultate extra claustrum vivendi accepta, missus est qua cooperator ad Mária-Kéménd.

Ex Ordine S. Francisci Prov. S. Ladislai Regis interimaliter in Dioecesim recepti et munere cooperatorum functuri missi sunt:

Petrus Varga ad P.-Sz.-Erzsébet.

Sabinus Sajt ad Olasz.

Rafaël Rasztics ad Mosgó.

Romanus Rathmann ad Magyar-Szék.

Bonifacius Baán ad Harkanovci.

Quinque-Ecctesiis, 8 Julii. 1898.

† Samuel m. p.
episcopus.

5-Ecclesiis, Typis Lycei episcopalis (B. Madarás) 1898.

2810
1898

X.

LEO PP. XIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

(Indulgentiae cultoribus S. Antonii concessae.

Iucundo animum Nostrum sensu perfuderunt, Nostrisque plane responderunt optatis supplices litterae, quas modo Dilectus Filius Laurentius Caratelli Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium Minister Generalis ad Nos dedit significans cupere se atque optare, ut S. Antonii Patavini cultus ubique gentium augeatur in dies singulos et provehatur. Verum catholici omnes propriam habent rationem cur Beatum Antonium praecipuo prosequantur honore, excolant obsequio. Ille enim singulari Dei concessu et munere gratias et beneficia quotidiana populo christiano conferre ita solet, ut ipsa ecclesia cohortetur, quemlibet fidelem ad eum confugere, si querit miracula. Accedit etiam calamitosis hisce temporibus quod Antonius Patavinus quasi icto caritatis foedere cum S. Vincentio a Paulo quodammodo consocietur, atque ambo amice coniurent ad levandas vel saltem deliniendas aerumnas miseriasque tenuioris plebis, ita ut beneficiis alter panem comparet, alter distribuat. Et multis quidem in templis ad stipem cogendam in alimentum egenorum posita est suavis imago S. Antonii in ulnis gestantis Puerum Deum, et quasi gratias ab Eo implorantis, quae imago invitare quodammodo christifideles ac provocare videtur ad expetenda beneficia, quibus acceptis dant stipem obligatam, quae absumatur in emptionem panis pro pauperculis. Ex quo fit ut Vincentianae Sodalitates, qune proletariorum familiis necessaria vitae cibaria ex instituto dispensant, validum ab Antonio praesidium et columen sibi polliceantur. Quae cum ita sint volenti lubentique animo Nos admotis precibus obsecundamus, et ad augendam fidelium religionem animarumque salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia caritate intenti omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus qui vere poenitentes et confessi ac S. Communione refecti tredecim feriis tertiis continuis et non interpolatis vel tredecim Dominicis item continuis et non interpolatis quolibet intra annum tempore, ad cuiusque arbitrium eligendis, piis meditationibus vel supplicationibus vel aliis pietatis exercitationibus ad Dei gloriam et eiusdem Sancti honorem vacaverint, qua ex his feriis tertiis vel Dominicis id praestiterint, Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam et remissionem vel defunctis applicabilem misericorditer in Domino concedimus. In contrarium facientibus non obstant. quibuscunque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut praesentium Litterarum transumptis seu exemplis etiam impressis manu alicuius Notarii publici subsriptis, sigillo personae in ecclesiastica dignitate consitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae; et praecipimus, ut praesentium Litterarum (quod nisi fiat nullas easdem esse volumus) exemplar ad Secretariam S. Congregationis Indulgentiis

Sacrisque Reliquis praepositae deferatur, iuxta decretum ab eadem S. Congregatione die XIX Januarii MDCCLVI. latum et a Benedicto XIV. Decessore Nostro fel. mem. die XXVIII. dicti mensis probatum. Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 1. Martii MDCCCXCVIII. Pontificatus Nostri Anno Vigesimo. Pro Dno Card. MACCHI, Nicolaus Marini. Substitutus.

Huic Apostolico Brevi congruenter RR. DD. Parochos Dioecesis meae attentos reddere volo, ut cultum S. Antonii Patavini, pauperum patroni, seu antidotum conaminum aetatis nostrae socialisticorum in suis parochiis propagare, indulgentias huic cultui largitate Pontificia adnexas fidelibus impense commendere, statuam sive pictas imagines hujus Sancti in Ecclesiis suis collocare, demum pium institutum quod „Panis S. Antonii“ vocari amant dilatare, fovere et succinctam hujus istituti descriptionem, quae aSocietate S. Stephani titulo: „Paduai sz. Antal és a szegények kenyere. Uj orvosság a szegények bajaira.“ typis impressa est et 4 cris ibidem emitur, vulgare, grati officii sui esse ducant.

2811
1898

Erga requisitionem Exc. R. H. Ministerii cultus et publ. Institutionis, praesentibus pro directivo notitiae statu et congrua observantia Ven. Clero in subnexo ·/. per extensum communico ordines ministeriales de affigendis domibus publicis occasione certarum solemnitatum vexillis nationalibus cum emblemate.

(Körrendelet valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének a czimeres nemzeti lobogónak nyilvános ünnepek alkalmával való kitüzése tárgyában.)

4642. szám/I. A m. kir. belügyminisztertől. Körrendelet, valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének a czimeres nemzeti lobogónak nyilvános ünnepek alkalmával való kitüzése tárgyában.

Az 1848. évi XXI. törvényczikk 2. §-ában foglalt s a középületek és közintézeteknek nyilvános ünnepek alkalmával a czimeres nemzeti lobogóval leendő feldiszitéséről szóló rendelkezés akadálytalan végrehajtása, illetőleg az idézett törvényi rendelkezés végrehajtása tárgyában 1895. évi október hó 11-én, 88155. szám alatt kiadott itteni körrendelet foganatositása közben felmerülhető nehézségek és tévedések elháritása érdekében szükségesnek mutatkozik mindazon középületeknek tüzetes megjelölése, melyek a szóban forgó alkalmakkor a jelzett módon diszitendők.

Ennélfogva annak előrebocsátása mellett, hogy „középületek“-nek tekintendők az állam, törvényhatóság, vagy község tulajdonát képező és közigazgatási illetve birósági, közoktatási, közmüvelődési, illetve közjótékonysági vagy közgazdasági czélokra szolgáló épületek,

valamint a más közjogi és magánjogi alanyok tulajdonát képező azon épületek is, melyeket a fentebb felsorolt közczélok szolgálatában álló intézetek a *maguk egészében* elfoglalnak, feltéve, hogy ezen intézetek közhatósági, jogilag körvonalazott felügyelet alatt állanak;

hogy továbbá „nyilvános ünnepek“ alatt ez esetben Szent István napja (augusztus 20-adika római naptár szerint) nemkülönben az 1848-iki törvények szen-

tesitési napjának évfordulója (április 11-ike római naptár szerint), továbbá a mindenkori uralkodó születés napja, s végül a törvényhozás által a jövőben netán kijelölendő nemzeti ünnepek értendők;

egyetértőleg a m. kir. miniszterelnök pénzügyi, kereskedelemügyi, földmüvelésügy, vallás- és közoktatásügyi és igazságügyi miniszter urakkal — a nyilvános ünnepek alkalmával czimeres nemzeti lobogóval diszitendő középületek névsorát megállapitottam, ugy, miként az a jelen rendelet „melléklet"-ében előadva van.

Közelebbi tájékozás kedveért kiemelendőnek mutatkozik még, hogy a magyar korona országainak egyesitett czimerét a lobogón csupán azon fökormányhatóságok (miniszteriumok) alkalmazzák, melyeknek hatásköre az 1868: évi XXX. t. cz. értelmében Horvát-Szlavonországokra is kiterjed, továbbá szintén az egyesitett czimerrel ellátott lobogót alkalmazzák azon közép és alsó hatóságok, melyek a jelzett főhatóságok alá rendelve tehát az idézett törvény által közösöknek kijelentett közigazgatási ágakban — Horvát-Szlavonországok területén müködnek; mig ellenben minden többi — bár közös közigazgatási ágban, — de kizárólag csak a szorosan vett Magyarország területére szoritkozó müködést kifejtő hatóságok valamennyien az u. n. külön czimerrel ellátott nemzeti lobogót használják, illetve kötelesek a fent érintett nyilvános ünnepek alkalmával épületeikre kitüzni.

Megjegyzem, hogy Fiumében a fiumei és magyar-horvát tengerparti kir. kormányzó palotája, a kormányzósági hivatal és a tengerészeti hatóság épülete az egyesitett, a többi középületek ellenben a külön czimert feltüntető lobogóval diszitendők.

Megjegyzem továbbá, hogy a mennyiben a fennebbi fogalom-meghatározás második részében érintett épületek a szóban forgó intézetek által nem a maguk egészükben foglaltatnának le, az egész épület középületnek nem minősithető ugyan, az illető intézet által elfoglalt lakosztályban azonban a czimeres lobogó kitüzhető.

Miről a czimet tudomás és a saját hatáskörébe eső intézkedések megtétele végett azzal a hozzáadással értesitem, hogy az általam e részben felkért szakminiszter urak, a vezetésük alatt álló közigazgatási ágban szükséges megfelelő intézkedéseket legközelebb szintén megfogják tenni.

Budapesten, 1898. évi május hó 15-én. Perczel s. k.

4642. B. M. számhoz. Melléklet a czimeres nemzeti lobogónak nyilvános ünnepek alkalmával való kitüzése tárgyában kibocsátott körrendelethez.

Vallás és közoktatásügyi miniszterium.

Központi épület, továbbá

1. Müvészeti és emberbaráti intézetek:

1. A festészeti és szobrászati mesteriskolák.
2. Az orsz. m. kir. mintarajziskola és rajztanárképző.
3. A női festő iskola.

4. Az iparmüvészeti muzeum és iskola.
5. Az orsz. m. kir. zeneakadémia.
6. Az orsz. m. kir. szinmüvészeti akadémia.
7. A magyar nemzeti muzeum.
8. Az orsz. képtár és történelmi képcsarnok.
9. A vakok orsz. intézete.
10. A hülyék budapesti állami intézete.
11. A siketnémák váczi orsz. m. kir. nevelő- és tanitóképző intézete.
12. A siketnémák kolozsvári intézete.
13. A siketnémák temesvári iskolája.
14. Az állam tulajdonát képező, de az orsz. magyar képzőmővészeti társulat használatába átengedett városligeti uj mücsarnok.

II. Felsőbb tanintézetek.

1. A budapesti tud. egyetem következő épületei:

a) központi épület (IV. Szerb-utcza).
b) könyvtár (IV. Ferenczieк tere).
c) természetrajzi intézetek épülete (VIII. Muzeum-körút).
d) vegytani intézet (VIII. Muzeum-körút: kertben).
e) élettani intézet (VIII. Eszterházy-utcza).
f) phisicai intézet (VIII. Eszterházy-utcza).
g) orvoskari központi épület (VIII. Üllői-út).
h) I. sebészeti kóroda (VIII. Üllői-út).
i) I. belgyógyászati kóroda (VIII. Üllői-út).
j) gazdasági hivatal (VIII. Üllői-út: kertben).
k) boncztani intézet (VIII. Mária-utcza).
l) I. kórboncztani intézet (VIII. Mária-utcza: bérházban).
m) II. belgyógyászati kóroda (VIII. Szentkirályi-utcza).
n) I. szül. és nőgyógyászati kóroda (VIII. Baross-utcza).
o) kórboncztani intézet (VIII. Baross-utcza bérházban, melyben egy magán akás is van).
p. II. szül. és nőgyógyászati kóroda (VIII. Rökk-Szilárd-utcza 1. ez a kórodának az uj épületbe leendő kiköltözése után bábaképezde lesz.)
q) II. szül. és nőgyógyászati kóroda uj épülete (VIII. Üllői-út: botanikus kertben; még nincsen használatban.)
r) boncztani intézet uj épülete (IX. Tüzoltó-utcza: még nincsen használatban).
s) törvényszéki orvostani intézet).

2. A budapesti kir. József műegyetem épületei:

a) Főépület (VIII. Muzeum-körút).
b) melléképület.
c. pótépület (VIII. Eszterházy-utcza).

3. A kolozsvári Ferencz József tudomány egyetem épületei:

a) Főépület (épülöben, 4 utczára szól, tehát 4 lobogóval volna ellátandó).
b) boncztani intézet.
c) élettani intézet.
d) vegytani intézet.
e) állattani intézet.
f) kór és gyógytani intézet.

4. Királyi jogakadémiák épületei:

a) Kassán.
b) Pozsonyban.
c) Nagyváradon.

5. R. kath. és autonom felekezeti jogakadémiák épületei:

a) egri érseki és
b) pécsi püpöki joglyceumok
c) kecskeméti,
d) sárospataki,
e) debreczeni és
f. máramaros-szigeti ev. református,
g. eperjesi ág. hitv. ev. jogakadémiák épületei.

6. A bába iskolák épületei:

a) Szegeden,
b) Nagyváradon,
c) Pozsonyban,
d) Nagy-Szebenben (most épül),
e) Szombathelyen,
f) Debreczenben
g) Ungvárott.

7. Magyar Tudományos Akadémia épülete Budapesten.

III. Középiskolák.

I. Budapest-fővárosi tankerület.

A főigazgatóság vezetése alatt:

a) az I. ker. állami főgymnásium, a VII. ker. állami főgimnasium, a VIII. ker. állami főgimnasium, a II. ker. kir. főgimnasium, az V. ker. kir. főgimnasium, a IV. ker. kath. főgimnasium, a László Mihály-féle főgimnasium, a Fekete József-féle főgimnasium,

b) a II. ker. állami főreáliskola, az V. ker. állami főreáliskola, a VI. ker. állami főreáliskola, a IV. ker. községi főreáliskola, a VIII. ker. községi főreáliskola.

2. Az államfelügyelete alatt:

a budapesti ev. ref. főgimnasium,
a budapesti ág. ev. főgimnasium.

II. Budapest vidéki tankerület:

A főigazgatóság vezetése alatt.

a) a jászberényi állami főgimnasium, a szolnoki állami főgimnasium, az egri katholikus főgimnasium, az esztergomi kath. főgimnasium, a kalocsai kath. főgimnasium, a kecskeméti kath. főgimnasium, a váczi kath. főgimnasium, a félegyházai közs. kath. főgimnasium, a gyöngyösi közs. kath. főgimnasium, a rákospalotai Wágner Manó-féle magán gimnasium.

b) a kecskeméti állami főreáliskola, az egri állami főreáliskola, az esztergomi községi alreáliskola.

Az állam felügyelete alatt:

a halasi ev. ref. főgimnasium,
a kecskeméti ev. ref. főgimnasium
a nagy-kőrösi ev. ref. főgimnasium,
a kun-szent-miklósi ev. ref. algimnasium,
az aszódi ág. ev. algimnasium.

III. Pozsonyi tankerület.

A főigazgatóság vezetése alatt.

a) a pozsonyi kir. főgimnasium, a trencséni kir. főgimnasium, a zsolnai kir. algimnasium, a szakolczai kir. algimnasium, a lévai kath. főgimnasium, a nagyszombati kath. főgimnasium, a nyitrai kath. főgimnasium, a pozsony-szent-györgyi kath. algimnasium, a privigyei kat. algimnasium, a komáromi kath. algimnasium, az érsekujvári közs. gimnasium,

b) a pozsonyi állami főreáliskola, a vágujhelyi izr. alreáliskola.

Az állam felügyelete alatt:

a pozsonyi ág. ev. főgimnasium.

IV. Beszterczebányai tankerület.

A főigazgatóság vezetése alatt.

a) a losonczi állami főgimnasium, a beszterczebányai kir. főgimnasium, a lőcsei kir. főgimnasium, a selmeczbányai kir. gimnasium, a trsztenai kir. algimnasium

a rózsahegyi kath. főgimnasium, a rozsnyói kath. főgimnasium, a podolini kath. főgimnasium,

b) a körmöczbányai állami főreáliskola, a löcsei állami főreáliskola.

Az állam főfelügyelete alatt.

az iglói ág. ev. főgimnasium, a késmárki ág. ev. főgymnasium, a rozsnyói ág. ev. főgimnasium, a selmeczbányai ág. ev. főgimnasium, a beszterczebányai ág. ev. algimnasium, a rimaszombati egyes. prot. főgimnasium.

V. Kassai tankerület.

A főigazgatóság vezetese alatt.

a) a munkácsi állami főgimnasium, a nagybányai állami főgimnasium, a bártfai állami algimnasium, a beregszászi állami gimnasium, az eperjesi kir. főgimnasium, a szatmári kir. főgimnasium, az ungvári kir. főgimnasium, a kassai kath. főgimnasium, a sátoralja-ujhelyi kath. algimnasium, a mármaros-szigeti kath. algimnasium, a kis-szebeni kath. algimnasium,

b) a kassai állami főreáliskola.

Az állam főfelügyelet alatt.

a mármarosszigeti ev. ref. főgymnásium,
a szatmári ev. ref. főgymnásium,
az eperjesi ág. ev. főgymnásium.

VI. Debreczeni tankerület.

A főigazgatóság vezetése alatt:

a) a szentesi állami főgymnásium, a nagykállói állami algymnásium, a miskolczi kir. algymnásium, a nagy-károlyi kath. főgymnásium, a debreczeni kath. algymnásium.

b) a debreczeni állami főreáliskola.

Az állam főfelügyelete alatt:

a) a debreczeni ev. ref. főgymnásium, a hódmezővásárhelyi ev. ref. főgymnásium, a miskolczi ev. ref. főgymnásium, a sárospataki ev. ref. főgymnásium, a kisujszállási ev. ref. főgymnásium, a mező-túri ev. ref. főgymnásium, a hajduböszörményi ev. ref. gymnásium, a hajdu nánási ev. ref. gymnásium, a karczagi ev. ref. gymnásium, a szarvasi ág. ev. főgymnásium, a nyiregyházai ág. ev. főgymnásium.

VII. Kolozsvári tankerület.

A főigazgatóság vezetése alatt.

a) a szamosujvári állami főgymnásium, a naszódi alapitványi állami főgym-

násium, a balázsfalvai gör. kath. főgymnásium, a csiksomlyói kath. főgymnásium, a kolozsvári kath. főgymnásium, a gyulafehérvári kath. főgymnásium, a székelyudvarhelyi kath. főgymnásium, a marosvásárhelyi kath. gymnásium, a szilágysomlyói kath. algymnásium.

b) a székelyudvarhelyi állami főreáliskola.

Az állam főfelügyelete alatt:

a kolozsvári ev. ref. főgymnásium, a marosvásárhelyi ev. ref. főgymnásium, a nagyenyedi ev. ref. főgymnásium, a székely-udvarhelyi ev. ref. főgymnásium, a zilahi ev. ref. főgymnásium, a beszterczei ág. ev. főgymnásium, a szászrégeni ág. ev. algymnásium, a kolozsvári unitárius főgymnásium, a székely keresztúri unitárius gymnásium.

VIII. Nagyszebeni tankerület.

A főigazgatóság vezetése alatt:

a) a nagyszebeni állami főgymnásium, az erzsébetvárosi állami algymnásium, brassói kath. főgymnásium, kézdi-vásárhelyi kath. algymnásium, a petrozsényi magán gymnásium.

b) a dévai állami főreáliskola, a brassói állami főreáliskola.

Az állam főfelügyelete alatt:

a) a sepsi-szent-györgyi ev. ref. főgymnásium, a szászvárosi ev. ref. főgymnásium, a brassói ág. ev. főgymnásium, a medgyesi ág. ev. főgymnásium, a nagyszebeni ág. ev. főgymnásium, a segesvári ág. ev. főgymnásium, a szászsebesi ág. ev. algymnásium, a brassói román gör. kel. főgymnásium, a brádi román gör. kel. algymnásium.

b) a nagyszebeni ág. ev. főreáliskola, a brassói ág. ev. alreáliskola, a brassói román gör. kel. alreáliskola.

IX. Nagyváradi tankerület.

A főigazgatóság vezetése alatt.

a) fehértemplomi állami főgymnásium, a lugosi állami főgymnásium, az aradi kir. főgymnásium, a belényesi gör. kath. főgymnásium, a nagyváradi kath. főgymnásium, a temesvári kath. főgymnásium, a nagyszalontai közs. algymnásium.

b) az aradi állami főreáliskola, a nagyváradi állami főreáliskola, a temesvári állami főreáliskola, a verseczi állami főreáliskola,

Az állam főfelügyelete alatt:

a békési ev. re. gymnásium,

a csabai ág. ev. algymnásium,

X. Szegedi tankerület.

A főigazgatóság vezetése alatt:

a) a makkói állami főgymnásium, a pancsovai állami főgymnásium. a zombori állami főgymnásium, a nagykikindai állami gymnásium, az ujvidéki kir. főgymnásium, a nagybecskereki községi főgymnásium, a szabadkai főgymnásium

b) a szegedi állami főreáliskola.

Az állam főfelügyelete allatt:

az ujvidéki szerb görög kel. főgymnasium

XI. Székesfehérvári tankerület.

A főigazgatóság vezetése alatt:

a) a kaposvári állami főgymnásium a szegzárdi állami főgyimnásium a zalaegerszegi állami főgymnásium, a keszthelyi kath. főgymnásium, a nagykanizsa kath. főgymnásium, a pécsi kath. főgymnásium, a székesfehérvári kath. főgymnasium, a veszprémi kath. főgymnásium.

b) a pécsi állami főreáliskola, a székesfejérvári állami főreáliskola, a sümegi községi alreáliskola.

Az állam főfelügyelete alatt:

a csurgói ev. ref. főgymnásium a gyönki ev. ref. algymnázium a bonyhádi ág. ev. algymnásium.

XII. Győri tankerület.

A főigazgatóság vezetése alatt:

a) a szentgotthardi állami algymnásium, a győri kath. főgymnásium, a soproni kath. főgymnásium, a szombathelyi kath. főgymnásium, a köszegi kath. algymnásium, a magyar-óvári kath. algymnásium, a pápai kath. algymnásium, a tatai kath. algymnásium, a soproni Lähne-féle főgymnásium.

b) a győri állami főreáliskola, a soproni állami főreáliskola.

Az állam főfelügyelete alatt:

a) a pápai ev. ref. főgymnásium, a soproni ág. ev. főgimnásium, a felső lövői ág. ev. gymnásium

b) a felső-lövői ág. ev. alreáliskola.

A magyar királyi vallás és közoktatásügyi miniszternek alárendelve.

1) A budapesti középiskolai tanárképző intézet gyakorló gyimnásiuma.

2) a budapesti orsz. rabbi-képző intézet.
3) A fiumei állami főgymnásium.
4) Eötvös Collegium Budapesten.
5) Ferencz-József nevelő intézet Budapesten. Az összes elemi és polgári tanitó és tanitónőképző intézetek. Az összes óvónő képezdék.

Az összes állami, községi és felekezeti

felsőbb leányiskolák, felső kereskedelmi, polgári- és felső népiskolák, elemi iskolák és óvódák, nemkülönben a magánosok által fentartott tanintézetek. Végül.

A közalapitványi főtisztség épülete:

Vág-sellyén és Buziáson.

A közalapitványi számtartóság épülete:

Nagyköveresen, Czegléden, és Pécsváradon.

A közalapitványi felügyelőség épülete:

Pécsváradon, Szegzárdon, Czegléden, Püspökladányban és Somlyóvásárhelyt.

A közalapitványi ispánság épülete:

Sajóládon.

Az uradalmi főtisztség épülete:

Báttaszéken.

A közalapitványi erdőgondnokság:

Znió-Váralján, Nyitra-Koloson, Apát falván, Trencsén vm. Pilis maróton, Pilis-Szent-Kereszten, Telkin, Szegzárdon, Vaiszlón, Pécs-Váradon, Zala- Erdödön, Nagy-Köveresen, Csákován és Jerszegen.

2812
1898

(Statuta Instituti pensionalis reformationi subjicienda.)

Az Ur szőllejének művelése közt a nap heve és terhe viselésében elaggott, baleset vagy betegség következtében szolgálatképtelenné vált paptársaim helyzetén anyagi gondoktól való mentesség által könnyiteni óhajtván, főpapi gondjaim elseje

közé soroztam kezdettől fogva az egyházmegyei kerületi gyüléseken is megnyilatkozó közóhajnak megfelelőleg, a nyugdijas papok korunk követelte tisztességes megélhetését, a rendelkezésemre álló pénzerők igénybe vételével, mielőbb biztositani.

Ez okból már f. é. márczius havában főtisztelendő káptalanommal beható tanácskozmány tárgyává tettem az egyházmegyei papi nyugdijügy ujjászervezését, illetve az évi nyugdij felemelését elhatároztam s egyuttal dr. Lechner János apátkanonok elnöklete alatt ezen ügy további tanulmányozása és részletes javaslattétel czéljából külön bizottságot rendeltem ki. E bizottság dolgozata elkészülvén, azt egész terjedelmében közlöm, az egyházmegyei papsággal */. alatt oly czélból, hogy az őszi kerületi koronák alkalmával ezen fontos és közérdekü ügynek minden oldalról megvitatására és a közóhajnak elém terjesztésére szabad tért engedjek:

Méltóságos és Főtisztelendő Püspök Ur!

Folyó évi április hó 1. 1186 sz. alatt kelt intézvényével tiszteletteljesen alulirottak mint bizottság kiküldetvén a végből, hogy az egyházmegyei papi nyugdijintézet ujjá szervezése, illetve az évi nyugdij felemelése tárgyában egybehivandó egyházmegyei értekezlet előkészitéséhez javaslatot tegyünk, mindenek előtt a nevezett nyugdijintézet ez idő szerinti vagyoni állására, valamint az egyházmegye plébániai javadalmainak hitelesitett congrua-összeirására vonatkozó kimutatásokat kellett a pécsegyházmegyei alapitványi hivataltól bekivánnunk és bevárnunk, amelyek alapján az egyházmegyei papi nyugdijügyet három bizottsági ülésben behatóan megvitatván, egyértelmü megállapodásainkat, mint a kegyesen ránk ruházott megbizatásból kifolyólag folytatott tanácskozmányaink eredményét az egyházmegyei papi nyugdijintézet reformjára vonatkozó javaslatunk gyanánt a következőkben terjesztjük Méltóságod elé.

Mielőtt az ügy érdemébe belemennénk, engedje meg Méltóságod rövid pillantást vetnünk az egyházmegyei papi nyugdijintézetnek az 1890 évi egyházmegyei értekezlet által eszközölt és eredményeiben a legáldásosabbnak bizonyult reformjára.

Ezen üdvös reformintézkedések főbb pontjai voltak: a nyugdijas helyek száma 8-ról 16-ra emeltetett, mi által az egyházmegyei pénztár mintegy 2400 frt huzamosabban ránehezült tehertől szabadult fel; a nyugdij évi összege egyelőre 600 frtban meghagyatván, s 16 nyugdijas hely javadalmazásának fedezéséül az agg papi és agg papi segédpénztárak a nyugdijalap czimén összesitett kamatai, valamint az egyházmegyei papságnak az előbbenihez képest jelentékenyen felemelt, vagyis évi jövedelmének egy százalékában megállapitott hozzájárulásai rendeltettek. Ezen intézkedések az egyházmegyei papi nyugdijintézetnek csak külterji kifejlesztését

kiszélesitését eszközölték; az évi nyugdij felemelését a szükséges pénzerő hiánya miatt a jövő időkre kellett hagyni, de egyuttal gondoskodás történt a siker minden biztositékaival az iránt, hogy a nyugdijfelemelés a legközelebb jövőben megvalósitható legyen, amely végből a nyugdijigény az állandó szolgálati képtelenség esetére korlátoltatott s a nyugdij elnyeréséhez egyéb már az előtt megkivántatott fellételeken kivül az összes egyházkerületek többségének hozzájárulása is kiköttetett; a 16 nyugdijas hely közül lehetőleg négynek üresen hagyása szorgalmaztatott, és ezen négy, esetleg több üres helynek évi javadalmazását képező összegnek tőkésitése elrendeltetett; az évközi üresedések javadalmazásai, még ha ugyanezen év folyamán betöltetnének is, ezen év végéig szintén tőkésittetni rendeltettek, vagyis az uj nyugdijazottak nyugdijaik élvezetébe csak a nyugdijaztatásukat követő év január 1-től léphetnek; a nyugdijalap növekvésének ezen inkább kedvező esélyekhez kötött s igy problematikus és hozzá még lassubb eszközei mellett a megyés püspöknek 500 frtnyi, a káptalannak 700 frtnyi, az előbbeniekhez képest megkettőzött nyugdijadományaira nézve az ő kifejezett akaratjukból és az ezekre nézve korábban is fennállott gyakorlathoz képest határoztatott, hogy ezek a nyugdijalap állandó megizmosodásának szakadatlan forrása gyanánt továbbra is tőkésitendők legyenek.

Az ezen intézkedések folytán történt tőkésitésekből, egyesek évenkinti önként kötelezőleg vállalt adományaiból, a nyugdijértekezlet által felkeltett érdeklődés nyomán támadt több nagylelkü jótevőnek nagyobb mérvü adományaiból és hagyományaiból rövid nyolcz év alatt a nyugdijalapnak oly mérvü megizmosodása következett be, hogy a nyugdijalap kiegészitő részét képező agg papi segédpénztár, kamathozama 1890-től 1897. év végeig 3608 frt 31 krról 7356 frt 46 krra emelkedett ehhez adva a folyó évben várható biztos tőkenövekménynek 160 frtnyi kamatát, a folyó év végén lesz:

az agg papi segédpénztár kamathozama	7516
az agg papi pénztár kamathozama	3573
az egyházmegyei papság nyugdijjárulékai	3600
összesen:	14689
Levonatván ebből a lekötött és tőkéhez csatolandó kamatok	502
marad nyugdijakra:	14187

Ekként az 1890. évi nyugdijértekezlet által contemplált azon időpont, mikor az egyházmegyei papságnak a nyugdijalap izmositásának érdekében elvállalt nagyobb mérvü önmegadóztatása örvendetes eredményeül bekövetkezett azon helyzet, hogy vagy a nyugdij felemelése, vagy a nyugdijjárulékok leszállitása iránt intézkedni lehet, immár elérkezett; illetőleg miután a sásdi egyházkerület kezdeményezésére egyházhatóságilag ez iránt nyilatkozatra felhivott egyházkerületek többsége a

fenti alternativát a nyugdij felemelésének javára döntötte el, itt az ideje, hogy az egyházmegyei papi nyugdijügy ezen irányu rendezése munkába vétessék.

Attérünk immár ezen rendezésre vonatkozó javaslatunk előadására, mint megbizatásunk tulajdonképeni érdemére.

Itt mindenekelőtt hangsulyozással előrebocsátandónak tartjuk azt, miszerint az egyházmegyei nyugdijintézet tovább fejlesztésének elengedhetetlen feltételéül tekintjük azon elvek medréből ki nem lépni, amely elvek eddigi alkalmazásának a nyugdijügy ily gyors fellendülését köszönhetjük; rá kell mutatnunk egyben mindjárt azon kedvező körülményre, hogy a nyugdijintézetnek fent 14187 frtban kitüntetett és nyugdijakra fordítható évi jövedelme akkora erőt képvisel, miszerint abból nem csak a nyugdij felemelését eszközölni, hanem egyszersmind az egyházmegyei papi nyugdijintézetnek egy ujabb intézménynyel leendő kibővitését is combinatióba venni és kedvező megoldásra vinni lehet.

Értjük a szolgálatra ideiglen képtelenekké lett áldozárok ellátásának kérdését, amely czélra annakelőtte az agg papi pénztár szolgált, mióta pedig ez az egyházmegyei papi nyugdijalapba olvadt, ezen teher az asthaeneumot és az egyházmegyei pénztárt illetéktelenül nyomja.

E két pont, t. i. a nyugdij felemelése és az ideiglenes szolgálati képtelenség eseteiről való gondoskodás képezi véleményünk szerint a nyugdijügy reformjának sarkpontjait, melyek egyszersmind az egyházmegyei papságnak meghallgatását igénylik.

A nyugdij felemelésénél ennek miként je és mérve kell, hogy különösebb megfontolás tárgyát képezze.

Eddig az egyenlő nyugdijösszeg elve volt az irányadó minden egyes nyugdijasra nézve tekintet nélkül ennek szolgálati éveire. Ezen elv azonban a bizottság felfogása szerint sem a méltányosság, sem a czélszerüség szempontjaival össze nem egyeztethető, azért a bizottság ezen elvtől eltérőleg a szolgálati évek számához arányositott nyugdijfokozat rendszere mellett foglal állást és ennek elfogadását hozza javaslatba azon indokok alapján, melyek erre vonatkozólag a Méltóságod elnöklete alatt tartott püspöki consistoriumon bővebben kifejtettek s igy Méltóságod előtt ismeretesek.

A nyugdijösszeg mérvének megállapitásánál a bizottságot azon szempont vezérlé, hogy ez a papság ujabb megterheltetése nélkül, a nyugdijintézet jelen pénzerejével akként legyen keresztülvihető, hogy a nyugdijasok ellátásán tul még az ideiglenes szolgálati képtelenség eseteire is illő fedezet jusson, másrészt azonban a legkisebb nyugdij is a megélhetés feltételéül szolgálhasson.

Mindezek figyelembe vételével a bizottság a nyugdijat a szolgálati évek első tizedében 1200 koronában javasolná megállapitandónak, minden következő évtizednél a nyugdij 100 koronával nagyobb lenne, a 40 szolgálati éven tul már

minden öt évben lenne 100 koronával nagyobb a nyugdij egész 50 évig, amelyen tul a nyngdij már 1800 korona lenne s ennél magasabbra nem is emelkedhetnék.

A nyugdijfokozat tehát számokban kifejezve lenne a következő: A nyugdijazandó szolgálati évének arányában, még pedig:

1—10	éveken	belül	a nyugdij	1200 korona.
10—20	„	„	„	1300 „
20—30	„	„	„	1400 „
30—40	„	„	„	1500 „
40—45	„	„	„	1600 „
45—50	„	„	„	1700 „
50	éven	tul	„	1800 „

Amely nyugdijfokozat a már nyugdijas papokra is alkalmazandó, illetve nyugdijuk nyugdijba lépésükig eltöltött szolgálati éveik arányában a fenti fokozat szerint felemelendő lenne.

Alkalmazván már ezen elvet a már meglevő 14 nyugdijasra és a két nyugdijas jelöltre, a 16 nyugdijasnak ellátása igényelni fog 12600 frtot; maradna tehát még a nyugdijintézet pénztárában évi 1587 frt fölösleg, amely összeg a nyugdijalap remélhető erősödésével évről-évre növekednék.

Ezen nyugdijintézet pénztári felesleg lehetővé teszi és a bizottság javaslatba is hozza, hogy a nyugdijintézet terhére segélydijasok czimén az ideiglenes szolgálati képtelenség folytán ellátást igénylők évi 400 frttal felvétessenek, illetve, hogy a nyugdijintézetnél már most négy ilyen segélydijas hely szerveztessék évi 400 frttal azon hozzáadással, miszerint a nyugdijintézeti pénztár feleslegnek a segélydijasok ellátásánál mutatkozó netáni hiánya az egyházmegyei pénztárból pótoltassék.

A segélydijas helyek fölötti rendelkezés, illetve az ezekre való kinevezés és az ezekről való elbocsátás kizárólag a megyés püspökre tartozzék.

Ezen két lényegbe vágó változtatáson kivül még két kevésbbé jelentös eltérés lenne a reform keretébe felveendő. Az egyik az, hogy a papság nyugdijjárulékai a hitelesitett congruaösszeirás alapján lennének kivetendők; csak a Slavon területen levő két egyházkerület eddigi nyugdijjárulékai lennének fenntarthatók mégis azon változtatással, melyet rajtuk, valamint általán a nem-javadalmas papság nyugdijjárulékain azon különbség követel, hogy az egyházmegyei javadalmi összeirás a káplántartást évi 300 frtban, a congruairás pedig csak 200 frtban vette fel. Az uj kivetésnél az 1%-os hozzájárulási kulcs megtartandó, minthogy az egyházi hatáskörben intézett 1890. javadalmi összeirás és a congruaösszeirás végeredménye csodálatosképen összevág. A másik a pécs-központi nem-lelkészkedő papságnak azon óhajtása, hogy a nyugdijaztatási esetekben az egyházkerületek szavazatai mellett az övék is figyelembe vétessék, illetve hogy ezen szavazási joggal ök is felruháztassanak amely méltányos kivánságot a bizottság figyelembe vételre ajálandónak tartja.

Ezek volnának azon pontok, amelyek mint az eddigi nyugdijszervezet-,

illetve szabályzattól való eltérések az egyházmegyei papság közbejöttével a nyugdijügy reformjának keretében megoldásra várnak.

A többire nézve az 1890 évi nyugdijszabályzatot a fenti javaslatokkal nem érintett részeiben továbbra is fenntartandónak véleményezi a bizottság, jelesül pedig a bölcs előrelátás követelményének tartja, miszerint a legrégibb gyakortathoz hiven a megyés püspök és káptalan évi nyugdijadományai a nyugdijalap javára ezentul is tőkésitessenek, hogy ekként a nyugdijalap további biztos izmosodása által a lehetősége előkészitessék annak, miszerint a felmerülendő szükséghez képest akár a nyugdijasok vagy segélydijasok száma vagy maga a nyugdij is a papság ujabb megterheltetése nélkül felemelhető, akár pedig ha ennek szükségességét meghozná az idők fordulata, a papság terhe a nyugdijjárulékok leszállitása által könnyithető legyen.

Azért a bizottság a káptalantól bizalommal reméli, Méltóságodtól pedig alázattal kéri, hogy saját nyugdijadományaira a tőkésittetés elvét alkalmaztatni méltóztassék legalább is addig, mig sorsa el nem dől, még pedig a nyugdijalap javára, Dulánszky Nándor püspök azon alapitványának, amely alapitvány évi kamathozamának egy harmadrésze a nyugdijalap tőke gyarapitására van rendelve.

Még az egybehivandó egyházmegyei értekezlet egybeállitására vonatkozólag teszi a bizottság azon javaslatot, miszsrint erre a ft. káptalant, az összes egyházkerületek espereseit és egy-egy választott küldöttjét, a pécsi központi nem-lelkészkedő papság seniorját és egy választott küldöttjét, a püspöki irodaigazgatót, püsp. titkárt és szszéki jegyzőt meghivni méltóztassék.

Ezekben véltünk a ránk ruházott feladatnak megfelelni, és az egyházmegyei papi nyugdijintézet ujjá szervezésére vonatkozó nézeteinket javaslatképen Méltóságod elé terjeszteni. A mik után csatolván ·/. alatt a pécsegyházmegyei alapitványi hivatal által a nyugdijügyre vonatkozólag szerkesztett kimutatást, mély tisztelettel öröklünk.

Pécs, 1898. junius hó 29.

Méltóságodnak alázatos szolgái:

Dr. Lechner János. *Pozsgay József.* *Dr. Szilvek Lajos.*

2813
1898

Augmentum fundi pensionalis e magnanima donatione Silvestri Jakić.

R. D. Silvester Jakić parochus Derázsensis, qui a tempore reformatorum Instituti pensionalis statutorum, praeter censum annue pendendum, ad fundum emeritorum sacerdotum succolandum spontanee quotannis 25 flnos contribuit, nuper Cassae g. f. Dioecesanae ad augendam dotem eiusdem fundi 5000 fl. austr. val. retento solummodo illius ad tempus usufructu, magnanimiter intulit.

Augmentum hocce fundi pensionalis eo maioris aestimari debet, quia donator saevientibus iam diuturne in sua parochia motibus socialisticis notabile pro-

ventuum suorum passus est detrimentum. Dominus cumulate rependat ipsi gratiam pro tanta in suos confratres manifestata charitatis abundantia.

2814
1898

Mors Joannis Kovács.

Joannes Kovács, emer. vad. districtus Földvárensis et parochus labente anno rudedonatus Bölcskeensis, die 28-a Julii a. c. diuturnae infirmitati succumbens e mortali vita ad aeternitatem migravit, anno aetatis suae 67, presbyteratus vero 40.

Meminerint cuncti sacerdotes statuta 3 Missae sacrificia in refrigerium animae defuncti confratris ocyus Deo Omnipotenti offere.

1815
1898

Mors Francisci Németh.

Post diuturnam infirmitatem christiana patientia toleratam pie in Domino obiit Franciscus Németh V. A. Diaconus districtus Simontornyaensis et parochus Tamásiensis, qui a. 1842. natus 1864 ordinatus, ab a. 1882 par. in Tevel, ab. a. 1890 in Tamási ab. a. 1895 V. A. Diaconus.

Denati fratris animam solitis ad aram commendo suffragiis.

2816
1898

(Concursus pro beneficio par. Tamási.)

Beneficium par. Tamásiense patronatui Cels. Principis Pauli Eszterházy de Galántha obnoxium, decessu Francisci Németh vacans redditum usque finem mensis Augusti concursui exponitur.

Reflectentes adeoque suos recursus Cels. Patrono inscriptos usque ad praeattactum terminum Officio dioecesano substernant.

2817
1898

(Consursus pro beneficio Kis-Dorogh)

Beneficium parochiale Kis-Dorogh patronatui incl. familiae Döry de Jobbaháza ohnoxium, per translationem parochi Camilli Plank ad benficium Német-Bóly vacans redditum, praesentibus concursui exponitur; qui beneficium hocce obtinere desiderant, supplices suos praelaudato patrono inscriptos usque finem mensis Augusti a. h. horsum exhibeant

2818
1898

(Societas Crucis Rubrae ad novum sexennium, commendatur.)

Saucio Patriae militi, praecessor meus Ferdinandus episcopus anno 1892. abunde prospexit disponendo, et per totam Dioecesim commendando societatem regnicolarem rubrae crucis (Vörös kereszt egylet) in cuius commendationis consequentiam Societati praelaudatae tamquam filia Quinqueecclesiensis et totius Dioecesis consociatio adgremiata est ad cyclum unius sexennii.

Quia vero currente anno sexennium hoc exspiravit, et laudabilis haec con-

sociatio regnicolaris omnino sustentari meretur: idcirco eandem laudabilem consociationem regnicolarem ad novum sexennium impense omnibus commendo omnesque provoco: ut qui non sunt, fiant etiam membra, obolosque porro in coronis fratrum districtualium numerando ad Rssmum Ordinariatum promoveri faciant.

2819
189

Nagy-Unyomi Sényi Péter, csász. és kir. sorhajózászlós Ő Felsége „Andreas Hofer" hajóján Zárából azon kérelemmel járult hozzám, hogy Baranya és Tolnavármegyék plébániai anyakönyveinek az illető plébánosok által történt átkutatása után tudomására hoznám: hol esküdött 1817 október havában Bándory recte Bándoly Anna, Bándoly N. és Frenin Anna leánya Dologh Antalnak örök hüséget? — továbbá, hogy hol volt Frenin Anna esküvője Bándoly N.-nel1789 május havában? A netán feltalált adatok az egyházmegyei hatósággal közlendők. (Quaeruntur data matricularia: Annae Bandoly et Annae Frenin.)

2820
189

A vörösmarthi róm. kath. iskolaszék tanitói állásra pályázatot hirdet. A javadalom a következő: 1) Egy szobából álló lakás a legszükségesebb butorzattal. 2) Készpénzfizetés 350 frt. 3) A tanitói lakáshoz tartozó egyéb helyiségek megváltása czimén 50 frt. 4) Kert illeték helyett 2 méter öl puha fa 16 frt értékben. A fát a hitközség apróztatja föl. A tanitó köteles egy tanteremben a 3 felsőbb osztályt vezetni és az iskolaszéki elnök fölszólitására a kántort annyiszor, a hányszor helyetteiteni. Az állomás szeptember 1-én foglalandó el és évközben hasonló állománnyal nem cserélhető fel. Tannyelv: magyar. Német nyelvben is jártasak előnyben részesülnek. A kellőleg felszerelt folyamodványok augusztus hó 14-éig a baranya-vörösmarthi r. k. iskolaszék elnökségénél nyujtandók be. (Pályázat A vörösmarti tanitói állomásra.)

2821
189

Feked r. kath. népiskolájánál az osztálytanitói állásra aug. 15-ig pályázat van hirdetve: Jövedelme 300 frt a község pénztárából, 4 méter fa és bebutorozott szoba. Kötelessége egy tantermet önállóan vezetni az iskolásgyermekeket a templomba be és kikisérni ugyszinte ünnepélyes körmenetkor. A tanitási nyelv: német, magyar. Folyamodhatnak okleveles tanitónők és okleveles óvónők is. Az állomás szeptember 1-én elfoglalandó. Folyamodványok Feked p. Véménd (Baranyamegyébe) iskolaszéki elnökhöz küldendők. (Pályázat a fekedi tanitó állomásra.)

2822
1898

Pályázat a nagykonda-pusztai tanitói állomásra: Javadalma: évi 300 frt lakás, (két szoba, konyha, padlás, pincze, istálló) 400 □ öl kert; minden tanuló (Pályázat a nagy kondapusztai tanitói állomásra.)

(körül-belül 70) után 40 kr. tandij, 12 köbméter hasábfa; 2—3 malom fuvar. — Az okleveles folyamodványok augusztus hó 25-ig a dombovári plébánia hivatalhoz (Tolna megye) küldendők. Az állomás október 1-ére elfoglalandó. Pályázhat okleveles tanitó, tanitónő vagy óvónő.

2823
1898

(Pályázat a mászlony-pusztai tanitói állomásra.)

Pályázat a mászlony-pusztai tanitói állomásra: Javadalma: évi 300 frt, lakás (két szoba, konyha, padlás, pincze, istálló) 400 □ öl kert; minden tanuló (körül-belül 70) után 40 kr. tandij, 12 köbméter hasábfa; 2—3 malomfuvar; 1 marha és 2 drb. sertés legeltetés. — Az okleveles folyamodványok augusztus 25-ig a dombovári plébánia hivatalhoz (Tolna m.) küldendők. Az állomás szept. 1-ére elfoglalandó. Pályázhat okleveles tanitó, tanitónő vagy óvónő.

2824
1898

(Pályázat tolna-értényi tanitói állomásra.)

A tolna-értényi róm. kath. iskolánál évi 300 frt készpénz, egy szobából álló lakás, fütés és egy negyed hold kert haszonélvezetével javadalmazott osztálytanitói állomásra f. é. augusztus hó 25-ig pályázhatnak okleveles tanitók, tanitónők és képesitett óvónők. Kellőleg okmányolt kérvényüket a plébánia hivatalhoz küldjék.

2825
1898

(Pályázat az apari tanitói állomásra.)

Az apari népiskolánál az osztálytanitói állomásra folyó évi augusztus hó 25-éig pályázat hirdettetik. Jövedelme: 300 frt készpénzben a hitközség pénztárából, egy öl kemény hasábfa a tanitó udvarába szállitva, és egy tisztességes szobából álló lakás a legszükségesebb butorzattal. — Kötelmei: egy osztálynak önálló vezetése és szükség esetében a kántori teendőkben való segédkezés. Kérvények az apari r. kath. iskolaszék elnökéhez intézendők augusztus 25-éig.

2826
1898

(Pályázat a laskafalui tanitói állomásra.)

Laskafalura (Baranyamegye) r. k. osztálytanitó kerestetik. Fizetése: 300 frt, egy butorozott szoba, lakás pótlásául 2 öl gyertyánfa és kert helyett 15 frt. Tannyelv: német-magyar. Pályázhatnak okleveles tanitók, tanitónők, óvónők és képezdészek. Pályázati határidő augusztus 15. Kérvények a laskafalui iskolaszéki elnökhöz küldendők.

2827
1898

(Pályázat a ráczmecskei tanitói állomásra.)

A ráczmecskei r. k. népiskolánál az osztálytanitói állomás megüresedvén, az iskolaszék annak betöltésére pályázatot hirdet. Ez állomás jövedelme: 1) tizhavi iskolai évre 300 forint, utólagos havi részletekben fizetve a hitközség részé-

röl; 2) 10 köbméter hasábfa, melyből egy tanterem is fütendő; 3) egy a szükséges butorokkal ellátott szoba. — Ennek fejében az osztálytanitó kötelessége egy tanterem növendékeit önállóan oktatni és a kántori teendőkben segédkezni. Pályázati határidő folyó évi szeptember 1. Pályázhat csak férfitanitó.

2828
1998

A czikói r. k. plébániához tartozó Palatincza r. kath. tanitói állomásra ujból pályázat hirdettetik. Ezen állomás jövedelme: 1) egy szobából és egy konyhából álló lakás és 30 □ öl házi kert, 2) a hitközség hiveitől teljes élelmezés, ennek ellenértéke 156 frt o. é., 3) minden háztulajdonostól (23 ház) 1 frt o. é.; 4) az államtól állandó segély czimén 244 frt o. é. készpénzben. Csak okleveles tanitók, tanitónők, és óvónők is pályázhatnak. A tannyelv: német és magyar. Pályázati határidő 1898. augusztus 31-ig. Pályázati kérvények, kellőleg felszerelve a r. kath. iskolaszék elnökéhez Czikóba (Tolnamegye) u. p. helyben küldendők. (Pályázat a czikói Palatincza tanitói állomásra.)

2829
1898

Kurd (Tolnam.) róm. kath. iskolájánál az I. osztályu tanitói állás megüresedvén, erre az iskolaszék pályázatot hirdet aug. 30-iki határidővel. Pályázhat okleveles tanitó, tanitónő és óvónő. A tanitó vagy tanitónő évi dija 300 frt törzsfizetés havi részletekben, egy szoba fütéssel és szükséges fabutorzattal; ezenkivül a második szoba, konyha, kamara és fél hold kertért — 50 frt készpénz. Az óvónő ez utóbbit nem kapja. Kötelesség: az I. mindennapi és az ismétlő leányosztályokat tanitani, templomba vezetni s ott fölügyelni, ha férfi, a kántorságban segédkezni. Tannyelv: magyar és német. — A folyamodványok föt. dr. Kelemen László esperes pléb. urhoz, mint isk.-széki elnökhöz küldendők. (Pályázat a kurdi I. osztályu tanitói állomásra.

2830
1898

Bedeghre (Tolna m.) az 1898/99. tanévre egy r. kath. vallásu okleveles esetleg képezde végzett tanitó kerestetik. Fizetése egy évre 300 frt havi előleges részletekben fizetve és egy szoba fütéssel. Kötelessége az egyesitett I., II., III. osztály, valamint az ismétlősök oktatása és a kántorságban segédkezés. Felszerelt kérvények aug. hó 20-ig az elnökséghez intézendők. (Pályázat a bedeghi tanitói állomásra.)

2831
1898

Anno Domini 1898. die 5-a Julii, quae fuit festum SS. Cyrilly et Methodii, in Sacello Residentiae Meae Eppalis Q.-Ecclesiensis ad s. subdiaconatum promovi: Georgium Gabel et Stephanum Sipos absolutos IV-i anni theologos. Anno (Ad ordines majores promoti sunt.)

eodem die 6-a Julii, quae fuit Octava SS. AA. Petri et Pauli eodem loco suprafatos ad s. diaconatum in Dominno promovi. Die vero 7-a Julii a. c. quae fuit festum S. Petri Forerii, in Ecclesia Sanctimonialium de Nostra Domina s. presbyteratu a Me initiati sunt: Georgius Gabel cum dispensatione Eppli 9. mens., Stephanus Sipos cum dispensatione Eppli 7. mens. Fr. Camillus Kimel Ord. S. Fr. Pr. S. Lad. R.

2832
1898

(Alumni ad seminarirm suscepti.)

Occassione examinis concursualis, 2-a Julii a. c. in aedibus Seminarii asservati sequentes juvenes ad Clerum juniorem Seminarii Mei epplis suscepi:

Pro cursu theologico: Vincentium Hajdinyák ad a. III., Antonium Fekete ad a. II. Michaëlem Gergurits ad a. II.

Pro cursu gymnasiali: Desiderium Járosy, Joannem Vuk pro cl. VII., Ernestum Hardy, Stephanum Nagy pro cl. VI., Nicolaum Bauer conditionate, Josephum Bauer, Josephum Bendly, Benjaminum Csáky, Stephanum Keresztes, Franciscum Láng, Andream Molnár, Alexandrum Nyirő, Julium Odor, Geysam Pápay, Julium Schneider, Bartholomaeum Tolnai, Franciscum Vastag pro cl. V.

2833
1898

(Relatio de Missionibus in Imperio Turcico et in Oriente.)

Relationem 36-am de Missionibus in Imperio Turcico et in Oriente per Unionem, cui ab Immaculata Conceptione B. M. V. nomen, editam pro singulo Districtu decanali sub ·/. in duobus exemplaribus mitto.

2834
1898

(Parochia Sumonyensis Districtui Szent- Lőrinczensi incorporata.)

Parochia Sumonyensis ad preces competentis parochi cum consensu Ven. Capituli Cath. exaudito quoque V. A. Diacono Districtus Szigetvárensis, ob difficultates viarum et distantiam locorum a Districtu Szigetvárensi est separata et Districtui Szent-Lőrinczensi canonice incorporata.

2835
1898

(Filialis Kis-Mányok unita parochiae Nagy-Mányok.)

Filialis Kis-Mányok petente proprio parocho et assentiente Ven. Capitulo Cath., a matrice Ecclesia Aparensi ob locorum distantiam est avulsa et Ecclesiae propiori Nagy-Mányokensi canonice unita.

(Personalia.)

Alexander Götz constitutus est ad interim adjunctus sup. schol. dioec. Inpectoris.

Camillus Plank parochus Kis-Doroghensis translatus est ad parochian Német-Bólyensem.

Ludovicus Liebbald cooperator Tolnensis praefectus est administraturae Kis-Doroghensi.

Franciscus Röszler cooperator Olaszensis nominatus est in administratorem interimalem parochiae Szalatnak.

Sigismundus Offenmüller cooperator in Tamási, ibidem constitutus est administrator interimalis.

Michaël Takács subsidiarius in Kömlöd munere cooperatoris functurus missus est ad Olasz.

Joannes Cselenko e Bükösd ad Abaliget.

Julius Aschenbrenner e Bonyhád ad Zomba.

Abel Kain e Bogdása ad Bonyhád.

Stephanus Bödy recuperata sanitate missus est cooperator ad Tolna-Szántó.

Theodorus Klein e Mária-Kéménd missus est ad Német-Bóly.

Georgius Gabel, neopresbyter dispositus est ad Nádasd.

Stephanus Sipos, neopresbyter missus est ad Mária-Kéménd.

Ex Ord. S. Francisci recentius ad annum servitio Dioecesis addicti et in qualitate cooperatorum missi sunt:

Vilhelmus Manger Ord. S. Franc. prov. S. Ladisl. ad Bükösd.

Colomannus Fridrik Ord. S. Franc. prov. S. ad Bogdása.

Aristides Kiss Ord. S. Franc. prov. S. Mariae missus interim ad Kurd.

Theodorus Mayer Ord. S. Franc. prov. Capistranae ad Tolna.

Paschalis Horvát Ord. S. Franc. prov. S. Ladisl. nominatus est vicarius in spiritualibus Podgajcensis.

Alexander Gadó et Victor Éber valetudinem curant.

Quinque-Ecclesiis, 2 Aug. 1898.

† Samuel m. p.
episcopus.

5-Ecclesiis, Typis Lycei episcopalis (B. Madarás) 1898.

XI.

3035
1898

(Memoria SS. Exercitiorum.)

Exemplo divini Magistri cum suis discipulis in exequendo munere gravissimo et sanctissimo, procurandae nempe salutis animarum, praevie solitudinem petentis, nos quoque cum magna undique concurrentium salutemque animae suae ac fidelium curae ipsorum concreditorum sitientium VV. FF. et Dil. Fil. frequentia in aedium Seminarii nostri sacram solitudinem recessimus, et per triduum a 22-a usque 26-am Augusti moderatore Ven. Patre Stephano Komarik S. Jesu e collegio Colocensi, sepositis exterioribus curis, vehementiori studio aeternarum divinarum rerum meditationi vacavimus; latebras mentis lumine fidei, penetralia vero cordis ardore religiosarum veritatum scrutati sumus; contractas de mundano pulvere sordes detergere et ecclesiasticum spiritum renovare curavimus; unus alterius exemplo aedificatus, sanctificatus ac vinculo caritatis fraternae invicem intimius iuncti sumus; omnes membra de membris Christi, eius spiritu animati uberiorum gratiae coelestis fructuum participes evasimus.

Sonante in auribus nostris monitu S. Apostoli I. Cor. IX. 27.: „Castigo corpus meum et in servitutem redigo, ne forte dum aliis praedicaverim, ipse reprobus efficiar“, et exhortante nos Isaia 38, 15: „Recogitabo Tibi omnes annos meos in amaritudine animae meae. Domine, si sic vivitur et in talibus vita spiritus mei, corripies me et vivificabis me. Ecce in pace amaritudo mea amarissima; Tu autem eruisti animam meam, ut non periret, proiecisti post tergum tuum omnia peccata mea:“ — vere dies hos S. Exercitiorum dies salutis et tempus acceptabile esse experti sumus.

In aprico nobis positi sunt effectus insignes s. solitudinis, cuius laudes illustris quidam magister hoc celebravit encomio: „In solitudine Sinai Moyses, famulus Dei, tabulas legis accepit. In solitudine Carmeli Elias spiritu Domini repletus est. In solitudine deserti Joannes Baptista fortis factus, evasit praeco poenitentiae salutaris. In solitudine coenaculi Hierosolymitani Apostoli dona Spiritus Sancti receperunt. E solitudine magni Doctores Ecclesiae et omnes viri Spiritu Dei pleni prodiverunt; in illa ea hauserunt lumina, quibus coaevos et posteros, ad revelationem gentium, tantopere collustrarunt.“

Occasio gratissima fuit nobis oblata colloquendi cum Domino, compungendi animo, illustrandi mente, exardescendi corde. Sensimus veritatem verborum Magistri nostri: „Ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum.“ Matth. XVIII. 20. Et cum discipulis ad castellum Emmaus proficiscentibus fassi sumus: „Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via et aperiret nobis Scripturas. Luc. XXIV. 32.

Restat, ut impetrata enixis precibus Salvatoris in SS. Eucharistiae Sacramento reconditi opitulante gratia, Illiusque Beatissimae Virginis Matris, Magnae Dominae Nostrae intercessione, ea quae in praecordiis nostris his sacratis diebus concepimus reformandae vitae proposita, ad propriam fideliumque curae nostrae concreditorum salutem integris viribus effectui dare adlaboremus; nihilque in posterum magis, quam Dei gloriam animarumque salutem appetamus: ut quae in nobis adaucta sunt spiritualium dona charismatum, etiam fratribus nostris prosint ad salutem. Aemulemini Ven. Fratres et Filii Dilectissimi! ut profectus noster manifestus fiat omnibus, ut vita nostra exemplum sit, e quo caeteri cuncti sumant, quod imitentur.

Ut vero gaudium nostrum et solatium spirituale sit plenum, divina favente gratia, castrorum aciei bene ordinatae sacerdotum, ex omnibus amplissimae Dioecesis partibus numerosus et insignis ludimagistrorum se associavit chorus, qui sub ductu Patris Ordinis Praedicatorum diebus 8—12 Augusti in iisdem Seminarii aedibus divinis rebus vacantes ad omnium nostrum spiritualem aedificationem, pie susceptis Sacramentis, ab Illo, qui solus est Magister ac Paedagogus, salutari doctrina illustrati et fonte salutis roborati, gravissimo muneri, erudiendae nempe, et educandae iuventutis, Ecclesiae et patriae sobolis, dignissime et efficacissime semet praepararunt.

Fastigium piis exercitationibus, celebrato Eucharistico congressu, imposuimus, fine provehendi cultum Illius, qui fons ebulliens est cunctarum gratiarum et causa suprema omnis spiritualis profectus.

Oportet hic loci adhuc intimas rependere grates illis, quorum operae et zelo, praeter Dei misericordiam, uberrimi horum exantlatorum S. Exercitiorum fructus vindicari debent Deus ipse, cuius Sanctissimo Cordi nos acceptos reddere Eiusque in filios nos transformare adlaborarunt, sit eorum merces magna nimis.

Ad perennem horum S. Exercitiorum memoriam, quibus una tertia pars Cleri totius Dioecesani interfuimus, et ad aedificationem reliqorum ex quacunque causa comparere praepeditorum, recenseo nomina participantium:

Ábrahám Stephanus catech.
Arányi Victor coop. Vaiszlóens.
Aschenbrenner Julius coop. Zombaens.
Aulik David coop. Egerághensis.
Báter Josephus t. vad. parochus. in Rácz-Petre.
Beck Ludovicus par. in Bicsérd.
Bödy Carolus coop. Himesházaensis.
Czernohorszky Josephus coop. Szegzárd.
Dióssy Josephus coop. in Laskafalu.
Dobos Henricus par. Dráva-Szent-Márton.
Dreher Arnoldus coop. Szászvárensis.

Dujmovics Sigismundus coop. in Püspök-Bogád.
Fájth Ludovicus notarius s. sedis.
Fetter Julius coop. in Vásáros-Dombó.
Fölker Mathias vad. par. in Értény.
Francsics Paulus coop. Ozoraensis.
Frantich Augustinus par. in Kővágó-Szöllös.
Frey Joannes coop. in Báttaszék.
Fridrik Colomannus coop. in Bogdása
Fröhlich Arnold, Ord Mis. presb.
Gauzer Joannes. em. vad.
Gehring Philippus par. in Somberek.
Glatt Ignatius regens chori cath. Qu. Ecclesiis.
Gombarovics Pancratius coop. in B.-Baán.
Gosztonyi Eugenius par. in Somogy-Szent-László.
Götz Alexander adjunctus sup. schol. dioec. Insp.
Gyikos Petrus Ord. Cist. prof.
Háj Eduardus par. in Mucsi.
Hanuy Franciscus dr. praef. sem. prof. theol.
Hanny Gabriel, abbas-canonicus.
Hasszák Casimirus Ord. Capuc.
Hofmeister Franciscus par. in Olasz.
Horváth Stephanus vad. par. in Radikovci.
Hradek Carolus spirit. sem. min.
Igaz Adalbertus dr. secretarius epp.
Jozgits Joannes dr. par. in Bonyhád.
Károly Ignatius, abbas, vad. par. Qu.-Ecclesiis ad. S. Aug.
Kimmel Camillus Ord. S. Fr. presb.
Kiss Ludovicus coop. in Czikó.
Kiss Rudolphus, catecheta Qu.-Eclesiis.
Körmendy Carolus vicerector.
Kristóf Josephus par. in Colonia.
Krumm Petrus praebend.
Kuzmics Josephus vad. e. par. in Dolnji-Miholjac.
Lechner Joannes dr. abbas, canonicus.
Lipovcsevics Michaël cur. in Mohács insula.
Magenheim Josephus par. Qu.-Ecclesiis ad Purif.
Magyar Nicolaus par. in Závod.
Manger Guilielmus coop. in Bükösd
Masson Leopoldus coop. in Sljivoševci.
Mayer Georgius succentor.
Márton Martinus par. in Némethi.
Molnár Martinus par. in Pellérd.
Németh Paulus coop. in Szabolcs.
Ollé Philippus em. par.
Palkó Stephanus coop. in M.-Hertelend.
Péwald Guilielmus par. in Varasd.
Pfisterer Emilius par. in Szent-György.
Pelz Arpadus par. in Szakadáth.
Philippovics Joannes vad. par. in Bizovác.
Plank Camillus par. Német-Bóly.
Polgár Joannes coop. Rác-Petre.
Pozsgay Josephus, canonic. sem. rector.
Prikler Carolus par. in Tevel.
Proksch Franciscus par. in Rácz-Töttös.
Rajczy Joannes coop. in Mohács.
Reiner Franciscus admin. in Baar.
Rézbányay Joannes, praef orphanotr.
Rézbányay Josephus dr. prof. theol.
Romeisz Franciscus par. in Nádasd.
Röszler Franciscus admin in Szalatnak.
Simon Ludovicus coop. Qu.-Ecclesiis.
Schunk Franciscus coop. in Gödre.
Spies Joannes abbas, canonicus.
Szabó Desiderius coop. in Szigetvár.
Szabó Geysa catecheta in Szegzárd.
Szandtner Antonius par. in Duna-Szekcső.
Szemenyey Michaël par in. Regöly.
Szánthó Ignatius coop. in Berkesd.
Szeredy Josephus dr. abbas, canon.
Szilvek Ludovicus dr. prof. theol.
Szendey Augusztinus Ord. s. Franc.
Szommer Julius coop. in Babarcz.
Szvetics Gabriel vicarius in Pécsvárad.
Trinn Joannes coop. in Högyész.

Troll Franciscus t. eppus, vicarius g. epp.
Varga Colomannus coop. in Tót-Keszi.
Varga Franciscus coop.
Vidák Josephus par. in Hetvehely.
Virág Franciscus praebend.
Vörös Ferdinandus dr. praebend.
Vuics Andreas O. S. Fr. ad. in P.-Sz.-László.
Wajdits Julius spiritualis sem. mai.
Waldinger Stephanus coop.
Walter Josephus par. in Monostor.
Weisz Joannes vad. par. in N.-Mányok.
Wurster Josephus dr. canc. dir. epp.
Zvonicsek Aloysius par. in Vörösmarth.

3036
1898

(Nomina ludimagistrorum, et docentium qui sacris exercitiisinterfuerunt)

Névsora azon pécsegyházmegyei tanitóknak, akik az 1898. évi augusztus hó 8—12. napjain tartott lelkigyakorlatokon részt vettek:

Amberger Béla, Mohács.
Báter János, Tótujfalú.
Brogli József, Romonya.
Czindl József, Sztára.
Csáky Ferencz, Püspök-Szent-László.
Csáky Zsigmond, Szabad-Szent-Király.
Csekey Károly, Duna-Földvár.
Disztl István, Gödre.
Eisembarth Ferencz, Himesház.
Faubl Alajos, Kis-Nyárád.
Felsmann Ferencz, Ujbánya.
Fent Lajos, Högyész.
Fischer Adolf, Liget.
Fischer Ede, Herend.
Földváry Nándor, Mohács.
Gábel József, Nagy-Vejke.
Gergelics József, Pècs.
Glatt Ferencz, Magyar-Szék.
Gyulay József, Kövágó-Szöllös.
Hall Győző, Pécsvárad.
Hiller Gyula, Szakadáth.
Hübner József, Nádasd.
Jakab Fülöp, Nádasd.
Jéhn Győző, Duna-Földvár.
Jelencsics János, Szent-Iván.
Kata Lajos, Töttös.
Klein Dezső, Német-Bóly.
Koleszárits Mátyás, Lothárd.
Komáromy Pál, Bakócza.
Lauer Károly, Kis-Budmér.
Lindauer Ádám, Czikó.
Lutz János, Ó-Bánya.
Mezey János, Duna-Földvár.
Meyer József, Baranya-Baán.
Mlinarics Gyula, Szent-Iván.
Müller Antal, Monostor.
Müller János, Kácsfalu.
Oberszt János, Bellye.
Pilgermeyer Ádám, Csibrák.
Puch Ferencz, Gyula-Iováncza.
Reisz András, Czikó.
Rettinger István, Dúzs.
Róth Alajos, Paári.
Ruzsinszky Jóssef, Megyefa.
Saághy Ferencz, Kis-Vejke.
Schlenker Mihály, Püspök-Lak.
Schmeringa János, Gerényes.
Schneider János, Bonyhád.
Schubert Jakab, Bakonya.
Schwarda Gyula, Málom.
Skultéty Antal, Vaiszló.
Stróbl Ferencz, Laskafalú.
Studer Mátyás, Babarcz,
Tormásy Mihály, M.-Peterd.
Tóth Albert, Ozora.
Vitkovits István, Kökény.
Walter Gyula, Czikó.
Wagner György, Daróczy-halma.

3037
1898

(Facultas binandi restringitur.)

Ad praecavendos in Ssmo Missae Sacrificio eadem die iterata vice litato nonnunquam committi solitos abusus, omnes ss. curiones, qui sub b. m. antecessoribus meis fors binandi facultate ex quacunque causa provisi fuerint, hanc facultatem vi quinquennalium dd. 14. Decembris a. 1897. sub. nro. 15. pro rarissimis tantum et gravissimis casibus, onerata conscientia mihi concessam, in posterum solummodo me sciente et assentiente exercendam esse noverint. Quare cunctos concernentes provocatos esse volo, si celebrandi bis in die facultate amodo quoque uti desiderarent, eandem expositis gravissimis rationum momentis novitus ab Ordinariatu expetere et impetrare curent.

3038
1898

(Sylvester Jakić rude donari petit.)

Sylvester Jakić parochus in Darázs, 61 annum agens, qui teste medico per me designato, Doctore Alexio Czirer rheumatismo artic. genu bilaterali et congestione cerebrali laborat, motibus quoque socialisticis in parochia Darázs recenti tempore dire agitatis, corporis et animae viribus fractus, iam dimidio anno administrationem suae parochiae vicario cedere debuit, nec ulla affulget spes parochum — quem mala plebs odio prosequitur — fidelibus reconciliandi, hisce beneficio suo, in quo cum fructu amplius laborare nequit, in manus meas renuntiavit.

Consideratis his resignationis canonicae gravibus causis et perpensis supplicantis in augendo fundo pensionali non mediocribus meritis, de pensione Sylvestro Jakić ab initio affuturi anni applacidanda opportunis mediis eo magis providendum esse censeo, quia praememoratum ob concussum mentis et animi habitum ad pastoralem curam gerendam inhabilem tenere debeo.

Hinc praesentibus honorabilium districtuum Vadiaconos requiro, ut in sensu statutorum pensionalium vota fratrum districtualium eatenus expetere et usque mensem novembris a. c. horsum promovere velint.

3039
1898

(Ordo administrandi sacramentum confirmationis.)

Ad notitiam perfero Ven. Clero, quod Sacramentum Confirmationis mense Septembri et Octobri in duobus districtibus: Szegzardensi et D.-Földvárensi sequenti ordine administraturus sum:

20—21-a die Septembris in Szegzárd 22-a in Várdomb, 23-a in Báttaszék, 24-a in Báta, 29-a in Harcz et Agárd, 30-a in Tolna, 1-a Octobris in Mözs, 2-a in Fadd, 3-a in Paks, 4-a in D.-Kömlöd, 5-a in Bölcske, 6-a in D.-Földvár, 7-a in N. Keér, 8-a in Kajdacs.

3040
1898

(Recensio conspectuum tabellarium de statu catechesis scholarum Dioecesis elementarium.)

A f. é. 1146. számu körrendelet intézkedése folytán az egyházmegyei összes

kath. elemi iskolák hitoktatására vonatkozó hivatalos kimutatás beérkezett. Az átvizsgált adatok nyomán az egyházmegye hitoktatási állapotát illetőleg a ft. lelkészkedő papság figyelmét a következőkre hivom fel:

A 22 esperesi kerület jelentése a lelkészkedő papságnak a hitoktatás fontossága iránt tanusitott érzékéről és buzgóságáról általán véve ugyan kedvező képet nyujt, a mennyiben nemcsak a segédlelkészek, hanem legtöbb helyen a plébánosok is tényleg rendesen teljesitik a hitelemzés fontos kötelmét; az elemi iskolák tanitói pedig még ott is, hol a lelkész hetenként rendes hittani óráit betartotta, több órán keresztül közremüködtek a hitelemzésben. Ámde a hivatalos kimutatás ezen fényoldalai mellett ugyanott nem csekély számu árnyoldalak is jelentkeznek. Nevezetesen a hitelemzés nyilt sebének mondható ama, egyházmegyénk 20 kerületében — a két szlavón kerület e tekintetben dicséretes kivételt képezvén — majdnem általánosan divó szokás, hogy a fiókegyházban lakó ifjuság hitoktatásban lelkészétől vagy soha, vagy nagyon is kivételesen, úgyszólván csak alkalomadtán részesül.

Hogy a fiókegyházak e mostoha helyzete a hitoktatás tekintetében nem egyedül a helyi viszonyoknak, az egyházzal való összeköttetés nehézségeinek, avagy a lelkész sürü elfoglaltságának tudható be, onnan következik, mivel nemcsak a két szlavoniai kerület képez kivételt, a mennyiben ott a fiókegyházak hitoktatásáról kellőleg gondoskodva van, hanem nálunk is, bár szórványosan, némely plébániában a lelkész buzgósága, a hatóságok és hivők jóakaró közremüködésével, a tanuló ifjuság lelkészétől rendes hitoktatásban részesül.

Az ismétlő-iskolások hitoktatása csak egyes plébániákban talál kellő méltatásra.

A felnőtteknek vasárnapi hitoktatása pedig — sajnos — egyházmegyénkben — tisztelet a kivételnek — daczára az 1863-iki pécsegyházmegyei zsinat nyilt rendelkezésének, ugy látszik, nem is soroztatatik a papi kötelmek közé.

Sőt egyes, még pedig előkelő helyeken, a tanuló ifjuság hitoktatása is elégtelenül van gondozva, vagy épen el van hanyagolva.

Ez alkalommal nem akarok részletekbe bocsátkozni, csak általános vonásokban jelzem az elemi hitoktatásnak nyilt sebeit.

Vannak községek, hol a lelkészek száma három s mégis csak alkalmilag, vagy hetenként összesen 2—3 óráig foglalkoznak hitoktatással.

Elégtelen a hitoktatás azon helyeken is, hol a lelkész osztályonként csak egy óráig tanit minden héten.

Ismét mások puszta felügyelettel a tanitókra, vélnek hitoktatói kötelezettségüknek eleget tenni.

Vannak ismét, kik bokros teendőikre való hivatkozással akarnak e legfontosabb kötelezettség alul kiszabadulni.

Némelyek csak télen tanitanak hetenként két óráig, mások a hideg időben beszüntették a hitoktatást.

A fiók-községekben legtöbb helyen nincs rendes hitoktatás, de a bevallás szerint oly plébánia is létezik, a hol a lelkész csak a fiókközségben tart rendes hitoktatást, az anyaközségben pedig soha. Sőt találkozik lelkész, ki soha hitoktatás czéljából az iskola küszöbét át nem lépi.

Ellenben dicséretes buzgóságot fejtettek ki a hitelemzés terén: Erdélyi János lakócsai esperes-plébános, Erdélyi Károly šljivoševcei plébános, Kelemen László kurdi esperes-plébános, Hangyály Mihály pinczehelyi esperes-plébános, Magyar Miklós závodi plébános, Kovács Antal szakáli plébános, Háj Ede mucsii plébános, kik plébániájuk összes ifjuságának rendes hitelemzését szoros kötelezettségöknek tartották.

Meg lévén győződve, hogy ezen adatok általános közlése is felrázza az illetők alvó lelkiismeretét, elvárom, hogy ugyanők a küszöbön levő iskolai évben fokozott hévvel fognak egyik legfontosabb teendőjüknek, a tanuló ifjuság hiterkölcsi kiképezésének megfelelni.

13041
1898

(Pályázat a závodi osztálytanitói állomásra.)

A tolnamegyei závodi német-magyar tannyelvü osztálytanitói állomásra szeptember hó 15-ikéig pályázat hirdettetik. Javadalma: készpénzben 300 o. é. forint vagyis 600 korona, lakásul egy szoba, legszükségesebb butorzattal felszerelve pénzbeli egyenértéke 10 o. é. forint vis 20 korona. Fütésre egy öl fa pénzbeli egyenértékben 12 o. é. vagyis 24 korona. Utazási átalány czimén 5 o. é. forint vagyis 10 korona. Ennek fejében köteles a megválasztott osztálytanitó az egyik tanteremben I., II. és III. osztályu fiu- és leánygyermekeket oktatni és nevelni a nm. püspöki kar által kiadott rendszabályok értelmében és lehetőleg a kántori teendőkben segédkezni. Különben okleveles tanitónők is pályázhatnak. A megválasztott tanitónő, ha hajlandó a helybeli nyári gyermek menedékhelyet vezetni, a három szüneti hónapban 30 frt. mellékjövedelemre számithat. A kellően felszerelt folyamodványok az iskolaszéki elnökséghez Závod pósta Lengyel Tolnamegye intézendők.

13042
1898

(Pályázat a somogy szentlászlói osztálytanitói állomásra.)

Somogy-Szent-László róm. kath. iskolájánál az osztálytanitói állás megüresedvén, erre pályázat hirdettetik szeptember 10-iki határidővel. Pályázhat okleveles tanitó, tanitónő és óvónő, ugyszintén képezdét végzett tanitó is. Az évi fizetés 300 forint., havi részletekben, egy szoba fütéssel, bulorzattal és tisztogatásssal, ezenkivül a második szoba, konyha és kert megváltásául 20 frt készpénz. Kötelme: egy tanteremben az oktatást vezetni, az ismétlők oktatásában és ha férfi, a kántorságban is segédkezni. Tannyelv: magyar, német. Folyamodványok a somogy-szentlászlói r. kath. iskolaszék elnökéhez intézendők.

3043
1898

(Pályázat a pölöskei kántortanitói állomásra.)

Pályázat a pölöskei (Baranyam.) kántortanitói állomásra. Jövedelme: Lakás két szoba, egy konyha, padlás, istálló, sertés ól és 500 öl kert. 400 frt készpénz, 100 frtos negyedévi előleges részletekben, az iskola gondnok által beszedve és kifizetve. 300 frt tanitói és 100 frt kántori illetéknek számittatik. Két öl kemény fa az uradalomtól, a község által megvágatva és behordva per 8 frt. Nagy halott után bucsuztatóval 1 frt a nélkül 50 kr. kis halottnál fele. Magán lytaniáért 20 kr. és körmenetért 1 frt körülbetül 10 frt stolaris. Az egész pénzben, leszámitva lakást és kertet, 426 frt. A kántortanitó tartozik e javadalmazásért, a mindennapi és ismétlő-iskolát a törvényeknek megfelelőleg kezelni és a szokásos szertartásokat lytaniákat az iskolában magyar és német nyelven végezni. A tannyelv azonban magyar, előnyös a német nyelv birása.

3044
1898

(Pályázat a baranya-sombereki róm. kath. osztálytanitó állomásra.)

A baranya-sombereki róm. kath iskolánál két osztálytanitói állomásra szeptember 18-ig pályázat hirdettetik. Elsőnek fizetése 400 frt, másodiknak 300 frt előleges havi részletekben; lakás: külön szoba fütéssel. A második állásra esetleg tanitónő is pályázhat. Első tartozik a mindennapi tanitás mellett ismétlőiskolát külön díjazás nélkül vezetni és a kántoriakban segédkezni. A tannyelv német-magyar. Mindkét állomás azonnal elfoglalandó. A kérvények a sombereki iskolaelnökhöz küldendők.

3045
1898

Pályázat a dunaszekcsői osztálytanitói állomásra.

A duna-szekcsői róm. kath. iskolánál egy osztálytanitói állomásra pályázat hirdettetik 450 frt évi fizetéssel előleges havi részletekben. Kötelessége egy osztályt önállólag vezetni, az ismétlő-iskolásokat tanitótársaival egyetemlegesen tanitani, ugyszintén a kántori teendőkben is segédkezni. Tannyelv magyar és német. Az állás a megválasztottnak költségén azonnal elfoglalandó. Kellően felszerelt kérvények szept. hó 3-ig az elnökséghez intézendők.

3046
1898

(Pályázat a sztárai kántortanitói állomásra.

A sztárai r. k. iskolához osztálytanitói állomásra pályázat hirdettetik. Fizetése: 350 frt, havi előleges részletekben, egy szobából álló lakás szükséges butorzattal, 1 öl tüzifa. Kötelessége az I. és II. osztályt vezetni. Tannyelv magyar. Pályázhatnak okleveles tanitók, tanitónők, óvónők és képezdészek Pályázati határidő szept. 5. Kérvények a bogdásai plébánia hivatalhoz küldendők.

3047
1898

A lengyeli róm. kath. iskola osztálytanitói állására pályázat hirdettetik. Jövedelme: 300 frt, csinos szobából álló lakás, a második szoba és kert egyenértéke fejében egy öl fa. Kötelessége a három alsó osztály vezetése, a kántori teendőkben segédkezés, a kántor akadályoztatása esetén annak helyettesitése. Pályázat határideje szept. 3. Lakását és állását a megválasztott szeptember 10-én tartozik elfoglalni. (Pályázat a lengyeli osztálytanitói állomásra.)

3048
1898

A mária-kéméndi plébániához tartozó Maráza fiók-községben a kántortanitói állás megüresedett. Jövedelme: szabad lakás a szükséges melléképületekkel, továbbá a kath. hitközségtől 300 frt készpénz, évnegyedes részletekben. 25 □ öl konyhakert, 25 □ öl lucernás, 600 □ öl a legelő illetékből és 1 magyar hold szőllőnek is használható legelő föld. 4 malomfuvar bárhová, 4 deputatum-fuvar Pécsváradra, stola mintegy 5 frt és a kath. temetőnek szabad haszonélvezete A pécsváradi uradalomtól 126 frt készpénz évnegyedes részletekben és 34 ürköbméter kemény hasáb-tüzifa, melyből azonban az iskola is fütendő. E díjlevélért tartozik a megválasztandó kántortanitó a mindennapi és ismétlő iskolát magyarul, a kántori teendőket pedig német és horvát nyelven végezni. Pályázni szándékozók okmányokkal felszerelt kérvényüket a plébánia-hivatalhoz Mária-Kéméndre (Baranya m. posta helyben) küldjék f. é. szeptember 2-ig, mely napon a választás megejtetik. A választást megelőző vasárnapokon helyszini énekpróba tartható. (Pályázat a marázai kántortanitói állomásra.

3049
1898

Baranya-Baánban róm. kat. segédtanitó kerestetik. Kötelessége: a II., III. osztályt önnállóan vezetni, az ismétlőket tanitani, a kántori teendőkben segédkezni. Fizetése 350 frt készpénz havi előleges részletekben, egy butorozott szoba és 4 km. fa, egy második szoba és kert pótlék czimén 50 frt. Tannyelv magyar. Határidő szept. 10. Állását azonnal köteles elfoglalni. Az iratok az iskolaszékhez küldendők Baranya-Baánba. (Pályázat a baranya-baáni segédtanitói állomásra

Relevato ad proprias preces Mathia Eberling ab officio vadiaconali districtus Mohácsensis, in vadiaconum ejusdem districtus nominatus est Antonius Szandtner notarius adusque districtus et parochus D.-Szekcsőensis. (Personalia.)

Franciscus Hofmeister constitutus est notarius districtus Német-Bólyensis.

Rudolphus Kiss catecheta adusque penes scholas elementares civitatis reg. Quinque-Ecclesiensis missus est in cooperatoris qualitate ad Paks.

Adalbertus Bubregh vicarius Felsö-Ireghensis et Sigismundus Gyömörey cooperator Paksensis nominati sunt catechetae scholarum elementarium Quinque-Ecclesensium. Mathias Rudolf cooperator munere vicarii in spiritualibus functurus missus est ad Felsö-Iregh.

Quinque-Ecclesiis. 27. Aug. 1898.

† Samuel m. p.
episcopus.

5-Ecclesiis, Typis Lycei episcopalis (R. Madarás) 1898.

Egyházmegyém ft. Papságának és kedvelt Hiveinek.

Megdöbbentő, minden emberies, de különösen magyar keblet mélyen megrenditő hirt kell veletek közölnöm Krisztusban szeretett Testvéreim és Hiveim.

Szent-István koronájára gyász hullott:
Mária országa siránkozik;
A magyar nemzet „ünnepnapjai siralomra és keserüségre fordultak;[1])
„Fejedelme bánatba öltözött,“[2])
„A földnépének kezei reszketnek,[3]) mert
„Elvitetett tőlünk a dicsőség.“[4])

FELSÉGES ASSZONYUNKNAK,

ERZSÉBET CSÁSZÁRNÉNAK,

Szeretve-Szeretett KIRÁLYNÉNKNAK

a folyó évi szeptember hó 10-én **orvgyilkos kéz** kioltotta drága életét.

Veszteségünk kimérhetlen, mert a felséges Elköltözött hazafiui reményeinknek és törekvéseinknek dajkája, ápolója; nemzeti életünknek és boldogulásunknak anyja volt.

De szorongattatásunk is kimondhatatlan, mert Felséges Urunkért, áldott-lelkü Apostoli Királyunkért aggódunk, a ki miután elvesztette egyetlen Fiát, trónjának örökösét, most elvesztette hüséges nejét, vigasztaló, örködő angyalát.

Mit tegyünk Krisztusban kedveseim?

Fájdalomtól sujtott lelkünk alázatosságában, szorongatástól kinzott szivünk törődöttségében Annál keressünk vigaszt és enyhülést,

a ki intézi az egyesek és nemzetek sorsát;
a ki midőn sujt, segit is;
a ki midőn éget, enyhit is;
a ki midőn sebesit, gyógyit is;
a ki midőn öl, elevenit is[5]):
„az irgalmasság Atyjánál és minden vigasztalás Istenénél.“[6])

---

[1]) Amosz 8. 10.;
[2]) Ezek 7. 27.;
[3]) Ezek 7. 27.;
[4]) I. Kir. 4. 21.;
[5]) I. Kir. 2. 6.;
[6]) II. Kor. 1. 3.;

Imádkozzunk Krisztusban Szeretteim, Felséges Urunkért, Apostoli Királyunkért, hogy nagy és erös maradjon lelke, képes elviselni az elviselhetetlen csapást.

Imádkozzunk elhunyt Felséges Asszonyunkért, hogy a ki annyi jósággal és szeretettel viselte Szent István népének e földön gondját: nyerje el a dicsöültek hervadhatlan koronáját[1]) a mennyben, és „a romolhatlan, fertözetlen örökségben“[2]) is legyen pátronánk.

Hogy pedig gyászunk külső jeleiben egységes, és hogy imánk közös s ezáltal foganatosabb legyen, a következöket rendelem:

1. Jelen körrendeletem vétele után egyházmegyém egész területén minden róm. kath. templomra, iskolára s intézeti házra kitüzendö a gyászlobogó és a temetés napjáig illetve a gyászünnepély befejeztéig kitüzve marad.

2. Minden plébániai és szerzetes templomban, ugyszintén a pécsi székesegyházban folyó szeptember hó 19-én elhunyt Erzsébet Királyasszonyunk lelki üdveért énekes gyászmise „Libera“-val tartandó.

3. A gyászistentiszteletet megelözö napnak esti óráiban, valamint a gyászistenitisztelet napjának reggelén a templomok összes harangjai meghuzassanak és egy egész órán át szóljanak, hogy a hivek imára és a gyászmisére fölhivassanak.

4. Gondjuk legyen a lelkipásztoroknak, hogy a hivek a gyászistenitiszteletre lehetöleg nagy számban megjelenjenek, hogy a tanitók a tanuló ifjuságot arra fölvezessék, és hogy a hatóságok is meghivást kapjanak.

5. A gyászistenitiszteletnek napján egyházmegyém összes róm. kath. iskoláiban a tanitás szünetel; az istenitisztelet után pedig minden iskolábau gyászünnepély tartandó, a melyen az intézetnek egyik tanára illetve tanitója a nemzeti veszteség nagyságát méltassa, s elhúnyt Királynénk emlékezetét megfelelö módon kegyeletes szavakkal az ifjuságnak lelkébe vésse.

6. Jelen rendeletem vételétöl kezdve, folytatva a gyászistenitiszteletet követö 9 napon át, ft. papságom minden szt. miséjében Collectát vesz pro Rege, és szt. mise után a hivekkel és tanuló ifjusággal három Miatyánkot és Üdvözletetet imádkozik, kérvén Istent, hogy óvja és erösitse e nehéz órákban Ö Felségét, az Apostoli Királyt.

Kelt Pécsett. 1898. évi szeptember hó 11-én.

† Sámuel m. k.
püspök.

---

[1]) I. Pét. 1. 4.;
[2]) I. Pét. 1. 4.;

XII.

3332
1898

VENERABILIBVS FRATRIBVS
PATRIARCHIS PRIMATIBVS ARCHIEPISCOPIS EPISCOPIS
ALIISQVE LOCORVM ORDINARIIS
PACEM ET COMMVNIONEM CVM APOSTOLICA SEDE HABENTIBUS

LEO PP. XIII

VENERABILES FRATRES

SALVTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

(De Rosario Mariali)

Diuturni temporis spatium animo respicientes, quod in Pontificatu maximo Deo sic volente, transegimus, facere non possumus quin fateamur Nos, licet meritis impares, divinae Providentiae praesidium expertos fuisse praesentissimum. Id vero praecipue tribuendum censemus coniunctis precibus, adeoque validissimis, quae, ut olim pro Petro, ita nunc pro Nobis non intermisse funduntur ab Ecclesia universa. Primum igitur bonorum omnium largitori Deo grates habemus maximas, acceptaque ab eo singula, quamdiu vita suppeditet, mente animoque tuebimur. Deinde subit materni patrocinii augustae caeli Reginae dulcis recordatio; eamque pariter memoriam gratiis agendis celebratisque beneficiis pie inviolateque servabimus. Ab ipsa enim, tamquam uberrimo ductu, caelestium gratiarum haustus derivantur: eius in manibus sunt thesauri miserationum Domini[1]: Vult illam Deus bonorum omnium esse principium[2]: In huius tenerae Matris amore, quem fovere assidue atque in dies augere studuimus, certo speramus obire posse ultimum diem. — Iamdudum autem cupientes, societatis humanae salutem in aucto Virginis cultu, tamquam praevalida in arce collocare, nunquam destitimus Marialis Rosarii consuetudinem inter Christi fideles promovere, datis in eam rem Encyclicis Litteris iam inde a kalendis Septembribus anni MDCCCLXXXIII, editisque decretis, ut probe nostis, haud semel. Cumque Dei miserantis consilio liceat Nobis huius quoque anni adventantem

[1] S. Io. Dam. ser. I, de nativ. Virg
[2] S. Ir., c. Valen. l. III, c. 33.

cernere mensem Octobrem, quem caelesti Reginae a Rosario sacrum dicatumque esse alias decrevimus, nolumus a compellandis vobis abstinere; omniaque paucis complexi quae ad eius precationis genus provehendum hucusque gessimus, rei fastigium imponemus novissimo documento, quo et studium Nostrum ac voluntas in laudatam cultus Mariani formam pateat luculentius, et fidelium excitetur ardor sanctissimae illius consuetudinis pie integreque servandae.

Constanti igitur acti desiderio ut apud christianum populum de Rosarii Marialis vi ac dignitate constaret, memoratâ primum caelesti potius quam humana eius precationis origine, ostendimus, admirabile sertum ex angelico praeconio consertum, interiecta oratione dominica, cum meditationis officio coniunctum, supplicandi genus praestantissimum esse et ad immortalis praesertim vitae adeptionem maxime frugiferum; quippe praeter ipsam excellentiam precum exhibeat et idoneum fidei praesidium et insigne specimen virtutis per mysteria ad contemplandum proposita; rem esse praeterea usu facilem et populi ingenio accommodatam, cui ex commentatione Nazarethanae Familiae offeratur domesticae societatis omnino perfecta species; eius idcirco virtutem christianum populum nunquam non expertum fuisse saluberrimam.

His praecipue rationibus atque adhortatione multiplici sacratissimi Rosarii formulam persequuti, augendae insuper eius maiestati per ampliorem cultum, Decessorum Nostrorum vestigiis inhaerentes, animum adiecimus. Etenim quemadmodum Xystus V. fel. rec. antiquam recitandi Rosarii consuetudinem approbavit, et Gregorius XIII festum dedicavit eidem titulo diem, quem deinde Clemens VIII inscripsit martyrologio, Clemens XI iussit ab universa Ecclesia retineri, Benedictus XIII Breviario romano inseruit, ita Nos in perenne testimonium propensae Nostrae voluntatis erga hoc pietatis genus, eamdem solemnitatem cum suo officio in universa Ecclesia celebrari mandavimus ritu duplici secundae classis; solidum Octobrem huic religioni sacrum esse voluimus; denique praecepimus ut in Litaniis Lauretanis adderetur invocatio, Regina sacratissimi Rosarii, quasi augurium victoriae ex paesenti dimicatione referendae.

Illud reliquum erat ut moneremus, plurimum pretii atque utilitatis accedere Rosario Mariali ex privilegiorum ac iurium copia, quibus ornatur, in primisque ex thesauro, quo fruitur, indulgentiarum amplissimo. Quo quidem beneficio ditescere quanti omnium intersit qui de sua sint salute solliciti, facili negotio intelligi potest. Agitur enim de remissione consequenda, sive ex toto sive ex parte, temporalis poenae, etiam amotâ culpâ, luendae aut in praesenti vita aut in altera. Dives nimirum thesaurus, Christi, Deiparae ac Sanctorum meritis comparatus, cui iure Clemens VI Decessor Noster aptabat verba illa Sapientiae: Infinitus thesaurus est hominibus: quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitiae Dei[1]. Iam Romani Pontifices, suprema, qua divinitus pollent, usi potestate, Sodalibus Marianis a sacratissimo Rosario atque hoc pie recitantibus huiusmodi gratiarum fontes recluserunt uberrimos.

[1] VII, 14.

Itaque Nos etiam, rati his beneficiis atque indulgentiis Marialem coronam pulchrius collucere, quasi gemmis distinctam nobilissimis, consilium, diu mente versatum, maturavimus edendae Constitutionis de iuribus, privilegiis, indulgentiis, quibus Sodalitates a sacratissimo Rosario perfruantur. Haec autem Nostra Constitutio testimonium amoris esto, erga augustissimam Dei Matrem, et Christi fidelibus universis incitamenta simul et praemia pietatis exhibeat, ut hora vitae suprema possint ipsius ope relevari in eiusque gremio suavissime conquiescere.

Haec ex animo Deum Optimum Maximum, per sacratissimi Rosarii Reginam, adprecati; caelestium bonorum auspicium et pignus vobis, Venerabiles Fratres, clero ac populo uniuscuiusque vestrum curae concredito, Apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die v Septembris MDCCCXCVIII. Pontificatus Nostri anno vicesimo primo.

LEO PP. XIII.

3333
1898

Ferdinandus Rang et Franciscus Kutor rude donantur.)

Vigore praesentium notitiae reditur Ven Clero dioecesano: Franciscum Kutor parochum Tót-Kesziensem et Ferdinandum Rang parochum Magyar-Hertelendensem votis fere omnium districtuum dioecesis, accedente consensu Ven. Capituli Cath., inde a Calendis Januarii anni affuturi numero pensionatorum adlegendos esse

3334
1898

(Recensio elucubratarum a Clero Dioecesano thesium

RR. DD. tum Parochi tum Cooperatores laudabilem themati pro corona vernali e Theologia Morali: „de duello.“ proposito elucubrando operam navarunt Nec sine manifesto emolumento. Quanti enim ex illa occupatione decora pro vita pastorali et practica pullulent fructus utiles, in liquido est, nec sane explicatiore quadam, qua adstruatur, opus est, in ea indaganda, instructione. Certum quippe est ac sufficienter notum, quantopere temporibus nostris necesse sit pro pastore animarum occupari, nec tempus allotriis terere et tranquillitates aucupari; nam sine hac lectione necessaria et calami exercitio, quibus paulo strictius repetuntur studia, et quae e memoria pridem exciderunt, iterato imprimuntur, facile relaxatur mens et studii disciplina, atque ingenium ad altiora natum rusticitatem quandam lubenter in vita spirituali imbuit ac culturam distinctiorem respuit, qua fit, ut is, de quo summa superioribus spes affulgebat fore, ut evadat miles Ecclesiae infatigabilis ac lumen, misere relabatur ac sit lumen emortuum; necnon levi isthoc labore exercetur mens parantur contra adversarios tela, aptum pronumque redditur ingenium ad discussionem de quaestionibus maxime opportunis ac temporaneis, quae diebus nostris saepe adeo est necessaria, instituendam, quaeve ad propagandas Ecclesiae ideas et adstruendam nostram religionem firmandosque bonos mores et fulciendam haud minus confert vitae socialis disciplinam

Agite! igitur, Fratres Dielectissimi nec parum putetis hoc opus ex eo, quod mole sit parum, et memores dicterii Magni Augustini „nos eodum non deficere, donec proficiamus“, etiam hoc exarare officii Vestri esse putetis atque alacriter et alacrius, quam hucusque diligentiam in his exarandis thesibus exhibeatis. — Non ii sumus, qui negemus, parochum et animarum pastorem hodiedum multum occupatum vix tempus habere ad totos tractatus de diversis quaestionibus exarandos. Nec hoc requiritur. Sed dum officio Vestro diligenter et zelose incumbitis, nec hoc, quod parum est, omittatis, aut parvi pendatis. Deus, noster Dminus, addat Vobis animum ut „unum faciatis, alterum ne omittatis“!

Amplissimum tractatum composuerunt Desiderius Neumayer, Colomannus Vaszary, Josephus Kuhl, Arnoldus Dreher, Franciscus Wölfel et DD. Parochi: Josephus Schmeller, Antonius Kovács, Franciscus Bato

Etiam bene rem tractant, breviter tamen: Christophorus Péhm, Ludovicus Müller, Josephus Walter, Ludovicus Beck, Joannes Frey, Julius Tóth et Sigismundus Dujmovics.

Illis vero, qui officio suo ex quacunque causa defuerunt, statutum piae rec. decessoris mei sub numero 441/1890 emanatum fine strictioris observantiae novitus inculcatum esse volo: *„Theses theologicas exceptis VA. Diaconis, distr. Scholarum Inspectoribus et SS. Theol. Doctoribus, quivis sacerdos dioecesanus in cura animarum applicitus, proin etiam notarii districtuales usque 50-um aetatis annum elaborare et in respectiva corona VA. Diacono districtuali resignare tenentur“.*

3335
1898

(Az országos kath. tanitói segélyalap központi bizottságának jegyzőkönyve.)

Jegyzőkönyv. Felvétetett Budapesten a magyarországi latin és görög szertartásu róm kath. tanitók segélyalapja központi bizottságának 1898. évi augusztus 24-én a központi papnevelő-intézet dísztermében tartott 14-ik közgyüléséről.

I. A gyülést az egyetemi templomban 9 órakor tartott csendes sz. m. előzte meg melyen a bizottság tagjai testületileg vettek részt.

II. Jelen voltak a közgyülésen:

a) A bizottság elnöke: Dr. Walter Gyula, esztergom-főszékesegyházi apátkanonok, főtanfelügyelő;

b) Az alap vagyonát kezelő egri főkáptalan képviselője: Begovcsevich Róbert, v. püspök, egri kanonok;

c) A nagyméltóságú püspöki kar képviseletében: Vézinger Károly, esztergom-főszékesegyházi apát-kanonok és a szatmári egyházmegye részéről: Dr. Steinberger Ferencz, pápai kamarás, tanitóképző intézeti igazgató;

d) Az alap tagjainak képviselői gyanánt: Szőke Sándor, egri érseki taninitóképző tanár (Eger-főegyházmegye), Murányi Kálmán, főesperes, csik-rákosi plébános (Erdély-egyházmegye), Major János, igazgató-tanitó (Esztergom főegyházmegye),

Kapuy Elek, sz széki ülnök (Győr-egyházmegye), Fejes János, szombathelyi püspöki isk tanitó (Szombathely-egyházmegye), Csávolszky József, egyházmegyei tanfelügyelő (Vácz-egyházmegye), Nagy Lajos, veszprémi osztálytanitó (Veszprém-egyházmegye).

A felhivott Beszterczebánya-, Rozsnyó-, Eperjes- és Szepes-egyházmegye képviselőt nem küldött.

III. Elnök hosszabb, az alap ügyeinek előbbre vitelét czélzó, általános tetszéssel fogadott beszéd után a megjelent bizottsági tagokat szivélyesen üdvözli és a gyülést megnyitottnak jelenti. Erre a központi bizottság Csávolszky József felszólalására az uj elnököt bizalommal és tisztelettel üdvözli.

Az elnök megnyitó beszédéből lelkesültséggel értesül a bizottság arról, hogy Magyarország Bibornok hercegprimása a kath. tanitói árvaház ügye iránti kegyelmes érdeklődésének ujabb jelét adta az által, hogy az alap javára korábban tett 10000 frtos alapitványát 25000 koronára egészitette ki.

Ezen nagylelkü adományért Ő Eminenciája iránt hódolatteljes háláját fejezi ki jegyzőkönyvileg a bizottság.

IV. Elnök felszólitja a bizottságot, hogy a gyülés tartamára a jegyzői teendők végzésére saját kebeléből jegyzőt válaszszon. Egyhangulag Szőke Sándor kéretett fel.

V. Felolvastatott:

a) az országos kath. tanitói segélyalap és árvaházi alap elnökségére vonatkozó kegyelmes leirat, a melylyel Ő Eminenciája Roszival István apát-kanonokot saját kérelmére nyomós indokainak tekintetbe vétele és az alap körül tanusitott odaadó tevékenységének és lelkesült buzgalmának meleg hangu elismerése mellett az elnöki tisztségtől fölmenti s egyuttal Dr. Walter Gyula apát-kanonokot az ezen hivatal körébe vágó összes ügyek vezetésével megbizza. Tudomásul szolgált.

b) az a) pontban emlitett elnökváltozás alkalmából fölvett „Átadási-jegyzőkönyv". Miután ezen jegyzőkönyv adatait a bizottság rendben találta, szintén tudomásul szolgált; egyuttal a volt elnök Dr. Roszival István, apát-kanonok iránt hálájának ad kifejezést jegyzőkönyvileg a bizottság.

c) a mult évi gyülés jegyzőkönyve s Ő Eminenciájának jóváhagyó s megerősitő kegyelmes leirata.

VI. Elnök a mult évben kezéhez juttatott pénzösszegekről a következőkben számol be:

a) Évközben kiadható segélyezésre nála maradt (mult évi jkönyv. IX. pontja szerint)	710 frt	78 kr.
Ezen célra, nyomtatványok- és póstára kiadott különféle kisebb összegekben	689 „	99 „
Maradt	22 frt	79 kr.

b) Ösztöndijakra megszavazott (m. é. jkönyv. IX. p.) 1700 frt — kr.
Kifizetett . . . . . 1350 „ — „
Maradt . . . . . 350 frt — kr.

c) Segély- és gyámolitásra folyositott (m. é. jköny. IX. p.) . . . . . 1900 frt — kr.
Kifizetett . . . . . 1900 „ — „

Ekképp jelenleg az elnöknél rendelkezésre áll összesen . . . . . 372 frt 79 kr.

Miután az itt kitüntetett bevételi és kiadási tételek a valóságnak megfelelnek, s okmányokkal kellően igazolva rendben találtattak, az elnöknek a felmentvény megadatik.

Fejes János bizottsági tag inditványozza, hogy az ösztöndij- és segélyadásnál a régebbi tagokra legyen tekintettel a központi bizottság, valamint arra is, hogy melyik egyházmegye mennyivel járult a segélyalap gyarapitásához. A központi bizottság az inditvány első részére nézve úgy határoz, hogy az elnök vezessen nyilvántartási naplót. — Az összeállitás költségének az alap terhére leendő fedezésére elnök meghatalmaztatik. Az inditvány másik részére vonatkozólag a többség úgy vélekedett, hogy az egyesületnek sajátlag az a czélja, hogy azon egyházmegyei tagok, kik kevésbbé szorulnak az alap támogatására, éppen azokat segélyezzék, kik erre leginkább rászorúlnak.

VII. Elnök jelenti, hogy a mint számadásából is kitünik, többen nem vették fel ösztöndijaikat. Ezek ügye fölött a gyülés napirendre tér, mert bizonyosan tanulmányaik eredménytelensége, vagy nem megfelelő eredménye szolgált az illetők nem jelentkezésének okául.

VIII. Az alapot kezelő egri főkáptalan képviselője Begovcsevich Róbert v. püspök, egri kanonok beterjeszti az 1867. évi számadások kivonatát

Ezen kimutatás szerint:

a) A ségély-alap vagyona ki tesz . . . . . 77841 frt 64 krt.
b) Az árvaházé pedig . . . . . 15332 frt 33 krt.

Ugyanezen kimutatás alapján beterjeszti az 1898 évi felosztási tervezetet, mely szerint felosztandó 4417 frt 63 kr. és pedig ebből az alapszabályok 7. §-a értelmében:

1. Ösztöndijakra (a fenti összeg $^4/_{10}$ része) . . . . . 1767 frt 06 kr.
2. Segély- és gyámpénzekre ($^3/_{10}$ rész), gyámolitásra ($^2/_{10}$ rész) . 2208 „ 81 „
3 Az országos árvaház alapja gyámolitására ($^1/_{10}$ rész . . . . . 441 „ 76 „

Összesen: 4417 frt 63 kr.

A bizottság segélyekre . . . . . 2000 frt — kr.
Ösztöndijakra pedig . . . . . 1750 „ — „

szavazott meg.

Az 1. alatti összegből	17 frt 06 kr.
a 2. alattiból	208 „ 81 „
úgyszintén a VI. c) sz. alatti	372 „ 79 „
Összesen:	598 frt 66 kr

az elnök kezeinél hagyatik, hogy abból évközben sügös segélyeket utalhasson ki és a bizottság intézkedései szerint fizetéseket eszközölhessen.

IX. Következik az ösztöndijak megszavazása.

Régi ösztöndijas volt	36
Ösztöndiját fel nem vette	6
Nem vizsgázott	1
Tanulmányait befejezte	5
Elmarad összesen .	12
Eszerint régi ösztöndija lesz	24
kiknek 50 frtjával jár	1200 frt — kr.
betöltendő 11 hely á 50 frt.	550 „ — „
s az igy ösztöndijakra kiutalt	1750 frt — kr.

kimerittetik.

Ösztöndiját fel nem vette: Luka István, Mihályi Béla, Mincsik Antal, Szabó István, Steller Ignácz és Horváth Imre.

Nem vizsgázott: Szvoboda Jenő.

Tanulmányait befejezte: Horvátovics János, Román József, Sóbányi Pál Ujváry Ede és Orsovszky Mária.

Régi ösztöndijasok névsora: Bakos Ede, Bielek Ede, Bódy Máté, Buzás Iván, Geyer Irén, Gálóczy Zsigmond, Juhász István, Kerner Angyalka, Kirn Gizella, Klohány Nándor, Koltay Irma, Lacsny Ferencz, Lakatos Géza, Lipeczky András, Mahay Orbán József, Prékop Etelka, Szántó Vilma, Tódor Béla.

A 11 uj helyre folyamodott: 70. Minthogy sok jeles tanuló folyamodott, azért a bizottság 11-re emelte az uj ösztöndijasok számát, a mely eredetileg csak tiz volt.

Uj ösztöndijasok lettek a következők: Dorotics Ilon, II. é. képezdész, Eger főegyhm., Buttasovics Aladár, gym. V. oszt., Esztergom főegyhm., Kyttler Julia, n. szombati Orsoliták III. oszt., Esztergom főegyhm., Takács Gyula, gym. V. oszt., Eperjes gör. sz. egyhm., Gergely Tamás, I. é. jogh., Erdély egyhm., Szabó Anna, II. é. képezdész, Erdély egyhm., Drávay Mária, II. é. ovónőképezd., Győr egyhm., Buday Béla, II. é. képezdész, Nagy-Várad lat. szert. egyhm., Erdély Céza, gym. V. oszt., Szatmár egyhm., Barabás Sándor, gym. VIII. oszt., Szombathely egyhm., Csurják Nándor, gym. VII., Szepes egyhm.

Elnök a bizottság itélete alá bocsátja azon észrevételét, hogy mi történjék azon tanulókkal az ösztöndij tekintetéből, kik az alapszabályok 8. §. értelmében ki-

kötött kath. tanintézetek helyett olyan felsőbb iskolát látogatnak, a melynek nincs vallási jellege s a mely intézet talán egyedül van az országban, pld. műegyetem, állatgyógyászati akadémia stb.? A központi bizottság ezekre nézve az alapszabályok 8. §-ának alkalmazását határozza.

Az ösztöndíjak első része a jövő 1898—99-ik iskolai év első félévének, a második része a második félévének sikeres befejezése után válik esedékessé. Azonban a központi bizottság 1897. évi határozata szerint „az ösztöndíj csak azon esetben fizethető ki, ha az ösztöndíjas kifogástalan magaviselet mellett, legalább általános jó osztályzatu bizonyitványt mutat fel.“ A pénz rendesen bélyegzett s az intézeti igazgató által is aláirt nyugtára a bizottság elnökénél, Esztergomban vehető fel. Mellékelni kell a nyert bizonyitvány hiteles másolatát is. Megjegyeztetik azonban, hogy: „A kik ösztöndíjukat augusztus hó 15-ig fel nem veszik, el vesztik jogigényüket és az ösztöndíjasok sorából töröltetnek.

X. Tárgyalás alá vétettek a segélyezés iránti folyamodványok

Beérkezett összesen	229
Kifogásoltatott	40
Maradt jogusult folyamodó	189

Egyenkint20 frtnyi segélyben részesül 100 folyamodó s ekképen a VIII. pontban kiutalt 2000 frt kimerittetett.

A segély-osztásnál a kellőleg fel nem szerelt s nem az egyházmegyei hatóság (egyházmegyei iroda) utján vagy a kitüzött határidőn (július 31.) tul beérkezett folyamodványok jegyzékbe nem foglaltattak és figyelembe nem vétettek.

A segélyzettek a következők:

Beszterczebánya egyhm.: Vajczik Ignácz. dovali, özv. Hammel Richardné, alsó-hámori.

Eger főegyhm.: özv. Nagy Károlyné, egri, özv. Friedrik Antalné, egri, özv. Bacskay Mihályné, egri, Gyöngyössy Károly, szabolcsi, özv. Lengyel Józsefné, demecseri, Telek József ecsédi.

Esztergom főegyhm.: özv. Ruzicska Sándorné, ghymesi, Gubriánszky János, bankai, özv. Dualszky Károlyné, nahácsi, özv. Drozdy Gyuláné, párkányi, özv. Morász Ignáczné, esztergomi, özv. Elbert Károlyné, budapesti, özv. Czinege Istvánné, csábi, özv. Wittver Józsefné, n. zellői, Gyürky Antal, lukanényei, özv. Gyürky Bertalanné, lukanényei.

Eperjes gör. sz. egyhm.: Burik János, olsinkói, Burtovszky János, szesztai-Deszátnik Sándor, telgarti, Firtkó Mihály, sumjáczi, Gujdos András, stefurói, Gregorovich Mihály, radványi, Jaczenko János, scsavnyiki, Jobbágy Tivadar, körösfői, Komaniczky Antal, matiszovai, Markovics József, r. szendi, Muska Simon, csabalóczi, özv. Dziják Jánosné, eperjesi, özv. Kaszencsák Vazulné, eperjesi, Kalapos Anna, f. zsolczai.

Erdély lat. sz. egyhm.: Nagy Katalin, csik-mindszenti, özv. Boga Jánosné, gyergyó-szárhegyi, özv. László Istvánné, gyergyó-ditrói, özv. Székely Dénesné, gyer-

gyó-sz. miklósi, Kovács Dénes, köszvényesi, Mihály István, felvinczi, Gál Sándor, orosz-hegyi, Simonfy Antal, szovatai.

Győr egyhm.: Fürst Mihály acsalagi, Molnár Imre, rábacsanaki, Szedenik Fülöp, peresztegi, Zaunfuchs Pál, locsmándi.

Kalocsa főegyhm.: özv. Lórencz Józsefné, ujfuttaki.

Kassa egyhm.: Vargovics Mihály, udvai, Petrinkó Mátyás, szinye-lipóczi, Saup Imre, garanyi, Soltész András, bártfa-ujfalusi, Majer Ferencz, alsó-meczenzéfi, Gajdos János, plavniczai, özv. Tóth Vendelné, tolcsvai.

Nagyvárad lat. sz egyhm.: Vicskovics Ágoston, asszonyvásári, özv Lukács Jánosné, békési.

Nagyvárad gör sz egyhm.: özv. Szekula Györgyné, nagy-szántói, Bitye János, tötösi, Szilágyi János, sásteleki, Szilágyi György, krassói.

Nyitra egyhm: Piláthy Ferenc, kosztolna-miticzeni, Sasvári Mária, nyitrai, Simkó János, turnai, özv. Spacsek Józsefné, kiszucza-ujhelyi, Blahuta Jánosné, kiszucza-ujhelyi Csajda Győző, kollároviczi, Gazsó József, alsó-motesiczi, Brzobohaty János, kis-gradnai, Illvay Nándor, nyitra-bodoki, Bauman Hugó, koloni.

Pannonhalma egyhk.: Német József, véneki, Horváth Alajos, nyalkai.

Pécs egyhm.: Horváth Károly, baranya-németi, özv Bauman Jánosné, lengyeli, Stelczer Antal, németkéri, Saághy Ferencz, kisvejkei, Tóth János, garéi, Somsich Sándor, ózdi.

Rozsnyó egyhm.: özv. Klima Antalné, nagy-röczei, Szobissek Adolf, gölniczbányai, Zváray István, litkei, özv. Balder Barnabásné, hidvég-ardói, Csoltkó János, felső balogi.

Szatmár egyhm.: Sárga József, akna-szlatinai, Szemere György, sárosoroszi, Pillich Lajos, ungvári, Horváti György, vinnai.

Szombathely egyhm.: Prenner Imre, hárspataki, Balogh István, dozmati, özv. Kosich Ferenczné, győr-szigeti.

Szepes egyhm.: özv. Dsurny Jánosné, szepesváraljai, Bisz József, vichodnai, idsb. Sztankó Mihály, illésfalvi, Kohuth János, forbászi, Lossinczky László, ólublói.

Székesfehérvár egyhm.: özv. Galler Józsefné, velenczei, özv. Erdélyi Rudolfné, verebi.

Vácz egyhm.: Kéher Jánosné, soroksári.

Veszprém egyhm: özv. Boór Sándorné, csurgói, özv. Hannig Antalné, högyészi, özv. Horváth Mihályné, keszthelyi, özv. Stettner Józsefné, takácsi.

A megszavazott segély rendes bélyeggel ellátott nyugtára Esztergomban az elnöknél felvehető.

Mindazon segélyösszegek, melyek deczember 31-ig fel nem vétetnek, az alap javára visszatartattatnak.

Mély tisztelettel felkéretnek az egyházmegyei hatóságok, hogy a jegyzőkönyvet lehetőleg egész terjedelmében, de a saját egyházmegyéjökből segélyezett tanitók,

özvegyek és ösztöndijasok névsorát különösen, az egyházmegyei körlevelekben közölni kegyeskedjenek, minthogy az illetők más úton értesitve nem lesznek.

Felszólittatnak továbbá a segélyezettek, hogy a nyugta beküldése alkalmával zavarok elkerülése végett tisztán irják ki a lakóhelyet és az utolsó póstát.

XI. Elnök a Slöjd eszméjének, lelkesült felkarolása szükségességének méltatásával indítványozza, hogy a kezénél hagyott összegből szavazzon meg ismét a bizottság — mint ez a mult évben történt — két 100—100 frtos segélyt olyan két tanitó részére, kik jövőre Budapesten a Slöjd tanfolyamot elvégzik.

Fejes János szerint az alapnak czélja, rendeltetése az alapszabályokban világosan körvonaloztatik. Szorosan az alapszabályokhoz kiván ragaszkodni.

Steinberger Ferencz szerint bár a Slöjd tanfolyamra vonatkozó segélyezhetés az alapszabályok betüiben nem foglaltatik, ezzel mégis közvetve a tanitók javát látja előmozditva.

Hosszas eszmecsere után, melyben a bizottság csaknem minden tagja részt vett, Csávolszky József váczi-egyházmegyei tanfelügyelő véleménye szerint mondatott ki a határozat: A bizottság az eszmét nem veti ugyan el, de ez ügyben való érdemleges határozást azon esetre tartja fönn, ha ily irányú kérvények adatnának be.

XII. Elnök előterjeszti Bertalan Vince, segélyegyesületi tagnak a bizottsághoz a mult évben beküldött Emlékiratát, megjegyezvén, hogy a mult évi gyülés a szabályzatok értelmében ezt nem tárgyalhatta, mert Bertalan Vincze még akkor nem volt tag s csak az óta lett tagja a segélyegyesületeknek.

Bertalan Vincze Emlékiratában felhivja a bizottság figyelmét sok olyan körülményre, a melyekkel az alap gyarapitását előmozdithatni vélné. Többek között az alapszabályokat kellene szerinte módositani, a segély és ösztöndij kiosztását eszközlő gyülésre több tagot meghivni, nem úgy mint jelenleg történik; leánykiházasitó alapot kivánna csatolni a segélyalaphoz stb. A bizottság készséggel köszönetet és elismezést szavaz Bertalan Vinczének azért a szorgalomért és szives törekvésért, a melylyel Emlékiratának összeállitásában fáradozott, de mivel ez idő szerint az alapszabályok módositásába bele nem bocsátkozhatik, ezt a terjedelmes és nagy buzgalommal készült Emlékiratot egyelőre irattárába helyezni határozza.

XIII. Begovcsevich Róbert, v. püspök, mint a segélyalap gondnoka jelenti, hogy az 1897. évi számadása szerint 1897. év folyamán a segélyalap gyarapitásához 50 frt. tőkével járultak s ennélfogva alapitó tagsági oklevélre igénynyel birnak: az esztergomi főegyhm. ft. Krehnyák Lénárd, nagyszombati kanonok; a nyitrai egyhm. a mgos. és ft. nyitrai káptalan. A bizottság az alapitók iránt hálás köszönetét nyilványitja s az alapitó tagsági oklevelek kiadását az elnökségre bizza.

XIV. Felolvastatott Gulyás Béla, alelnöknek a gyülés végén az elnökhöz küldött levele, melyben az alelnöki tiszteségről lemond. A bizottság a lemodást tudomásul veszi s kéri az elnököt, hogy az alelnöki kinevezést a Bibornok-Hercegprimás Ő Eminenciájánál kieszközölni sziveskedjék.

XV. A bizottság elhatározta a jegyzőkönyvet egész terjedetmében megküldeni a „Katholikus Tanügy“, „Kath. Paedagogia“, a „Népnevelő“, „Magyar Állam“, „Társulati Értesitő“, „Alkotmány“, „Egyházmegyei Közlöny“, „Tiszántúl“, „Esztergom“, „Szatmármegyei Hetiszemle“, „Kalocsai Néplap“, „Nyitramegyei Szemlé“-nek, s a t. szerkesztők felkéretnek, hogy a jegyzőkönyvet becses lapjokban egész terjedelmében közöljék.

XVI. A bizottság az elnök indítványára mélt. Begovcsevich Róbert, v. püspök ur iránt érzett mély háláját és benső köszönetét fejezi ki azon igazán páratlan odaadásért, melylyel a segélyalap nemes ügye iránt állandóan viseltetik és azon fáradhatatlan munkásságért, melylyel az alap gondozásában évek hosszú során buzgólkodik.

Elnök megköszöni a bizottság tagjainak a tanácskozás körül tanusított türelmét és szives közremüködését, s több tárgy nem lévén, a gyülést bezártnak jelenti.

A gyülés az elnök éltetése mellett oszlott fel.

Kelt. mint fent. Dr. Walter Gyula, Esztergom főszékesegyházi apát-kanonok, a bizottság elnöke. Szőke Sándor, egri érseki tanitónö- és tanitóképző intézeti tanár, a bizottság jegyzője.

3336
1898

A ráczmecskei osztálytanitói állomásra f. é. augusztus hó 31-ig hirdetett pályázat jelentkező hiján meddő maradván, ezen állomásra — melynek jövedelme 300 frt tiz havi iskolaévre, 10 köbméter fa, melyből egy tanterem is fütendő, és egy szoba a legszükségesebb butorzattal — a ráczmecskei r. k. iskolaszék ujból pályázatot hirdet október 15-ig. (Pályázat a ráczmecskei osztálytanitói állomásra.)

3337
1898

Berementen a r. kath. népiskolánál az osztálytanitói állomás megürülvén, arra pályázat hirdettetik. Évi jövedelme: 350 frt. havi részletekben, fütés és szolgálat. Tannyelv: német-magyar — illyr. Az állomás azonnal elfoglalandó. A kérvények az iskolaszék ft. elnökséghez intézendők. (Pályázat a berementi osztálytanitói állomásra.)

3338
1898

A czikói r. kath. népiskola III-ik osztálytanitói állomás betöltésére f. é. szeptember hó 29-ig pályázat hirdettetik. Javadalma: 1) két szoba, két konyha, egy kamara, félszer, istálló és pinczéből álló tanitói lakás, a tanitói lak mellett kert és kut; 2. A hitközségtől 300 frt o. é. készpénz, évnegyedenként fizetve egy polgári évre. Kötelmei egy osztálynak önálló vezetése. Okleveles tanitók, (Pályázat a czikói osztálytanitói állomásra.)

tanitónők és óvónők is pályázhatnak A tannyelv német-magyar. Pályázati kérvények a r. kath. iskolaszék elnökéhez Czikóba (Tolna megye) u. p. helyben küldendők.

3339
1898

(Pályázat a okorvölgyi tanítói állomásra.)

A hetvehelyi plébániához tartozó o k o r v ö l g y i tanitói állomásra pályázat hirdettetik. Javadalma: Minden pár után (30—32) fél mérő buza, és rozs, 50 kr készpénz, és minden tanköteles gyermek után 1 frt. Ismétlő iskoláért 21 frt A tanitó saját használatára 3 öl kemény hasábfa, melyet a község szállit. Egy hold rét, melyet a község munkál, s termését is behordja. 12—13 hold gyengébb minőségü szántóföld, melyet tanitó maga munkálhat. Mindeme jövedelemnek összes készpénz értéke 210 frt. Ezenkivül remélhető 90 frtnyi államsegély. Lakása áll két szobából a melléképületekkel, és fél hold jó minőségü konyhakert A kellően felszerelt folyamodványok október hó 1-ig a hetvehelyi plébánia-hivatalhoz küldendők (u. p. Abaliget.

3340
1898

(Pályázat a lengyeli osztálytanitói állomásra).

A l e n g y e l i róm. kath iskola osztálytanitói állására ismét pályázat hirdettetik. Jövedelem az iskolaszék legujabb határozata folytán nem 300 hanem 350 forint, szép szobából és a legszükségesebb butorokból álló lakás a második szoba és kert egyenértéke fejében egy öl fa. Kötelessége a három alsó osztálynak egy teremben való oktatása. Pályázhatnak tanitónők is. Ha tanitó választatnék meg, annak kötelessége a kántoriakban való segédkezés, vagy a kántor akadályoztatása esetén annak helyettesitése, és ha a kántor akadályozva van a vasár és ismétlő iskolások oktatása. Pályázatok október hó 10-ig a lengyeli iskolaszék elnökéhez nyujtandók be.

3341
1898

(Pályázat a dombovári tanitói állomásra.

D o m b o v á r (Tolna m.) r. kath. iskolájához tanitó kerestetik. Fizetése 155 frt, butorozott szoba fütéssel, kántortanitónál élelmezés. Kötelme a rábizott osztályokat kezelni, ismétlősöket oktatni, a kántorság minden ágában segédkezni. Választás próbaévre történik. Kérvények október 2-ig az iskolaszéki elnökséghez czimzendő. Az állomás azonnal elfoglalandó.

3342
1898

(Pályázat a f. ireghi tanitói állásra.)

F. I r e g h r e okleveles vagy képezdét végzett kath. férfi-segéd tanitó kerestetik. Fizetése 375 frt. készpénzben és egy butorozott szoba fütéssel (25 frt értékben), összesen 400 frt. Kötelessége egy vegyes tantermet vezetni, a kántort szükség

esetében helyettesiteni és az iskolaszék jegyzőkönyvét vezetni. Pályázatok október 5-ig a r. kath. plébániára küldendők.

3343
1898

A kisfaludi r. kath. osztálytanitói állomásra okt. hó 20-ig pályázat hirdettetik. Fizetése: 350 frt havi részletekben, egy butorozott szoba, két öl fa, melyből egy öl az iskolafütésre forditandó, s egy második szoba s kert pótlék czimén 50 frt. Kötelessége: a III. VI vegyes, és az ismétlő fiosztályokat tanitani, a kántorságban teljesen segédkezni, és a kántortanitó megbizása esetén önállóan elvégezni. Pályázhatnak okleveles nőtlen férfi tanitók. Tannyelv: magyar. A kellően felszerelt folyamodványok az iskolaszéki egyházi elnökhöz küldendők. (Pályázat a kisfaludi osztálytanitói állomásra.)

3344
1898

A baranya-monostori róm. kath. iskola osztálytanitói állásra pályázat hirdettetik. Jövedelme: 300 frt, csinos szobából álló lakás, a második szoba, kamra és kert egyenértéke fejében 60 frt. Kötelessége a három alsó osztály vezetése, a kántori teendőkben segédkezés, a kántor akadályoztatása esetén annak helyettesitése. Pályázat határideje okt. 15. Az állás a megválasztottnak költségén azonnal elfoglalandó. (Pályázat a baranya-monostori osztálytanitói állomásra.)

3345
1898

Bölcskei r. kath. kántortanitói állásra pályázat hirdettetik. Jövedelem: 3 szobából lakás, konyha, éléskamra, istálló, pincze, udvar és házikertecske. — 265 frt készpénz, 30 frt ismétlő tanitási dij, melyet a politikai község fizet; egy féltelek legelő illetékkel (24 magyar hold), melyet a k. tanitó tartozik művelni és utánna az adót fizetni. Stóla 100 frt. 4 öl puha tüzifa, 300 kéve puha fa-rőzse, melyet a pol. község hordat be. Ostya sütésért 10 frt. — Köteles az összes kántori teendők végzésével az iskolaszék által meghatározandó osztályban tanitani. — Tannyelv magyar. A választás okt. 10-én reggel a szokásos énekpróba után fog megejtetni. Okmányilag felszerelt folyamodványok október 8-ig Bölcskére (Tolnam.) t. Vajay István plebános, iskolaszéki elnökhöz küldendők. Az állomás azonnal elfoglalandó. (Pályázat a bölcskei kántortanitó állomásra.)

3346
1898

A nagynyárádi r. k osztálytanitói állomásra pályázat hirdettetik. Fizetése: a kert és még egy szoba illetményért az iskolaszék részéről pótlásként megajánlott 50 frttal együtt 360 frt havi előleges részletekben, egy öl hasábfa és egy a szükséges butorokkal ellátott szoba. Január 1-től a fizetés 400 frtra emeltetik. — Tannyelv magyar-német. Az osztálytanitó kötelessége az alsóbb három osztályt ön- (Pályázat a nagynyárádi osztálytanitó állomásra.)

állóan vezetni és a növendékeket az előirt tantárgyakban oktatni, nemkülönben a kántori teendőkben segédkezni. Az állomás azonnal elfoglalandó. A kérvények az iskolaszékhez Nagy-Nyárád Baranyamegye, posta helyben, intézendők.

3347
1898

(Hirdetmény a népfölkelés jelentkezéséről.)

7680/1898 sz. Barcsi járás főszolgabirájától.

Az 1893. évi XXXVII. t. cz. alapján mindazon katonailag kiképzett népfölkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, haditengerészetben, honvédségben, ezek póttartalékában, vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képzettek, kik népfölkelési (rózsaszinü) ajánlati lappal el vannak látva: Drávatamási, Gárdony, Dombó, Drávaszentmárton, Lakócsa, Potony, Szentborbás, Tótujfalu, Istvándi, Kálmáncsa, Homokszentgyörgy községekből f. é. Október hó 13-án, — Darány, Szulok, Csokonya, Rinyaujlak, Visonta községekből f. é. Október hó 14-én, — Aracs, Babócsa, Bolhó, Komlósd, Peterhida, Barcs, Pálfalu, Szentes, Tarnócza községekből f. é. Október ho 15-én mindegyik napon reggel 8 órakor Barcson a „Hotel-Garni“ szálloda mellett levő szinházi épületben személyesen megjelenni, vagy irásban jelentkezni tartoznak. A közös hadsereg, haditengerészet, honvédség és csendőrség kötelékéből szolgálatképtelenség miatt felülvizsgálat utján elbocsájtott, katonailag kiképzett és ki nem képzett népfölkelők közül csak azok tartóznak jelentkezni kik a népfölkelő igazolványi könyvön kivül még rózsaszinü ajánlati lappal is el vannak látva.

Az 1856 évbeli születésüek a folyó évben még szintén jelentkezni tartoznak.

Az időszaki jelentkezést személyes megjelenés helyett irásban teljesithetik a tisztjelöltek, papok, az állami és közigazgatási tisztviselők és egyébb alkalmazottak, a tanitézetek, tanárai és tanitói, a községi és népiskolák tanitói, a betegek, a tengeren vagy külföldön utazók, a népfölkelési szolgálat alul felmentettek, az erdészek, bányászok, pósta, távirda, vasuti, gőzhajó szolgálatban alkalmazottak és a fogházakban letartóztatottak. Az irásbeli jelentkezéshez minden községi elöljáróságnál ingyen jelenkezőlap kapható, melynek kitöltése és egyéb kezelésére nézve a községi elöljáróság és a „jelentkező lapra“ nyomtatott figyelmeztetés nyujt felvilágositást. Az irásbeli jelentkezés azon napra esedékes a mely napra a községben lakó jelentkezésre kötelesek időszaki jelentkezésre elrendelve van.

A személyes jelentkezéshez a népfölkelési igazolványi könyv, ennek hiányában egyéb katonai igazolási okmány elhozandó, az irásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó. Azok, kik a jelentkezés idejében ajánlati lappal el vannak látva, a jelentkezés alkalmával azt előmutatni tatorznak.

Az itt tartozkodó, de (Ausztriában) a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfölkelők hasonló minőségekben és módozatok között tartoznak jelentkezni, mint a magyar honosok.

A jelentkezéshez vasuton útazó népfölkelésre kötelezettek, ha magukat a népfötkelési igazolványi könyvvel az állomási pénztárnál igazolják, a katona dijsza-

KIVONAT

A PÉCSEGYHÁZMEGYEI ALAPITVÁNYI HIVATAL

1897.

ÉVI ZÁRSZÁMADÁSÁBÓL.

A FŐTISZTELENDŐ

EGYHÁZMEGYEI PAPSÁGOT ÉRDEKLŐ PÉNZTÁRAKRÓL.

PÉCSETT,
PÜSPÖKI LYCEUMI KÖNYVNYOMDA (MADARÁSZ BÉLA)
1898.

Kelet		Tárgy	Tőke forint	Tőke kr.	Kamat forint	Kamat kr.
Január	1	1896. évi maradvány	74.095	72½	—	—
„	1	1897. évi kamat 5%	—	—	2.952	28
Decemb.	31	Értékpapirok kamatjai	—	—	620	78
		Bevétel . .	74.095	72½	3.573	06
		Kiadás . .	—	—	3.573	06
		Maradvány .	74.095	72½	—	—

A 74.095 frt 72½ kr. tőke fedezete:

1. Telekkönyvileg biztositott kölcsön	59.045	72½
2. Magyar koronajáradék-kötvény	5.650	—
3. 4²/₁₀%-os egyes. államkötvény	9.400	—
Összesen .	74.095	72½

Kelet	Tárgy	Tőke forint	Tőke kr.	Kamat forint	Kamat kr.
Decemb. 31	Nyugdijakra: bevételbe a papi nyugdijalap számadás 3-ik tétele alatt	—	—	3.573	06
	Összesen .	—	—	3.573	06

Tételszám	Kelet		Tárgy	Tőke frt	Tőke kr.	Kamat frt	Kamat kr.
1	Január	1	1896. évi maradvány	142.561	38	1.200	—
2	„	1	1897. évi 5%-os kamat	—	—	6.940	57
3	Deczemb.	31	Aggpapi pénztárból	—	—	3.573	06
4	„	31	Nyugdij-járulékokból	—	—	3.621	71
5	„	31	Értékpapirok után	—	—	150	—
			Adományokból:				
6	Február	27	T. Vörös Lipót	10	—	—	42
7	Május	19	T. dr. Késmárky István	16	—	—	42
8	Junius	5	Nt. Csepeley János	50	—	1	21
9	„	16	Nt. Hangyály Mihály	10	80	—	24
10	Julius	10	T. Jakics Szilveszter	25	—	—	48
11	„	31	Nt. Horváth László	10	—	—	17
12	Október	16	Nt. Erdélyi János	10	—	—	06
13	„	20	Ns. dr. Zsinkó István	100	—	—	55
14	„	27	Nt. Hangyály Mihály	10	80	—	05
15	„	27	T. Tarbérczy József	25	—	—	11
16	Novemb.	17	T. Novák József	50	—	—	09
17	„	27	Nt. Döbrössy Alajos	19	65	—	—
18	Deczemb.	4	Főtiszt. Káptalan	520	—	—	—
			Tőkésitett kamatok:				
19	„	31	Ns. és főt. Walter Antal és dr. Lechner János kanonok urak dijmegváltási tőkéinek kamatjai a 18. tételhez	120	—	—	—
20	„	31	Fölöslegekből	4.340	68	—	—
			Bevétel	147.879	31	15.489	14
			Kiadás	—	—	14.455	81
			Maradvány	147.879	31	1.033	33

A 147.879 frt 31 kr. tőke fedezete:

1. Telekkönyvileg biztositott kölcsön	144.129	31
2. Magyar koronajáradék-kötvény	3.750	—
Összesen	147.879	31

1897. évi tőkeszaporodás: 5.317 frt 93 kr.

alap 1897.

KIADÁS.

Tételszám	Tárgy		Illetmény frt	Illetmény kr.	Kiadás frt	Kiadás kr.	Kifizetendő hátralék frt	Kifizetendő hátralék kr.
	A) Ellátási dijak, az aggpapi pénztár terhére:							
1	T. Brém József	1896	600	—	600	—	—	—
	B) Nyugdijakra:							
2	Nt. dr. Csajághy Károly	1896	150	—	150	—	—	—
		1897	600	—	450	—	150	—
3	T. Müvész János	1896	150	—	150	—	—	—
		1897	600	—	600	—	—	—
4	T. Németh János	1897	600	—	600	—	—	—
5	T. Dallmann György	1896	150	—	150	—	—	—
		1897	300	—	300	—	—	—
6	Nt. Pintér József	1897	300	—	150	—	150	—
7	Nt. Gauzer János	1897	600	—	600	—	—	—
8	T. Szantó Zsigmond	1897	600	—	600	—	—	—
9	Nt. Ajaki Jenő	1897	559	90	559	90	—	—
10	T. Szabó Károly	1896	300	—	300	—	—	—
		1897	600	—	300	—	300	—
11	T. Bermüller Antal	1896	150	—	150	—	—	—
		1897	433	33	300	—	133	33
12	T. Paulay Ferencz	1896	150	—	150	—	—	—
		1897	600	—	450	—	150	—
13	T. Nagy Béla.	1896	150	—	150	—	—	—
		1897	600	—	450	—	150	—
14	T. Fekete Sándor	1897	600	—	600	—	—	—
15	T. Szikora Ignácz	1897	600	—	600	—	—	—
16	T. Ollé Fülöp	1897	600	—	600	—	—	—
17	Nt. Gruzling Ferencz	1897	600	—	600	—	—	—
	C) Kikötött kamatok:							
18	Nt. Gruzling Eerencz 5000 frt után . .		299	—	299	—	—	—
19	László Teréz 2644 frt 64 kr. után . . .		132	23	132	23	—	—
			11.024	46	9.991	13	1.033	33
	D) Idegen pénz:							
20	Visszatéritett nyugdij-járulék		—	—	4	—	—	—
	E) tőkésitett kamatok:							
21	A 19, 20 bevételi tétet alatt		—	—	4.460	68	—	—
	Összes kiadás .				14.455	81		

Kelet		Tárgy	Tőke forint	Tőke kr.	Kamat forint	Kamat kr.
Január	1	1896. évi maradvány	23 500	—	285	28
„	1	1897. évi kamat	—	—	1.170	—
Decemb.	31	Értékpapirok kamatjai	—	—	4	18
„	31	Nyugdijjárulékok	—	—	33	60
„	31	Tőkésitett kamat	50	—	—	—
		Bevétel . .	23.550	—	1.493	06
		Kiadás . .	—	—	1.189	83
		Maradvány .	23.550	—	303	23

A 23.550 frt. tőke fedezete:

Telekkönyvileg biztositott kölcsön	23.450		
$4^2/_{10}$%-os egyes. államkötvény	100		
Összesen . .	23 550	—	

nyugdij alap 1897.

KIADAS.

Kelet		Tárgy	Tőke		Kamat	
			forint	kr.	forint	kr.
Decemb.	31	Nyugdijasoknak	—	—	1.139	83
„	31	Tőkésitett kamat	—	—	50	—
		Összesen . .	—	—	1.189	83

Pécs, 1897. december 31-én.

Pécsegyházmegyei alapitványi hivatal.
Mihálffy Árpád s. k.
főkönyvelő.

Névjegyzéke

a tanitói nyugdijalap illetményeseinek.

Sorsz.		Évi illetm. frt	kr.
	I. osztály.		
1	Bunyevácz Ferencz tanitó	30	—
2	Csizmazia Alajos tanitó özvegye	30	—
3	Csukly Ignácz „ „	30	—
4	Elter Ferencz tanitó	30	—
5	Farkas József „	30	—
6	Fauszt Konrád „	30	—
7	Gyulay György tanitó özvegye	30	—
8	Harth Ignácz „ „	30	—
9	Hauk Lőrincz „ „	30	—
10	Hengl Károly „ „	30	—
11	Heyer István „ „	30	—
12	ör. Jung Ferencz „	30	—
13	Kaposy József „	30	—
14	Kerner János „ „	30	—
15	Kiel Ágoston „ „	30	—
16	Lincz József „ „	30	—
17	Linczbauer Antal „ „	30	—
18	Neumayer Gáspár „ „	30	—
19	Pál János „ „	30	—
20	Petz András „ „	30	—
21	Rang Ferencz „ „	30	—
22	Rittlinger János „ „	30	—
23	Scultéty János „ „	30	—
24	Schmidt Lőrincz „ „	30	—
25	Stein János „ „	30	—
	Átvitel	750	—

Sorsz.		Évi illetm. frt	kr.
	Áthozat	750	—
26	Steiner János énekes özvegye	30	—
27	Szekeres Ágoston tanitó „	30	—
28	Szigriszt János „ „	30	—
	II. osztály.		
29	Futaky György tanitó özvegye	18	—
30	Goszmann Ádám „ „	18	—
31	Heyd János „ „	18	—
32	Horváth József „ „	18	—
33	Kis Mihály „ „	18	—
34	Kovács Mátyás „ „	18	—
35	Kramer János „ „	18	—
36	Lutz Péter „ „	18	—
37	May Antal „ „	18	—
38	Mezey József „ „	18	—
39	Moszbacher Antal „ „	18	—
40	Poró György „	18	—
41	Rapp Ádám „ „	18	—
42	Szily János „ „	18	—
43	Schmeller József „	18	—
	III. osztály.		
44	Göltz Máté tanitó özvegye	12	—
45	Lambert János „ „	12	—
46	Molnár János „ „	12	—
47	Schlotthauer J. „ „	12	—
	Összesen	1.158	—

Ezen számadásokat átvizsgáltuk, a főkönyvekkel és naplókkal egyezők és helyesek.

Kelt Pécsett, 1898. május hó 10-én.

Walter Antal s. k.,
számvizsg. kanonok.

Dr. Lechner János s. k.
számvizsg. kanonok.

Horvát Károly s. k.,
számvevő.

básban megállapitott menetdij kedvezményben részesittetnek, — illetve katona menetjegygyel utazhatnak.

A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2—5 egész 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntettetik.

Barcson, 1898 Szeptember hó 4-én.

3348/1898

Rationes Cassarum fund. gen dioec. pensionalis Sacerdotum et docentum anni 1897. dimittuntur.

Extractus super Rationibus Cassarum administrationi Officii fundationalis dioecesani obnoxiarum, quarum statum nosse Venerabilis Cleri dioec. interest, pro anno 1897. redditis, in uno exemplari singulis officiis parochialibus resignandi, sub ·/. acclusi hisce dimittuntur.

(Mutationes status personalis.)

Redintegratum ad triennium Examinatorium Synodale sequentibus constat membris:

Praeses; Rssmus ac Cl. D. Dr. Joannes Lechner, abbas, canonicus.

Examinator Synodalis: idem qui praeses.

Examinatores Prosydonales:

Illustr. ac Rssmus D. Franciscus Troll, el. eppus., vicarius epplis.

Rss. D. Stephanus Szeifricz, praepositus, canonicus.

Rssmus D. Antonius Walter, abbas, canonicus.

Rssmus ac Cl. D. Dr. Josephus Szeredy, abbas, canonicus.

Rssmus D. Gabriel Hanny, abbas, canonicus

Rssmus D. Joannes Spies abbas, canonicus.

Rssmus D. Josephus Pozsgay canonicus, rector Seminarii.

Rssmus ac Cl. D. Dr. Josephus Wurster can t., director Cancell. Epplis.

R. D. Aloysius Döbrössy director Instituti candidatorum pro ludimagisterio.

A R ac Cl. D. Dr. Ludovicus Szilvek prof. SS. Theol.

R. ac Clar. D. Dr. Josephus Rézbányay, prof. SS Theol.

Curatia Tengöd cum consensu Ven. Capituli Cath. ad dignitatem parochiae elevata, Josephus Kovács curatus adusque ejusdem beneficii nominatus est parochus ibidem.

Dr. Franciscus Hanuy, professor SS. Theol. et studiis praefectus in Seminario Cleri junioris, nominatus est confessarius ordinarius Sororum S. Vincentii a Paula in Orphanotrophio incliti Comitatus Baranya degentium, una catecheta scholarum elementarium ibidem existentium

Stephanus Valdinger valetudine recuperata nominatus est ad interim in professorem studii biblici in Lyceo Episcopali.

Approbatorii Professorum Doctr. Relig. pro Scholis mediis examinator ordinarius renunciatus est: Dr. Franciscus Hanuy, examinator supplens vero

constitutus est: Dr. Stephanus Késmárky prof. suppl. Studii Iuridici in Lyceo Eppli.

Sirisaka Ignatius cooperator in Berement praesentatus et institutus est parochus in Bogdása.

Stephanus Komócsy nominatus est catecheta penes scholas reg. maj. reales Quinque-Ecclesienses.

Cooperatores missi sunt: Antonius Pataky administrator in Bogdása ad Berement, Gadó Alexander ad parochiam interiorem Civ. Quique-Ecclesiensis.

Marianus Bohnert Ord. S. Fr. qua subsidiarius ad Nagy-Nyárád, Dionysius Horváth, Ord. S. Fr. ad Egerágh.

David Aulik ob infirmitatem interim a cura est relevatus.

Quinque-Ecclesiis, 19. Sept. 1898.

† Samuel m. p.
episcopus.

5-Ecclesiis, Typis Lycei episcopalis (B. Madarász) 1898.

XIII.

3671
1898

Desiderio universi Ven. Cleri dioecesani in compluribus congregationibus quoque districtualibus manifestato obsecundans, nexu litterarum, sub nro. 2812 a. l. emanatarum, statuta instituti pensionalis emeritorum sacerdotum dioecesanorum quae a p. r. episcopo, antecessore meo, assentiente toto Clero dioecesano a. 1890. lata et in Circularibus eodem anno sub nr. VII. publicata sunt, nunc demum temporis, habito respectu ad augmentum, quod fundus emeritorum ex spontaneis et magnanimis legatis plurium huius Dioecesis sacerdotum et ex censibus superfluis in dies cepit: collatis cum. Ven. Clero dioec. consiliis reformare, id est annuam rudedonatorum competentiam, tum indigentiis aetatis nostrae, tum etiam aequitati convenienter elevare intendo. Quae ut communi consensu effectui dari possint, praesentium vigore Ven. Clerum dioec. provoco, ut die 22-a Novembris a. c. in aedibus Seminarii Venerabile Capitulum, ex singulis districtibus vicearchidiaconi cum uno districtualium mandatario, porro Cleri civitatis Qu.-Ecclesiensis non curati deputatus et senior, accedentibus demum officialibus aulae episcopalis, fine reformandorum fundi pensionalis statutorum, sub meo praesidio consultaturi compareant.

(Reformatio statutorum instituti pensionalis emer. sacerd. dioec.)

3672
1898

Ex iis, qui diebus 27. et 28. examen prosynodale subiverunt, ad sexennium approbati sunt: Paulus Francsics, coop. in Ozora, Joannes Polgár, coop. in Rácz-Petre, Joannes Trinn, coop. in Högyész, Christophorus Vörös, coop. in Szakcs; laudem promeruerunt: Josephus Szücs, coop. in Pinczehely, Mathias Rudolf, vicarius in Felsö-Iregh et Stephanus Komócsy catecheta penes scholas reg. sup. reales; praemium vero a p. m. fundatore Král nuncupatum retulit: Sigismundus Gyömörey catecheta penes scholas civ. elementares.

(De resultato examinis prosynodalis.)

3673
1898

Cum fideles inprimis ruri degentes legum publicarum parum sint gnari et in testamentis seu legatis piis condendis consilio suorum ss. curionum uti amant: ne horum sive inscitia sive incuria consulentes in errorem inducantur, aut pia legata ob defectus testamentorum judicialiter irrita declarentur, cum Ven. Clero curato subscriptionis seu clausularum testamenti formulas, legibus consonas, hisce communico:

(Formalitates legibus praescriptae in condendis testamentis ad amussim sunt observandae.)

Végrendeleti záradékok.

I. Ha a végrendelkező a végrendeletet maga irta és aláirta, két tanu szükséges.

Záradék: Hogy az általunk személyesen ismert N. N. (végrendelkező) előttünk együttes jelenlétünkben, általunk értett nyelven kijelentette, hogy az okmány az ő végrendeletét tartalmazza, s hogy ő azt sajátkezüleg irta és aláirta, bizonyitjuk. (Datum.)

II. Ha a végrendelkező a végrendeletet nem irta, hanem csak aláirta, négy tanu szükséges.

Záradék: Alólirottak bizonyitjuk, hogy N. N. (végrendelkező) kit személyesen ismerünk együttes jelenlétünkben, általunk értett nyelven kijelentette, hogy ez okirat az ő végrendeletét tartalmazza, s hogy azt előttünk személyesen aláirta. (Datum.)

Ha pedig már előbb irta volna alá, a végszavak igy hangzanak: . . . . tartalmazza, s hogy azt ő sajátkezüleg irta alá. (Datum.)

Ez esetekben a tanuknak a végrendelet tartalmát nem szükséges ismerni.

III. Ha a végrendelkező irni és olvasni nem tud, vagy irni nem képes, ilyen esetben a tanuknak a végrendeletet ismerniök kell, és szükséges, hogy a tanuk a végrendelkező által rendesen használt nyelvet értsék. Ekkor is négy tanu szükséges.

Záradék: Mi alólirottak bizonyitjuk, hogy az általunk és a végrendelkező N. N. által is értett magyar v. német nyelven szerkesztett jelen okirat együttes és folytonos jelenlétünkben az általunk személyesen ismert végrendelkező N. N.-nek N. N. tanu által érthetően felolvastatott, s hogy N. N. végrendelkező ezen okiratot saját végrendeletének jelentette ki, és sajátkezü keresztvonásával látta el, mely mellé nevét N. N. tanu irta alá. (Datum.)

Jegyzet. 1. A végrendelet keltének helye és napja (Datum) minden végrendelet végén, a végrendelkező aláirása előtt ott kell lenni.

2. Ha valamely tanunak, vagy általa képviselt intézetnek rendelt hagyomány foglaltatnék a végrendeletben, ezen tanun kivül még egy tanunak jelenléte szükséges, az I esetben tehát 3, a II. és III. esetében 5 tanu.

3. A záradék magára a végrendeletre, s nem a boritékra irandó.

3674
1898

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztertől. — Valamennyi főtiszt. rkath. egyházmegyei főhatóságnak.

Lackenbacher féle jutalomra pályázat.

A Lackenbacher-féle pályadijra vonatkozó pályázati hirdetményt azzal a felkéréssel van szerencsém a főtiszt. egyházmegyei főhatóságnak megküldeni, hogy azt egyházmegyéjében a lehető legszélesebben közzétenni méltóztassék.

Pályázat. A Lackenbacher-féle alapitványból a következő bibliai kérdés legjobb megoldásáért 400 azaz Négyszáz forint o. é. tüzetik ki jutalmul:

„Fragmenta 1. Ecclesiastici hebraica nuper detecta conferantur cum aliis partibus rhytmicis A F. et restituatur textus hebraicus praecipuorum Ecclesiastici locorum, qui restitutione indigent ope artis metricae et antiquarum versionum.“

A feltételek a következők:

1.) Nem tarthat számot a jutalomra az a munka, a mely nem a „Providentissimus Deus“ encyclica szellemében oldja meg a kérdést, s nem ugy, hogy a tudományos kutatást tovább vigye. Hasonlóképen nem jutalmazható az a munka, a melyikből nem tünik ki, hogy a szerző járatos azokban a nyelvekben, a melyeknek ismerete a bibliai tanulmányok eredményes müveléséhez elengedhetetlen, s melynek megtanulását a Lackenbacher-féle alapitó levél elömozditani kivánja.

2.) A pályamunka nyelve a latin.

3.) Pályázhatnak a bécsi, prágai cseh és német, és a budapesti egyetemek theologiai karának rendes hallgatói, azonkivül az osztrák-magyar monarchia minden római kath. papja, kivéve az egyetemi tanárokat.

4.) A pályamunkákat a bécsi cs. kir. egyetem theologiai facultásának decanatusánál 1899. évi julius hó 1-ig kell beadni.

5.) A pályamunkáknak sem kivül sem belül nem szabad elárulniok a szerző nevét, mert különben a pályázatból kizáratnak. Hanem a munkák jellegével látandók el és zárt boritékkal szerelendők fel, mely kivül a jeligét, belül a szerző nevét és lakását tartalmazza.

6.) A megjutalmazott pályamunkat a biráló bizottsag által eszközölt változtatásokkal, toldásokkal, javitásokkal együtt a biráló bizottság nyomatja ki. (Általány: 200 frt.)

NB. Ezért kivánatos, hogy a pályamunkák ne legyenek bekötve, hanem a papirnak csak egyik oldalára irva, kötetlenek. — Budapesten, 1898. évi augusztus hó 23-án. — A miniszter meghagyásából: Dr. Tóth Lajos osztálytanácsos.

3675/1898

Irodalmi müvek ajánltatnak.

1. Wellisch Béla szt.-gotthárdi könyvkereskedő kiadásában tetszetős kiállitásu népiratkák jelennek meg, melyek a szt.-István társulat hason tartalmu népies kiadványának hü német forditásai. E müvek czélja az ez ideig oly nagy hiányban levő német nyelvü, szivet és lelket nemesitő *népiratkákat* csekély 2—6 krnyi árban forgalomba hozni.

2. Stampay János köbölkuti főtanitó által szerkesztett és az esztergomi főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával megjelent: „Kath. Egyházi Énekek, Imák, és Temetési Szertartások,“ czimü csinos külsejü müvecskét kivált a kántortanitóknak használatra ajánlom.

3. „Pádnai Szt. Antal Lapja“ szerkesztik: Mészáros Kálmán sz. Ferencz.-rendi áldozár és Buday Aladár a bp. kath. Népkör titkára. Ezen hitbuzgalmi folyóirat sz. Antal tiszteletének a nép közt terjesztésére alkalmas. Megrendelhető Budapesten a szent-Ferenczieknek zárdájában. Előfizetési ára egy évre 80 kr.

4. Tóth Mike S. J. „Hajdan és most“ czimü müve, melyben a szerző Jézus szentséges szive tiszteletét hazánkban ismerteti. Megjelent Kalocsán. Ára 1 frt 20 kr., vászonkötésben 1 frt 50 kr.

5. Szent Ferencz harmadik rendjének megismertetése és terjesztése czéljából ajánlom a következő müvet: „Kézi könyvecske papok számára szt. Ferencz III. rendjére vonatkozó ügyekben“ szerzője Ribány L. rózsavölgyi (Pozsonymegye) plébános. Ára 1 frt.

3576
1898

Pályázat a kisteleki tanitó állásra

A kisasszonyfai plébániához tartozó Kistelek fiókközség tanitói állomására pályázat hirdettetik. — Évi fizetése 350 forint készpénz, negyedévi részletekben, előre fizetve Kert illetménye a törvény szerinti 400 □ öl. — Minden mindennapi iskolás után, egész évi járandóságnak, 1 forint fapénz, melyből az iskola is fütendő; van jelenleg 23 mindennapi iskolás. — 2 drb. szarvas marha után legeltetési jog, à 3 frt. összesen 6 frt. — 4 drb sertés után legeltetési jog à 50 kr., összesen 2 frt. — Stóla-jövedelem, átlagosan számitva: 5 frt. — Minden tanköteles után 40 kr. tandij; jelenleg 23 után: 9 forint 20 kr. — Lakás természetben; és pedig, addig, mig az iskola meg nem épül, 1 szobából álló lakás; a midőn az iskola fel lesz épitve, lakása állni fog: 2 szoba, 1 konyha, 1 kamarából. A melléképületek a törvény kivánalma szerint. — A megválasztott tanitó köteles a hat osztályu osztatlan népiskolában a teljes szorgalmi idő alatt tanitani; köteles továbbá a vasárnapi és ismétlő oktatást elvégezni, külön dijazás nélkül. Köteles a hiveket a buzaszentelésre, keresztjáró napokra, Úrnapján és szentségimádás napján Kisasszonyfára, — mindenszentek napján pedig a községi temetőbe körmenetileg elvezetni. Köteles végre vasár- és ünnepnapokon az iskolahelyiségben a lytániát elvégezni. Az iskolaszék a megválasztott tanitótól elvárja, hogy mind magán, mind nyilvános életben katolikus tanitóhoz illő magaviseletet tanitson. Az állomás azonnal elfoglalandó. Kérvények Kisasszonyfára (Baranya-megye, u. p. Magyar-Mecske) az iskolaszék elnökéhez küldendők.

3677
1898

Pályázat a baranya-baáni tanitó állásra.

Baranya-baáni róm. kath. elemi népiskolánál, évi 400 frt fizetésből, 1 butorozott szép szobából, 4 köbméter failletményekkel javadalmazott 3-ad tanitói állomás betöltendő Nov. 15-éig; mely összegben a kert és 2-ik szoba pótléka benn-foglaltatik. Tannyelv magyar-német nyelv ismerete is kivánatos, pályázhat férfi és nőtanitó. Választás nov. 15. reggeli 8 óra.

3678
1898

A baranya-szent-istváni (u. p. Lőcs) r. k. osztálytanitói állomásra pályázat hirdettetik. Jövedelme: 360 frt és egy butorzott szoba. Tannyelv: német-magyar. Okleveles tanitónők is pályázhatnak. A folyamodások az iskolaszéki elnökhöz küldendők. Pályázat a baranya-szt-istváni osztálytanitói állásra.

3679
1898

Német-Keerre (Tolna m.) Czeczén át, okleveles vagy képezdét végzett kath. férfi tanitó kerestetik. Fizetése évi 300 frt havi részletekben az alap. urodl. kegydij 50 frt három havi részletekben, egy butorozott szoba. Kötelessége egy osztályt önállóan vezetni, az ismétlő fiukat oktatni. Tannyelv magyar, német nyelv kivánatos. Pályázatok október 22-ig a róm. kath. plébániára küldendők az állomás nov. 1-ig elfoglalandó. Pályázat a német-keéri tanitó állásra

3680
1898

Görcsönyben a rkath. népiskolánál az osztálytanitói állomásra folyó évi november hó 5-kéig pályázat hirdettetik. Jövedelme egy polgári évre 350 forint készpénz előleges havi részletekben pontosan kifizetve. Lakása az iskola-épületben egy külön butorozott szoba fütéssel. Kötelessége az osztályt önállóan vezetni, az ismétlő és vasárnapi tanulók oktatásában, valamint a kántori teendőkben segédkezni. Csak tanképesitett egyének pályázhatnak. Az állomás azonnal elfoglalandó és évközben hasonló állomással máshol föl nem cserélhető. A kérvények a németi esperesi kerület tanfelügyelői hivatalához Bodonyba u. p. Baranya-Baksa küldendők. (Pályázat a görcsönyi osztály tanitó állásra.

3681
1898

A rácztöttösi róm. kath. iskola osztálytanitói állására f. é. nov. 1-ig pályázat hirdettetik. Jövedelme 1. 320 forint és a 2-ik szoba és kert helyett 30 frt, tehát összesen 350 forint készpénz havi részletekben lehetőleg előre kifizetve. 2. Saját használatára egy köb öl kemény hasábfa. 3. Egy szoba- és konyhából álló lakás a legszükségesebb butorokkal. Kötelme egy osztályt önállóan vezetni, a kántori teendőkben és ismétlők oktatásában szükség esetén segédkezni. Tannyelv német-magyar. Pályázhatnak képezdét végzett tanitók is. Folyamodványok Rácz-Töttösre, Baranya megye, küldendők. Pályázat a rácz-töttösi osztálytanitói állásra.

3682
1898

A pölöskei (Baranyam.) kántortanitói állásra okt. 30-ig pályázat hirdettetik Jövedelme: Lakás, két szoba, egy konyha, padlás, istálló, sertésóll és 500 öl kert; 400 frt készpénz, 100 forintos negyedévi előleges részletekben az iskolagondnok által beszedve és (Pályázat a pölöskei kántortanitói állásra.)

kifizetve. 300 frt tanitói és 100 frt kántori illetéknek számittatik. Két öl keményfa az uradalomtól, a község által megvágatva és behordva per 8 frt. Nagy halott után bucsuztatóval 1 frt, anélkül 50 kr., kis halottnál fele. Magán lytániáért 20 kr. és körmenetért 1 frt. körülbelül 10 frt stoláris. Az egész pénzben, leszámitva lakást és kertet 426 frt. A kántortanitó tartozik a javadalmazásért a mindennapi és ismétlő-iskolát a törvényeknek megfelelőleg kezelni és a szokásos szertartásokat, lytániákat az iskolában magyar és német nyelven végezni. A tannyelv azonban magyar; előnyös a német nyelv birása.

3683
1898

Pályázat a mohácsi osztálytanitónői állásra.

A mohácsi róm. kath. népiskolánál egy osztálytanitónői állásra pályázat hirdettetik. Évi fizetése — havi utólagos részletekben — a róm. kath. hitközségi pénztárból 300 frt és 100 frt lakbér, esetleg természetbeni lakás. Minden öt év után — korpótlék czimén — fizetése 50—50 frttal emelkedik, mig az 550 frtot el nem éri; a lakbér változatlan marad. Tartozik az iskolaszék által meghatározandó osztályt a törvényes órák keretében — önállólag vezetni, és abban a kézimunkát is tanitani. Tannyelv magyar, horvátul tudók előnyben részesülnek. Csakis okleveles tanitónők folyamodhatnak, s kellően felszerelt folyamodványaik f. évi november hó 25-ig a mohácsi róm. kath. iskolaszék elnökéhez beterjesztendők. Az állás a választás megejtése után azonnal elfoglalandó.

Personalia.

Philippus Gehring parochus in Somberek constitutus est notarius districtus Mohácsensis.

Sylvester Jakić parochus Darázsensis a 1-a Octobris ex causis canonicis ab administratione sui beneficii usque ad ulteriora est relevatus.

Augustinus Fekete parochus Zombaensis praesentatus et institutus est parochus Tolnaensis.

Administratores interimales nominati sunt: Desiderius Neumayer beneficii Darázs, Ludovicus Razgha vero parochiae vacantis Zomba.

Cooperatores missi sunt: Dr. Aloysius Csizmadia e Duna-Szekcső ad Szegzárd, Josephus Diossy e Laskafalu ad Duna-Szekcső, Marianus Bohnert subsidiarius e Nagy-Nyárád ad Laskafalu, Alexander Tichy subsidiarius e Báta ad Tevel, Aristides Kiss e O-Kurd ad Báta, Theodorus Mayer e Tolna ad O-Kurd.

Quinque-Ecclesiis, 19. Nov. 1898.

† Samuel m. p.
episcopus.

5-Ecclesiis, Typis Lycei episcopalis (B. Madarász) 1898.

XIV.

3991
1898

LEO EPISCOPVS
SERVVS SERVORVM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

(De Legibus iuribus ac privilegiis Sodalitatis A SS. Rosario)

Vbi primum, arcano divinae providentiae consilio, ad supremam Petri Cathedram fuimus evecti, oblato conspectu ingruentium in dies malorum, Apostolici muneris esse duximus expediendae salutis agitare consilia ac studere, quibus maxime modis Ecclesiae tutelae et catholicae fidei incolumitati prospici posset. — Inter haec ad magnam Dei Matrem eandemque reparandi humani generis consortem ultro animus convolavit, ad quam trepidis in rebus confugere catholicis hominibus praecipuum semper ac solemne fuit. Cuius fidei quam tuto sese crediderint, praeclara testantur ab ipsa collata beneficia, inter quae plura constat fuisse impetrata per probatissimam illam precandi formulam titulo Rosarii ab eadem invectam et Dominici Patris ministerio promulgatam. — Solemnes autem honores eo ritu virgini habendos summi Pontifices decessores Nostri haud semel decrevere. Quorum Nos etiam aemulati studia, de Rosarii Marialis dignitate ac virtute satis egimus copiose, Encyclicis Litteris pluries datis, vel inde a kalendis Septembribus anni MDCCCLXXXIII, cohortantes fideles, ut, sive publice sive suis in domibus, saluberrimum hoc pietatis officium augustissimae Matri persolverent et Marianis ab eo titulo Sodalitatibus sese aggregarent. Ea vero omnia nuperrime, datis litteris die v. Septembris huius anni, veluti in unum collecta, paucis memoravimus; simulque consilium Nostrum patefecimus edendae Constitutionis de iuribus, privilegiis, indulgentiis, quibus gaudent qui piae isti Sodalitati dederint nomina. Nunc vero ut rem absolvamus, votis obsecundantes Magistri generalis Ordinis Praedicatorum, Constitutionem ipsam edimus, qua leges de huiusmodi Sodalitate latas, itemque beneficia recensentes a summis Pontificibus eidem concessa, modum decernimus, quo in perpetuum salutifera haec institutio regatur.

I.

Sacratissimi Rosarii Sodalitas in eum finem est instituta, ut multos fraterna caritate coniunctos per piissimam illam precandi formulam, unde ipsa consociatio nomen mutuatur, ad beatae Virginis laudationem et eiusdem patrocinium unanimi oratione impetrandum alliciat. Quapropter, nullo quaesito lucro aut imperata pecunia, cuiusvis conditionis excipit homines, eosque per solam Rosarii Marialis recitationem mutuo devincit. Quo fit, ut pauca singuli ad communem thesaurum conferentes multa inde recipiant. Actu igitur vel habitu dum ex instituto Sodalitii suum quisque pensum recitandi Rosarii persolvit, sodales omnes eiusdem societatis mentis intentione complectitur, qui idem caritatis officium ipsi multiplicatum reddunt.

II.

Sodalium Dominicanorum Ordo, qui, vel inde ab sui initio beatae Virginis cultui maxime addictus, instituendae ac provehendae Sodalitatis a sacratissimo Rosario auctor fuit, omnia, quae ad hoc genus religionis pertinent, veluti hereditario iure sibi vindicat.

Uni igitur Magistro generali ius esto instituendi Sodalitates sacratissimi Rosarii: ipso a Curia absente, subeat Vicarius eius generalis; mortuo vel amoto, Vicarius generalis Ordinis. — Quamobrem quaevis Sodalitas in posterum instituenda, nullis gaudeat beneficiis, privilegiis, indulgentiis, quibus Romani Pontifices legitimam verique nominis Sodalitatem auxerunt, nisi diploma institutionis a Magistro generali vel a memoratis Vicariis obtineat.

III.

Quae antiquo tempore Sodalitates sacratissimi Rosarii ad hanc usque diem sine Magistri generalis patentibus litteris institutae sunt, litteras huiusmodi intra anni spatium expediendas curent; interim vero (dummodo hoc uno tantum defectu laborent) sodalitates ipsas, donec eaedem litterae expediantur, tamquam ratas et legitimas, ac privilegiorum, beneficiorum et indulgentiarum omnium participes, auctoritate apostolica benigne declaramus.

IV.

Instituendae Sodalitati in designata aliqua ecclesia Magister generalis deputet per consuetas litteras sacerdotem sui Ordinis: ubi Conventus Sodalium Dominicanorum desint, alium sacerdotem episcopo acceptum. — Eidem Magistro generali ne liceat facultates, quibus pollet, in universum et absque limitatione committere Provincialibus, aliisve aut sui aut alieni Ordinis vel Instituti sacerdotibus.

Facultatem revocamus a fel. rec. Benedicto XIII. Magistris Ordinis concessam[1], delegandi generatim Provinciales transmarinos. Indulgemus tamen, rei

[1] Constit. Pretiosus, die 25 Maii 1727.

utilitate perspecta, ut earumdem provinciarum prioribus, vicariis, praepositis missionalibus potestatem faciant instituendi certum Sodalitatum numerum, quarum accuratam rationem iis reddere teneantur.

V.

Sodalitas a sacratissimo Rosario in omnibus ecclesiis publicisque aediculis institui potest, ad quas fidelibus accessus libere pateat, exceptis monialium aliarumque piarum mulierum vitam communiter agentium ecclesiis, prout sacrae romanae Congregationes saepe declararunt.

Quum iam ab Apostolica Sede cautum sit ne in uno eodemque loco plures existant sacratissimi Rosarii Sodalitates, Nos eiusmodi legem iterum inculcamus, et ubique observari iubemus. In praesenti tamen, si quo in loco plures forte existant, rite constitutae, sodalitates; facultas sit Magistro generali Ordinis ea de re pro aequitate iudicandi. Ad magnas vero urbes quod attinet, plures in iis, uti iam ex indulgentia provisum est, haberi possunt titulo Rosarii Sodalitates, ab Ordinariis pro legitima institutione Magistro generali proponendae[1].

VI.

Quum nulla habeatur sacratissimi Rosarii Sodalitas princeps, cui aliae minores aggregentur, hinc nova quaevis huiusmodi consociatio, per ipsam sui canonicam institutionem particeps fit indulgentiarum omnium ac privilegiorum, quae ab hac Apostolica Sede aliis per orbem sodalitatibus eiusdem nominis concessa sunt. — Eadem ecclesiae adhaeret, in qua est instituta. Quamvis enim Sodalitatis privilegia homines spectent, tamen indulgentiae complures, eius sacellum vel altare adeuntibus concessae, uti etiam privilegium altaris, loco adhaerent, ideoque sine speciali Apostolico indulto neque avelli possunt neque transferri. Quoties igitur Sodalitas quavis de causa, in aliam ecclesiam deduci contigerit, ad id novae litterae a Magistro generali expetantur. Si autem, destructâ ecclesiâ, nova ibidem aut in vicinia aedificetur eodem titulo, ad hanc, quum idem esse censeatur locus, privilegia omnia atque indulgentiae transeunt, nullâ requisita novae sodalitatis institutione. — Sicubi vero, post institutam canonice in aliqua ecclesia Sodalitatem, Conventus cum ecclesia Praedicatorum fuerit extructus, ad ecclesiam eius Conventus Sodalitas ipsa, prout de iure, transferatur. Quod si, peculiari aliquo in casu, de hac lege remittendum videatur, facultas esto Magistro generali Ordinis pro sua aequitate et prudentia opportune providendi; integro tamen sui Ordinis iure.

VII.

Ad ea, quae supra decreta sunt, quaeque naturam ipsam et constitutionem Sodalitatis attingunt, quaedam accedere poterunt, quae ad bonum societatis regimen conferre videantur. Integrum est enim sodalibus statuta sibi condere, sive quibus

[1] S. C. Indulg., die 20 Maii 1896.

tota regatur societas, sive quibus aliqui ad peculiaria quaedam christianae pietatis officia, collatâ etiam pecuniâ, si placuerit, saccis assumptis vel secus, excitentur. Ceterum quaevis horum varietas non obest quominus indulgentiae possint acquiri a sodalibus, dummodo ea praestent, quae iis lucrandis ab Apostolica Sede praecepta sunt. Addita tamen huiusmodi statuta episcopo dioecesano probentur, eiusque moderationi maneant obnoxia; quod Constitutione Clementis VIII. Quaecumque sancitum est.

VIII.

Rectorum electio, qui nempe Sodalitatis membra in piam societatem recipiant, eorum rosariis benedicant, omnibus denique fungantur muneribus praecipuis, ad Magistrum generalem vel eius Vicarium, uti antea, spectet; de consensu tamen Ordinarii loci, pro ecclesiis clero saeculari concreditis.

Quo autem Sodalitati conservandae melius prospiciatur, Magistri generales ei rectorem praeficiant sacerdotem aliquem, in ecclesia, ubi est instituenda Sodalitas, certo munere fungentem vel certo fruentem beneficio, illiusque in hoc sive beneficio sive munere in posterum successores. Si, qualibet ex causa, desint; Episcopis, uti jam est ab hac Apostolica Sede sancitum[1], facultas esto ad id muneris deputandi parochos pro tempore.

IX.

Quum haud raro peropportunum, quin etiam necessarium videatur, ut sacerdos alius legitimi rectoris loco nomina inscribat, coronis benedicat aliaque praestet, quae ad ipsius rectoris officium pertinent, Ordinis Magister rectori facultatem tribuat subdelegandi, non generatim quidem, sed in singulis casibus, alium idoneum sacerdotem, qui eius vices gerat, quoties iusta de causa id opportunum iudicaverit.

X.

Item, ubi Rosarii Sodalitas eiusque rector institui nequit, Magistro generali facultas esto designandi alios sacerdotes, qui fideles, indulgentias lucrari cupidos, Sodalitati propinquiori aggregent, et Rosariis benedicant.

XI.

Formula benedicendi Rosarii, seu Coronae, usu sacrata, inde a remotis temporibus in ordine Sodalium Dominicanorum praescripta et in appendice romani Ritualis inserta, retineatur.

XII.

Etsi quovis tempore nomina possint legitime inscribi, optandum tamen u solemnior illa receptio, quae, sive primis cuiusque mensis dominicis, sive in festis maioribus Deiparae haberi solet, apprime servetur.

[1] S. C. Indulg., die 8 Ian. 1861.

XIII.

Unicum sodalibus impositum onus, citra tamen culpam, est Rosarium unaquaque hebdomada cum quindecim mysteriorum meditatione recitandum.

Ceterum sua Rosario genuina forma servetur, ita ut coronae non aliter quam ex quinque aut decem aut quindecim granorum decadibus coalescant: item ne aliae cuiusvis formae rosarii nomine appellentur; denique ne humanae reparationis mysteriis contemplandis, usu receptis, meditationes aliae sufficiantur, contra ea, quae iamdiu ab hac Apostolica Sede decreta sunt, id est, qui ab his consuetis mysteriis meditandis recesserint, eos Rosarii indulgentias nullas lucrari.[1]

Sodalitatum rectores sedulo curent ut, si fieri possit, quotidie, vel saltem quam saepissime, maxime in festis beatae Virginis, ad altare eiusdem Sodalitatis, etiam publice Rosarium recitetur: retenta consuetudine huic Sanctae Sedi probata, ut per gyrum cuiuslibet hebdomadae singula mysteria ita recolantur: gaudiosa in secunda et quinta feria; dolorosa in tertia et sexta; gloriosa tandem in dominica, quarta feria et sabbato.[2]

XIV.

Inter pios Sodalitatis usus merito primum obtinet locum pompa illa solemnis, qua, Deiparae honorandae causa, vicatim proceditur, prima cuiusque mensis dominica, praecipue vero prima Octobris; quem morem, a saeculis institutum, S. Pius V commendavit, Gregorius XIII inter laudabilia instituta et consuetudines Sodalitatis recensuit, multi denique summi Pontifices indulgentiis locupletarunt.[3]

Ne autem huiusmodi supplicatio, saltem intra ecclesiam, ubi temporum iniuria extra non liceat, unquam omittatur, privilegium a Benedicto XIII Ordini Praedicatorum concessum, eam transferendi in aliam dominicam, si forte ipso die festo aliqua causa impediatur[4], ad omnes Sodalitatum sacratissimi Rosarii rectores extendimus.

Ubi autem propter loci angustiam et populi accursum ne per ecclesiam quidem possit ea pompa commode duci, indulgemus, ut, per interiorem ecclesiae ipsius ambitum, sacerdote cum clericis piae supplicationis causa circumeunte, Sodales, qui adstant, indulgentiis omnibus frui possint eidem supplicationi adnexis.

XV.

Privilegium Missae votivae sacratissimi Rosarii, Ordini Praedicatorum toties confirmatum[5], servari placet, atque ita quidem ut, non solum Dominiciani sacerdotes,

[1] S. C. Indulg., die 13 Aug. 1726.

[2] S. C. Indulg., die 1 Iul. 1839 ad 5.

[3] S. Pius V Consueverunt, die 17 Sept. 1569; Gregorius XIII Monet Apostolatus, die 1 Apr. 1573; Paulus V Piorum hominum, die 15 Apr. 1608.

[4] Constit. Pretiosus, die 26 Maii 1727, § 18.

[5] Decr. S. C. Rit., die 25 Iun. 1622; — Clemens X Caelestium munerum, die 16 Febr. 1671; Innocentius XI Nuper pro parte, die 31 Iul. 1679, cap. X, nn. 8 et 7; Pius IX in Summarium Indulg., die 18 Sept. 1862, cap. VIII, nn. 1 et 2.

sed etiam Tertiarii a Poenitentia, quibus Magister generalis potestatem fecerit Missali Ordinis legitime utendi. Missam votivam „Salve Radix Sancta" celebrare possint bis in hebdomada, ad normam decretorum S. Rituum Congregationis.

Ceteris vero sacerdotibus in Sodalium album adscitis, ad altare Sodalitatis tantum Missae votivae celebrandae ius esto, quae in Missali romano pro diversitate temporum legitur, iisdem diebus ac supra et cum iisdem indulgentiis. Harum indulgentiarum sodales etiam e populo participes fiunt, si ei sacro adstiterint, culpisque rite expiatis vel ipsa confessione vel animi dolore cum confitendi proposito, pias ad Deum fuderint preces.

XVI.

Magistri generalis cura et studio, absolutus atque accuratus, quamprimum fieri potest, conficiatur index Indulgentiarum omnium, quibus romani Pontifices Sodalitatem sacratissimi Rosarii, ceterosque fideles illud pie recitantes cumularunt a sacra Congregatione Indulgentiis et SS. Reliquiis praeposita expendendus et Apostolica auctoritate confirmandus.

Quaecumque igitur in hac Apostolica Constitutione decreta, declarata, ac sancita sunt, ab omnibus ad quos pertinet servari volumus ac mandamus, nec ea notari, infringi et in controversiam vocari posse ex quavis, licet privilegiata causa, colore et nomine: sed plenarios et integros effectus suos habere, non obstantibus praemissis et, quatenus opus sit, Nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, Urbani VIII aliisque apostolicis, etiam in provincialibus ac generalibus Conciliis editis Constitutionibus, nec non quibusvis etiam confirmatione apostolica vel quavis alia firmitate roboratis statutis, consuetudinibus ac praescriptionibus: quibus omnibus ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus et derogatum esse volumus, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo nonagesimo octavo, sexto nonas Octobris, Pontificatus Nostri anno vicesimo primo.

C. Card. Aloisi-Masella Pro-Dat. — A. Card. MACCHI visa De Cvria I. de Aquila e Vicecomitibus Loco † Plumbi Reg. in Secret. Brevium I. Cugnonius.

3992

1898

(Christi natali qua praeparatione occurrendum?)

Appropinquante jam sacratissima solemnitate, qua Salvator, humana assumta carne, in hoc mundo apparere et aeterna Dei consilia de generis humani redemtione effectui dare dignatus est, convenit VV. FF. et FF. DD. ut ad Regis et Domini nostri laetum hunc adventum digne nos praeparemus. Illius enim celebraturi sumus adventum, quem patriarchae, prophetae et cunctae antiqui orbis nationes hoc ardentissimo voto coelitem expetierant: Rorate coeli desuper et nubes pluant Justum: aperiatur terra, et germinet Salvatorem. Isaias XLV. 8. Cujus adven-

saecularia desideria, sobrie et juste et pie vivamus in hoc saeculo. Exspectantes beatam spem et adventum gloriae magni Dei et Salvatoris nostri Jesu Christi.

Si his diebus ad Dominum suspensa est nostra exspectatio, coelo sit etiam affixa nostra cogitatio. Ubi enim — inquit Dominus Matth. VI 21 — thesaurus tuus, ibi et cor tuum erit. Ideo sursum elevemus corda nostra, quorum enim in terra reconditi sunt thesauri, eorum pariter corda putrescunt in terra: Nostra autem conversatio, fatente Apostolo Phil. III. 20. in coelis est, unde etiam Salvatorem exspectamus.

Exsurgat igitur spiritus noster alacri gaudio, occurratque Salvatori suo et jam a longe venientem adoret et salutet acclamans ei et dicens: Benedictus, qui venit in nomine Domini. Psalm 117. 25. Intende prospere procede et regna. Psalm. 44. 5. Veni et ostende faciem tuam et salvi erimus. Psalm. 79. 4.

Felices nos, si Salvatoris doctrina illuminati, virtutibus christianis ornati, adventum Ejus praestolemur! Tunc enim adimplebitur, quod fidelibus bonae voluntatis apprecatur Apostolus Philipp. IV. 7: Pax Dei, quae exsuperat omnem sensum, custodiat corda vestra et intelligentias vestras in Christo Jesu. Amen.

3994
1898

Dispensatio a jejunio et abstinentia pro 2-a Decembris a. h.

Sanctissimus Dominus PP. Leo XIII adventanda die quinquagesimi anni ex quo faustissimum imperium Suae Sacratissimae Majestatis Francisci Josephi I. Imperatoris et Regis nostri initium coepit, ut fideles catholici totius Monarhiae Austriaco-Hungariae anniversario hoc quinquagesimo diei 2-ae Decembris in feriam sextam Adventus incidenti, praeter laetitiam spiritualem etiam gaudiorum saecularium participes reddantur, in universa Austriaco-Hungarica ditione, fidelibus ab abstinentia et jejunio benignissime dispensationem elargiri dignatus est.

Quam concessionem gratiosiissimam, via Nunciaturae Apostolicae mihi communicatam praesentibus cum eo Ven. Clero dioecesano communico, ut fideles de illius congruo usu edoceantur.

3995
1898

Mors Rss. D Joannis Volny.

Rssm. D. Ioannes Volny, Abbas de Apor (Dioec. Qu. Eccl.), b. n. 10-a Aug. 1868. Cath. Eccl. Cassoviensis Canonicus, Lector et Poenitentiarius, Examinator Prosyn. Sacerd. Iubil. Nestor Dioeceseos die 19. oct. a. l. aetatis suae 90-o, sacerdotii vero 66-o pie in Domino obiit.

3996
1898

Mors Caroli Szabó.

Placuit Divinae providentiae Carolum Szabó emer. parochum Maissensem ad aeternam evocare haereditatem, qui a. 1819. natus, 1841. ordinatus ab a. 1856.

par. in Vaiszló, ab a. 1869. in Monostor, ab a. 1870. in Maiss, ab a. 1888. em., sac. jub. obiit die 24. Octobris.

Animam denati confratris solitis sacerdotum dioecesanorum suffragiis commendo.

3997
1898

Concursus pro beneficio Varasd.

Guilelmo Pévald parocho Varasdensi ad parochiam Kis-Dorogh praesentato, jamque translato, beneficium parochiale Varasd patronatui Excell. D. Georgii e Comitibus Apponyi obnoxium vacans redditum est, qui animo ducuntur hocce beneficium consequendi, recursus suos excell. patrono inscriptos usque 15-am Decembris a. l. mihi substernant.

3998
1898

Concursus pro beneficio Magyar-Hertelend.

Beneficium parochiale Magyar-Hertelend, per rudedonationem Ferdinandi Rang parochi vacans redditum et a 1-a Januarii affuturi anni 1899 complendum, praesentibus concursui usque 15-am Decembris a. l. duraturo exponitur. Qui beneficio hoc ad patronatum Seminarii mei pertinenti potiri cupiunt, recursus suos mihi usque terminum praeclusi exhibeant.

3999
1898

Concursus pro beneficio Tót-Keszi.

Beneficium parochiale Tót-Keszi patronatui Cels. Principis Dr. Nicolai Esterházy de Galantha obnoxium, per rudedonationem Francisci Kutor parochi vacans redditum et a 1-a Januarii ingruentis anni 1899 complendum, hisce concursui usque 15-am Decembr. a. c. duraturo cum eo expono, ut competentes examine prosynodali provisi rucursus suos praelaudato patrono inscriptos horsum promoveant.

4000
1898

Consursus pro beneficio Zomba.

Beneficium parochiale Zomba translatione parochi Augustini Fekete ad parochiam Tolnaensem in vacantiam recidit, qui proinde ad beneficium isthoc reflectunt recursus suos, — suspenso interim jure patronatus recusato et proin controverso, — usque 15-am Decembris a. h. mihi substernendos esse sciant.

4001
1898

Consursus pro beneficio Darázs.

Beneficium parochiale Darázs renunciatione Sylvestri Jakić parochi vacans redditum et liberae collationi episcopali obnoxium praesentibus concursui usque 15-am Decembris a. c. duraturo expono. Qui ad beneficium istud reflectere cupiunt, velint recursus suos intra terminum praeclusi officio dioecesano submittere.

4002
1898

Pro beneficio parochiali Feked per Ferdinandi Lichtfusz parochi resignationem ex causis canonicis factam et a me acceptatam de jure vacanti concursum usque 15-am Decembris a c duraturum eo addito praesentibus publico, ut competentes usque praefixum terminum recursus suos mihi exhibeant.

Concursus pro beneficio Feked.

4003
1198

Institutum militare geographicum Vindobonae in vico Graben sub nro 31 ex incidenti jubilaei semisaecularis Suae Caesareae ac Regiae Majestatis Francisci Josephi I. imagines ejusdem, item b. m. Caesareae et Regiae Majestatis Elisabethae, arte photographica vivide et nitide repraesentatas ac multiplicatas, chartae affixas 18×24 centimetrorum magnitudinis, singulas parvo pretio 20 crucigerorum, in forma vero majori 80×60 cm. particulatim, quae in officinis librariis 2 flnis veneunt aequissimo pretio 1 fl. venales offert.

Apud idem institutum memoratis imaginibus adplicandae speciosissimae margines pretio 50. cr. — 2 fl. venui prostant.

Regis ac den. reginae imagines photographicae venum offeruntur.

4004
1898

Ad quaesita plurium Hon. Clero curato notum redditur: libellus, cui titulus „Methodus providendi infirmos“, in quo latinae orationes occasione provisionis et funeris persolvendae, item preces idiomate trino in dioecesi vigenti impressae continentur in cancellaria Episcopali erga 50 cros. aquiri potest

Simul notifico tabellas precum post missam lectam absolvendarum, linguis in dioecesi usitatis typis, impressas in typographia Lyceali 10 cris per partes venales exstare.

Libbelus: „Methodus providend, infirmos“ et tebellae precum post missam venui prostant.

4005
1898

Redactore Gasparo Bodnár Szathmárini pagellae in usum inprimis agricolarum sub titulo „Magyar Földmivelö“ typis imprimuntur et hebdomadatim vulgantur maxime in eum finem, ut prelo corrupto principia perversa jam inter ipsas inferiores hominum classes quaquaversus disseminanti ac virus suum pestiferum incredulitatis ac socialismi cordibus hominum instillanti per has pagellas agriculturae operam navantium indigentiis, cogitandi et sentiendi rationi accommodatas, tempestive ac efficaciter occurratur. Opus hoc laboris et difficultatis plenum, omni patrocinio et succolamini Ven. Cleri curati commendo simulque Eundem provoco, ut in praenumerationibus fidelibus suis adjutrices manus praebeat et ad promovendum salutarem finem Redactori pro posse collaboret.

Pretium praenumerationale pro integro anno 2 fl., pro dimidio 1 fl. vero Redactori est submittendum. Specimnisinstar adnecto unum exemplar pro quovis districtu.

Commendantur pagellae populares „Magyar-öldmivelö“

4006
1898

Opus „Kis Képes Biblia“ commendatur

Josephus Gerely catecheta in metropoli Budapest cum approbatione Ordinariatus Archidioecesis Strigoniensis librum intitulatum: „Kis Képes Biblia, vagyis az üdvösség története kis gyermekek számára“ in usum classium I—II et III—V scholarum elementarium in duabus partibus, publicae luci dedit.

Cum liber hic multiplici ratione sive pertractatam materiam, sive methodum biblicas narratiunculas pueris communicandi, sive concinnam libri externam formam, aut vivide repraesentatas (universim 72) imagines biblicas consideremus, hujus tenoris operibus adusque in scholis usitatis omnino sit praeferendus: hinc illius utpote ad imbuendam notionibus biblicis juventutem scholarem praeprimis accommodi et utilis in scholis usum — exclusa tamen parte catechetica — non tantum lubens permitto, verum etiam ss. curionibus et docentibus eundem impense commendo. Venalis pretio 40. cruc.

4007
1898

Pályázat a nagynyárádi osztálytanitói állásra.

A nagynyárádi osztálytanitói állomásra f. é. november hó 20-ig pályázat hirdettetik. Fizetése 400 frt havi részletekben, egy öl fa és egy a szükséges butorzattal felszerelt szoba az iskolaépületben. Ha férfi tanitó nem jelentkeznék, nőtanitó is megválasztatik mégis azon megjegyzéssel, hogy a meglevő szobán kivül számára az iskola közelében egy szoba és konyhából álló tisztességes lakás lesz bérelve de csakis az iskola év végeig, és ez okból fizetése 30 frtban állapittatott meg. Kötelessége az alsóbb osztályokat önállóan vezetni, a férfi tanitó a kántorságban is tartozik segédkezni. Tannyelv: német-magyar. A felszerelt kérvények az iskolaszékhez intézendők.

4008
1898

Ordinibus minoribus initiati.

Die 28. Octobris incidenti in feriam VI. post Dominicam 21. post Pentecosten, seu in festum SS. A. A Simonis et Iudae, in Ecclesia Cathedrali sub sacro Missae Sacrificio ad primam Tonsuram et Ordines minores sequentes alumnos Seminarii mei promovi: Emericum Moysis, IV. anni, Vincentium Hajdinyák, III. a., Antonium Fekete, Michaëlem Gergurics, Alexandrum Gschwind, Josephum Zserdin II. a., theologos

Mutationes personales Cleri publicantur.

Joannes Czapáry parochus Kis-Székelyensis et notarius districtus Simontornyaensis nominatus est ejusdem districtus vice-archi-diaconus et scholarum inspector.

Stephanus Mozolányi praesentatus et institutus est parochus Tamásiensis, necnon eidem munus notarii districtus Simontornyaensis concreditum.

Josepho Sipos parocho Mocsoládensi a munere notarii districtus Mágocsensis ad proprias preces relevato, idem munus Josepho Schmeller parocho Köblényensi est collatum.

Ferdinandus Lichtfusz renunciato suo beneficio parochiali Feked, ad interim ejusdem administrationem retinuit.

Joannes Trinn cooperator Högyészensis nominatus est administrator interimalis beneficii parochialis vacantis Varasd.

Paulus Francsics cooperator Ozoraensis constitutus est vicarius in spiritualibus parochiae Regöl.

Munere cooperatorum functuri missi sunt: Ludovicus Liebbald administrator adusque in Kis-Dorog ad Tolna, Stephanus Lerch e Rácz-Petre ad Högyész, Dionysius Horváth ex Egerágh ad Rácz-Petre, Joannes Cselenko ex Abaliget ad Bodony, Michaël Zsifko e Szebény ad Egerágh, Rafaël Rasztics e Mozsgó ad Szebény, David Aulik valetudinem curat.

Quinque-Ecclesiis, 11. Nov. 1898.

† Samuel m. p.
episcopus.

5-Ecclesiis, Typis Lycei episcopalis (B. Madarász) 1898.

XV.

4112
1898

(Pro Rege Apostolico anniversaria die a suscepto regimine semisaeculari Missa celebranda.)

Deo optimo, omnis consolationis auctori et cujusvis muneris largitori, in acceptis referri debet, quod Sua Sacratissima Majestas Franciscus Josephus I. Augustissimus Imperator idemque Rex noster Apostolicus, qui die 2-a Decembris 1848 suscepit regni gubernacula, eadem luctuosissimis nostris temporibus, inter tot discrimina rerum jam in quinquagesimum annum incolumis teneat.

Ex incidenti faustissimi hujus semisaecularis jubilaei aequum certe justumque est, ut pro hoc divinae bonitatis singulari dono Illi, per quem reges regnant et legum conditores justa decernunt, (Prov. VIII. 15.) summas referamus grates.

Omni quidem tempore monente fideles Apostolo I. Tim. II. 2. pro regibus et qui in sublimitate sunt constituti est nobis orandum, maxime tamen favente ipso Supremo Numine principi nostro, unitis precum nostrarum suffragiis ea erunt efflagitanda, quae jam primaevae Ecclesiae fideles teste Tertulliano Apologet c. 30. supremis terrae principibus apprecati sunt: „vitam nempe prolixam, imperium securum, domum tutam, exercitus fortes, senatum fidelem, populum probum, orbem quietum et quaecunque hominis et Caesaris vota sunt."

Quapropter praesentibus dispono, ut futuri mensis Decembris die 2-a, in Ecclesia Cathedrali omnibusque per Dioecesim parochialibus Ecclesiis Missa cum Hymno Ambrosiano „Te Deum" decantetur, praevie eatenus praemonito e s. ambone fideli populo.Sumi autem poterit Missa votiva pro gratiarum actione cum collecta pro Rege.

4113
1898

Ordinibus majoribus initiati sunt.

Anno Domini 1898. dic 16. Novembris, quae fuit festum S. Gertrudis Virg. in Ecclesia Mea Cathedrali Quinque-Ecclesiensi ad s. subdiaconatum promovi: Emericum Moyzis et Ottonem Julium Szakovits absolutos IV.-i anni theologos.

Anno eodem, die 18-a Novembris, quae fuit festum Dedicationis Basilicarum SS. Apostolorum Romae, eodem loco suprafatos ad S. diaconatum in Domino promovi.

Die vero 19-a Novembris a. c., quae fuit festum S. Elisabethae, presbyteratu initiati sunt: Emericus Moyzis et Otto Julius Szákovits, posterior cum dispensatione papali 20 mensium,

4114
1898

Illustrissime et Rme Domine uti Frater.

(Utrum et qualis praescriptio admittenda sit relate ad delicta in causis criminalibus clericorum?)

Litterae Amplitudinis Tuae die 16. Junii 1894. datae ad obtinendam authenticam solutionem nonnullorum dubiorum circa praescriptionem delictorum carnis in causis criminalibus Clericorum, remissae fuerunt ad hanc Sacram Congregationem Negotiis et Consultationibus Episcoporum et Regularium praepositam, ad hoc, ut ea, qua ipsa pollet, competentia in re criminali Clericorum quid in proposita quaestione sentiendum decerneret. Omnibus sedulo perpensis, Emi Patres in Commitiis habitis die 4 Martii 1898 haec retinenda censuerunt: tralatitii scilicet iuris esse, in causis criminalibus ecclesiasticis locum habere praescriptionem, et quidem nedum quando iudex procedit ad instantiam privati accusatoris sed et quando ad vindictam publicam seu ex officio inquirit; huius vero praescriptionis eum proprium effectum esse, ut solam perimat actionem poenalem, siquidem per accusatum seu inquisitum, aut per eius procuratorem expresse de praescriptione in iudicio oppositum fuerit.

Exinde facile est deprehendere, integrum tum accusandi tum inquirendi ius manere usquedum expresse non opponatur praescriptio, et omnino tenere iudicium si eadem opposita minime fuerit.

Quod si in iudicium praescriptio deducta fuerit et legitima recognoscatur, tunc perimit quidem actionem criminalem, at non civilem, quae forte ex eodem delicto promanat: et hinc, non obstante praescriptione, reum manere obnoxium omnibus effectibus canonicis non criminalibus ex patrato delicto provenientibus, manifesti iuris est. Immo licet praescriptione actio poenalis extinguatur, non tamen tollitur exceptio, quae perpetuo manet, iuxta iuris effatum: „Temporalia ad agendum perpetua sunt ad excipiendum“; ideoque delictum illud, etsi praescriptum, potest reo semper opponi per modum exceptionis, eique obest, si ad ecclesiasticas provisiones concurrere vellet.

Quod autem spectat ad tempus necessarium ad dictam praescriptionem inducendam, regula generalis est, actionem iniuriarum spatio unius anni; crimen peculatus et delicta carnis spatio quinque annorum; caetera vero crimina spatio viginti annorum a die commissi delicti continuorum praescribi. Verumtamen si agatur de delictis, quae successiva sunt et permanentia, in his nulla praescriptio locum habet nisi a die cessantis delicti: quemadmodum si delictum fuerit totaliter occultum, praescriptionem non a die commissi criminis, sed a die scientiae accusatoris vel inquisitoris currere placet.

Illud demum haud praetereundum est, quod criminibus raptus, stupri per vim illati, et adulterii cum incestu coniuncti, nonnisi lapsu viginti annorum praescribatur; criminibus vero suppositi partus, parricidii, assassinii, laesae maiestatis, duelli, falsae monetae, apostatus, haeresis, simoniae, concussionis, abortus et sodo-

miae nullo unquam tempore praescribatur, sed perpetuo horum criminum rei, dum vivunt, accusari et inquiri possunt.

Quibus omnibus SSmo Domino Nostro relatis, in audientia habita ab infrascripto Cardinali Praefecto die 21 Martii an. 1898. Sanctitas Sua sententiam Eminentissimorum Patrum adprobare dignata est.

Haec significanda habui Amplitudini Tuae, cui fausta et prospera omnia a Deo adprecor.

Romae, die 22. Martii 1898. Seraph. Card. Vanutelli. Praef. A. Trombetta, Secret. (L. † S.)

4115
1898

(Dubium circa Constitutionem de prohibitione ac censura librorum.)

Cum circa Constitutionem Officiorum ac munerum huic Sacrae Indicis Congregationi sequentia dubia proposita fuerint, videlicet:

1. Utrum haec verba articuli 5 „qui studiis theologicis aut biblicis dant operam“ intelligenda tantum sint de doctis viris, iis scientiis deditis, aut extendi valeant ad universos S. Theologiae Tyrones?

2. An opera (quae permulta sunt) erroribus infecta a Syllabo damnatis, verbis art. 14 prohibita censeantur quatenus errores ab Apostolica Sede proscriptos continentia?

3. Utrum excerpta e periodicis capita seorsim edita (vulgo, tirages á part) censeri debeant „novae editiones“, atque proinde nova approbatione indigeant, prout art. 44 requiritur?

4. Utrum dicta Constitutio vim obligatoriam habeat etiam pro regionibus britannici idiomatis, quas tacita dispensatione frui quidam arbitrantur?

Sacra congregatio omnibus mature perpensis, sub die 19 Maii 1898 respondere mandavit:

Ad 1-um Negative ad 1-am partem; Affirmative ad 2-am.

Ad 2-um Affirmative: si hos errores tueantur seu propugnent.

Ad 3-um Negative.

Ad 4-um Affirmative.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem Sacrae Cong. Indicis die 23 Mai 1898. A. Card. Steinhuber Praef. Fr. M. Cicognani, O. P. Secret.

4116
1899

(Pályázat a nagy-vejkei kántortanitó állásra.)

Pályázat a Tolnamegyében fekvő Nagy-Vejke község r. kath. kántortanitói állomásra. — Pályázati határidő: f. é. deczember 7-ig. Választás f. é. deczember 8-án. Javadalom. 1) természetbeni lakás, két szoba, két konyha, kamara, istálló, ólak, félszer, présház, pincze; 2) kis házi kert; 3) hat hold szántóföld, melyből két holdat a község müvel; 4) egy félhold rét; 5) 19 és fél pozsonyi mérő tiszta búza;

28 és fél pozsonyi mérő rozs; 6) ezenkivül még minden telkestől fél nyolczados buza, és minden kis- ujházastól fél nyolczados rozs; 7) 7 frt 81 kr. lélekpénz; 8) a hétköznapi iskoláért a községtől: 31 frt 50 kr.; a vasárnapi iskoláért a községtől: 18 frt 90 kr.; 9) stóla fejében körülbelül: 10—15 frt; 10) 8—9 akó bor fejében 45 frt; 11) ostyasütésért a templompénztárból: 5 frt; 12) alapitványi misék után: 8 frt 10 kr.; 13) községi misék után a községtől: 3 frt 51 kr.; 14) 6 öl fa, melyből az iskola is fütendő, és két kocsi rőzse; 15) szükséges malomfuvarok, de csakis a határban. — Tannyelv: német-magyar. Fölszerelt folyamodványok az iskolaszéki elnökséghez küldendők, Nagy-Vejke (Tolna m.) U. posta: Apar. Személyes megjelenés próbatétel czéljából vasárnaponként megengedtetik. Az állomás azonnal elfoglalandó.

(Personalia.) Stephanus Sipos cooperator in Maria-Kéménd munere ceremoniarii functurus ad aulam episcopalem est translatus.

Romanus Rathmann cooperator in Magyar-Szék dispositus est ad Ozora.

Neomystae cooperatores missi sunt: Otto Szakovits ad Maria-Kéménd, Emericus Moyzis ad Szajk.

Rudolphus Vörös Ord. S. Francisci presbyter, capellanus domesticus illustrissimae familiae comitis Francisci Széchényi in Tarnócza, ad mensam propriam Clero dioecesis est insertus.

Quinque-Ecclesiis, 19. Nov. 1898.

† Samuel m. p.
episcopus.

5-Ecclesiis, Typis Lycei episcopalis (B. Madarász) 1898.

XVI.

4391
1898

Gyüjtés a budapesti örök-imádás templomára

Felséges Asszonyunknak, boldogult Erzsébet császárné és szeretve szeretett királynénknak áldott emlékét olyan intézmény által készülnek megörökiteni édes hazánk katholikusai, melyre egyházmegyém papságának és hivőinek fegyelmét felhivni főpásztori és hazafiui kötelességemnek tartom.

Dicséretes mozgalom indult ki az ország szivéből, Budapestről, hogy a legfelségesebb Oltáriszentség örökös imádására, szeretett királyné asszonyunk Ő Felségének dicső emlékére és lelki hasznára közadakozásból Budapesten fényes templom emeltessék. Minden buzgó katholikus hitéletének központja az eucharisztikus Jézus levén, minden magyar szive szeretettől áradozván boldogult Erzsébet császárné és királynénk Ő Felségeért, nem kételkedem, hogy a mozgalom óhajtott sikerre fog vezetni.

Hogy a máris szép eredménynyel megindult adakozásokhoz egyházmegyém buzgó és hazafias papsága és hivői is hozzájárulhassanak és ez által a kitüzött magasztos czél megvalósitásában nekök is részök legyen, ezennel felhivom egyházmegyém tisztelendő papságát, hogy valamely alkalmasnak látszó ünnepen a sz. mise alatt egyházmegyém minden templomában gyüjtést rendezzenek, miután elötte való vasárnap, esetleg többször is, a gyüjtés czélját a szent beszédekben megmagyarázták.

A gyüjtés eszközlésére felkérendők lesznek, a hol oltáregyletek vannak, ezeknek tagjai. A hol nincsenek, a plébános urak alakíthatnak ad hoc bizottságokat; vagy ha ez sem lehetséges, ott a módot megtalálja az ügyszeretet. A begyült összeget, a gyüjtés eredményéről szóló kimutatással együtt sziveskedjenek a lelkész urak püspöki irodámhoz beküldeni, mely ezt rendeltetési helyére fogja származtatni és az egyházmegyei körlevelekben nyugtázni.

Az eucharisztikus Jézus pedig böven fogja kárpótolni úgy a gyüjtőknek fáradozását, mint az adakozók áldozatkészségét.

Egész terjedelmében közlöm ő cs. és kir. Fensége Mária Valéria főherczegnő fővédnöksége alatt alakult gyüjtő bizottság felhivását.

Emeljünk Erzsébet királynénk emlékére templomot, melyben örökké imádtassék az Oltáriszentség!

Nemcsak hazánknak, hanem az egész világnak történelmében páratlanul áll ama gonosz tett, mely egy jóságos királyné életét kioltva, megfosztotta a királyi férjet hüséges hitvesétől, a felséges királyi házat a legjobb anyától és a mi édes hazánkat szeretett királynéjától.

A nemzeti nagy gyász e szomoru napjaiban vigaszt keres révedező szemünk, vigaszt a bánatsujtotta királyi sziv, vigaszt keresnek a szeretett királynéjuktól megfosztott alattvalók milliói.

És hol keressük e vigaszt? Kitől kérjünk megnyugvást, ha nem Attól, a ki az élet és a halál, az irgalom és könyörület Ura és Istene?

Nagy emlékek fölállitásával megőrizhetjük az elhunytnak emlékét, kifejezésre juttathatjuk a nemzet kegyetetét, megörökithetjük az elhunytnak erényeit, de az ő lelkének *csak a vallásos buzgóság, az ima és az érette bemutatott szent miseáldozat* hozhat irt és enyhülést, mert „szent és üdvösséges gondolat a megholtakért imádkozni.“

Az oltárok ele kell járulnunk, mert oltárainkon él az, a ki meggyőzte a halált, midön Önmagát áldozta fel a keresztfán érettünk és áldozza föl magát naponkint oltárainkon.

Adjuk tehát össze filléreinket! Emeljünk egy, a Könyörülő Isten végtelen fenségéhez és a nagy királyné emlékéhez, *méltó templomot* az ország szivében, Budapesten, mely annyiszor látta falai között a felséges királynét, a hol királynénkká avatta öt a szent korona, a hol oly sokszor fogadta a magyar nemzet hódolatát, a hol legszivesebben időzött.

E templomban, mely a hivő katholikusok adományaiból épittetve, kifejezésre juttatná a király iránti hüséget és az Isten könyörülő irgalmasságába vetett katholikus hitet, *emeltessék egy oltár az elhunyt királyné védszentjének, Árpádházi sz. Erzsébetnek tiszteletére,* a mely oltárnál naponkint mutattassék be az engesztelő sz. mise az elhunyt lelkének üdvösségeért.

Legyen e templomban a legf. Oltáriszentség folytonos imádásra kitéve, hogy az édes Üdvözitőtől esdhessünk az ima és az imádás révén vigaszt és irgalmat feledhetetlen királynénk lelkére és az általa forrón szeretett magyar haza boldogságára.

Tegyen igéretet nyilvánosan vagy legalább szivében minden kath. magyar áldozár, hogy alkalomadtán legalább egy szent misét fog az uj templomban sz. Erzsébet oltáránál a megholt királyné lelke üdveért bemutatni.

Ugyanezért *Ő cs. és kir. fensége Mária Valéria főherczegnő* legfőbb védnöksége alatt, Főmagasságu és főtisztelendő Vaszary Kolos, bibornok hercegprimás

úr magas engedélyével az édes magyar haza *katholikus polgáraihoz fordulunk*, kérve gazdagot és szegényt egyaránt, *sorakozzanak a kegyeletes czélból egy nagy lelki szövetségbe.*

Ne vonja ki magát senki! Hozza meg a kegyelet adóját kiki tehetsége szerint! Mutassuk ki katholikus hitünket a Legfölségesebb Oltáriszentség iránt és hazafiui hüségünket a magyarok megszomorodott királya és elhunyt királynéjának emléke iránt!

Erős a reményünk, hogy hazánk főpapi és főuri körei, a kath. papság és a hivek, a szentségi és egyéb kath. és társadalmi egyesületek, vallásos és hazafiui lelkesedéssel fogják venni fölhivásunkat és nemsokára felépül ez a templom Erzsébet királynénk emlékezetére, melyben örökké fog imádtatni a legfölségesebb Oltáriszentség, melybe százezrek fognak zarándokolni, hogy megmutassák hitüket Isten és kegyeletüket a magyarok elhunyt királynéja iránt.

Az adományokat a *Magyar Általános Hitelbank* czimére *(Budapest, V., Nádor-utcza 12)* kérjük küldeni. Kegyesen megajánlott nagyobb összegek évi részletekben is fizethetők. Minden legkisebb adományt hálás köszönettel veszünk és nyilvánosan fogunk nyugtázni. A gyüjtőbizottság irodája a Budapesti Kath. Kör helyiségében (IV., Molnár-utcza 11. sz.) van, hol minden felvilágositás megadatik.

Budapest, 1898. november havában.

Vaszary Kolos, bibornok, hercegprimás. Dr. Schlauch Lőrincz, bibornok, váradi püspök. Császka György, kalocsai érsek. Dr. Zalka János, győri püspök. Pavel Mihály, váradi gör.-kat. püspök. Dr. Hidasy Kornél, szombathelyi püspök. Vályi János, eperjesi gör.-kath. püspök. Meszlényi Gyula, szatmári püspök. Dr. Steiner Fülöp, székesfejérvári püspök. Firczák Gyula, munkácsi gör.-kath püspök. Dr. Rimely Károly, besztercebányai püspök. Ivánkovics János, rozsnyói püspök. Gróf Majláth Gusztáv, erdélyi püspök. Hetyey Sámuel pécsi püspök.

4392
1898

(Megdicsőült Erzsébet királyné emlékezetének iskolai megünneplése.)

Az istentelen gonoszság, mely átdöfte a legnemesebb, a csak magasztosat érezni tudó szivet, mely ellankasztotta a folyton csak áldást osztó kezet, a melynek érintésére megüvegesedett a csak jóságot ragyogó szem, a mely elragadta felséges urunk-, apostoli Királyunktól drága hitvesét, hazánkat pedig megfosztotta védőjétől küzdelmeiben, vigasztalójától szomoruságában, jóságos anyjától, a mely megölte Erzsébet királyasszonyunkat, sokkal mélyebb fájdalomba boritotta nemzetünket, a rettenetes büntett sokkal megdöbbentőbb intelmeket és tanulságokat tartalmaz, hogysem azokat elfeledhetnők, elfelednünk szabad lenne.

De necsak mi magunk őrizzük meg dicsőült királynénk emlékét és megrenditő elhunytának komoly intelmeit és tanulságait lelkünkben, hanem azon legyünk, hogy azok hazánk ifjusága minden szép és nemes iránt fogékony szivébe bevéssessenek s abban el nem halványodva megmaradjanak, tovább éljenek.

E végből elrendelem, hogy — miután ez esztendőben már megtartottuk gyászünnepélyeinket — ezen tul évről-évre november hó 19-én, dicsőült királynénk védőszentjének ünnepén vagy, ha az vasárnapra esik, az utána való napon egyházmegyém összes iskoláiban emlékünnepélyek tartassanak.

Az ünnepség istentisztelettel, szentmisével kezdődik, a melyről az illető község összes tanintézeteinek igazgazgatói értesitendők.

Az istentisztelet után az iskolába gyül az ifjuság, hol az igazgató vagy a tanitói testület valamely más tagja kegyeletes és lelkesült szavakban emlékszik meg az ünnepély jelentőségéről s dicsőült királynénkat, mint a vallásosság, hazaszeretet s a felebarát iránti legszebb erények követésre méltó példaképét állitja az ifjuság szemei elé.

Ha a körülmények engedik az ünnepség programmjába oly szavalat vagy ének is vétessék fel, mely a dicsőült királynéról szól vagy a mely alkalmas emlékezetét fentartani s nemes tulajdonainak követésére serkenteni.

Hogy emez ünnepségek annál maradandóbb benyomást tegyenek az ifjuságra, azok napján szünetelnek az előadások az iskolákban.

4393
1898

Ministeri rendelet „Erzsébet Királyné emlékfái“ ültetéséről.

Földmivelésügyi magyar királyi miniszter. 71544. I/1-a. szám. Méltóságos és Főtisztelendő Püspök Ur!

Két éve mult, hogy az ezredéves mult emlékét hiven ápoló nagyjainkhoz, s a föld becsületes népéhez azt a kérést intéztem, hogy a millenium emlékére fákat ültessenek: és kérő szavam meghallgatásra talált.

Ma már a hazafiui érzés biztos jeléül látom, hogy az ország minden vidékén közel két millió fa vert gyökeret az ezredéves anyaföldben, hogy majdan erős, sudár törzse hirdesse országnak-világnak, hogy a nemzet második ezredévet a honfoglaló elődök érdemének dicsőitésével kezdte s hogy fennmaradásának alapját és jövőjének biztositékát első sorban hagyományaik sértetlen fentartásában és az azokhoz való hü ragaszkodásban kereste.

Ezek az örömteljes emlékezet fái lesznek.

De most a balsors a nemzetet őrangyalától fosztotta meg s minden kebelbe igaz és örök bánatot ültetett.

Kétszeressen érezzük e gyászt és bánatot a mai napon, mely máskor örömünk napja volt, melyen dicsőült Királynénk névnapi évfordulóját ünnepeltük.

Mily szép és nemes elhatározás lenne a mai emlékezetes napon, mily igaz kifejezője lenne az országos gyásznak, ha hegyen és völgyön, a városok népáradata s csendes falvak egyszerü lakói közt szomorúfüz, terebélyes hárs, viharral daczoló tölgy és örökzöld fenyő hirdetné az Ő emlékezetét.

Bár igaz, hogy az a tekintet, melynek mosolya egykoron egy nemzet jövőjének hajnalpirja volt, szobrász vésője által megörökitve nézend le reánk, s kalap-

levéve állunk meg majd egy emlékszobor előtt, melynek parányait szinte csodás lelkesedéssel hordta össze szegény és gazdag hálája és hüsége: a kegyeletnek ezeknél az emlékeknél még sem szabad megpihennie!

Mert a kinek bölcsője ott ringott egy erdőkoszorúzta tó bübájos partjain; a kinek kedélye annyiszor vidult fel erdeink zugó fái közt és a kinek sebzett lelke oly édes enyhülést talált távol vidékek mythoszi ege alatt magasba nyuló százados erdők mélyén; a ki a természet szépségeinek oly csodálója volt: annak emlékét fák millióinak kell hirdetni; annak tiszteletére, mint az ó-kor mesés világában, szentelt berkeknek kell támadniok, hova áhitattal közeledjék az utas; hol a fáradt vándor a nap heve ellen enyhhelyet találjon s nemes érzelmekre gerjedjen a lélek!

Én bizalommal intézem azt a kérést a magyar társadalomhoz, hogy dicsőült Királynénk emlékezetére emlékfákat ültessünk!

Óhajom — s bizonyára csak ez lehet óhaja mindannyiunknak — hogy a nemzet hálás kegyeletének ez ősi szokás szerint való megnyilatkozása megdicsőült Királynénk tündöklő erényeihez, nemzetünk iránt tanusitott jóságához és nagylelkűségéhez méltó legyen.

Ez az óhajtás inditott engem arra, hogy ez eszmének felkarolására jelen körlevelemmel az országnak mindama köreit és vezérférfiait felkeressem, a kiknek közremüködése a biztató szónak erejével és a vonzó példának hatalmával általános és egységes mozgalomra serkentheti a nemzetet.

E végből teljes bizalommal fordulok Méltóságodhoz is azzal a kéréssel, hogy a kegyeletes cselekmény gyakorlásában vagy az eszme megvalósitásának előmozditásában körülményeihez képest szóval vagy tettel hathatósan közremüködni méltóztassék; és mivel az emlékfák ültetésének eredményét annak idején örök emlékezetül közzétenni is szándékozom, felkérem Méltóságodat, hogy a saját részéről vagy közremüködésével avagy felhivására foganatositott ültetésekről engem még a jövő évnek első felében értesiteni sziveskedjék.

A közremüködés módjának megválasztását, a kegyeletes cselekmény kiviteének megállapitását Méltóságod bölcs belátására bizva, csupán azt kivánom megemliteni, hogy az ültetendő fák közt méltóan foglalhatnának helyet a leboruló koronáju fák, minők a szomorúfüz, köris és szomoru bükk; ép ugy a megdicsőült Királyné kedvencz fái: a tölgyek és a fenyők, valamint az egyéb hosszú életü fák fajai.

Az emlékfáknak, facsoportoknak s kedvező körülmények között egész kis ligetnek ültetésére alkalmas helyet nem lesz nehéz találni sehol; de ne maradjon jeltelen az országnak egyetlen tája sem, melyet a megdicsőült Királyné valaha meglátogatott!

Az ültetett fák, csoportok vagy ligetek „Erzsébet Királyne emlékfái“ nevet viseljenek és legyenek ily feliratu táblákkal meg is jelölve, hogy azokat mindenki gondozásban részesitse, bántalmazástól megkimélje.

Hassa át mindannyiunk lelkét a kegyelet nemes indulata; fogjunk kezet a nemzet e szép és nagy emlékművének létrehozására, hogy a mint országunk ezredéves örümünnepének emlékét a millennaris emlékfák milliója őrzi és hirdeti; akként a megdicsőült Királyné nevében ültetett emlékfáknak milliója legyen őrizője s hirdetője a nemzet hálás kegyeletének is.

Fogadja Méltóságod tiszteletem őszinte nyilvánitását.

Budapesten, 1898. évi november hó 19-én.

Darányi.

4394
1898

Szervi határozmányok a Magyar királyi honvéd lelkészet számára

Magyar királyi honvédelmi miniszter 8158 szám eln. 98. Méltóságos és Főtiszteledő Püspök Ur! Ő császári és apostoli királyi Felsége a „Szervi határozványokat a m. kir. honvéd lelkészet számára“ 1898. évi szeptember hó 14-én Schönbrunnban kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben jóváhagyván, van szerencsém ennek egy példányát mellékelve nagybecsü tudomásvétel végett tisztelettel megküldeni.

Szervi határozmányok a magyar királyi honvéd lelkészet számára.

1.) A lelkészi szolgálat végzése a honvédségnél.

A m. kir. honvédségnél béke idején a honvéd egyéneknél előforduló összes lelkészi ténykedéseket általában az illető állomáshelyen levő s a honvéd egyén hitvallásának megfelelő polgári lelkészek végzik.

A római katholikus vallásuakra vonatkozólag e tekintetben kivételt képeznek:

a) a budapesti honvéd állomás, hol az ottani honvéd helyőrségi kórházhoz beosztott lelkész és

b) a honvéd nevelő- és képző intézetek, melyekben az ezen intézeteknél egyuttal a tanári szakmára is alkalmazott, tehát egyházi tanárok gyanánt szereplő honvéd lelkészek látják el a lelkészi szolgálatot.

Mozgósitás esetén a hadrakelt sereghez tartozó vagy szolgálattételre a hadtáp vonalakhoz beosztott honvéd csapatok, végre a hadfelszerelési állapotba helyezett eröditett helyek megszálló csapataihoz tartozó összes honvéd egyének számára a megkivántató lelkészi szolgálatot a hadrakelt sereghez beosztott honvéd, esetleg katonai lelkészek végzik, mig a többi honvéd egyéneknél ezen szolgálatot vagy az illető állomáson levő honvéd kórházhoz beosztott honvéd lelkész, vagy pedig az illető honvéd egyén hitvallásának megfelelő és az állomáson levő polgári lelkész végzi.

Polgári lelkészeknek a honvédség czéljaira, illetőleg honvéd egyének számára való igénybevételére nézve a szükséges lépések az illető honvéd állomás parancsnok által teendők meg.

A honvéd lelkészekre vonatkozó közelebbi szolgálati határozványok a „Szolgálati utasitás a m. kir. honvéd lelkészek számára“ czimü könyvben foglaltatnak.

2. A honvéd lelkészek állománya békében.

A honvéd lelkészek állománya a tényleges és a tartalék állományra oszlik.

A tényleges állomány békében öt, a római katholikus egyházhoz tartozó lelkészből áll.

A tartalék állományt képezik:

a) azon honvédköteles lelkészek, kik az előirt feltételeknek megfelelve saját kérelmükre II-od osztályu tartalékos honvéd segédlelkészekké, illetve tartalékos honvéd rabbikká neveztetnek ki.

b) azon hadköteles lelkészek, kik a közös hadseregből hadseregbeli szolgálati kötelezettségük letelte után a honvédség tartalékába áthelyeztettek és

c) azon tényleges állományból a tartalékba áthelyezett honvéd lelkészek, kik a tényleges szolgálatból való kilépésük idején 12 évi szolgálati idő kötelezettségüknek még meg nem feleltek.

3.) Összetes állomány.

A tényleges honvéd lelkészek, tekintet nélkül szolgálati beosztásukra és alkalmazásukra, egy összetes állományt képeznek.

Közülük: egy a VIII. rangosztályba (honvéd plébános), négy pedig a IX. rangosztályba tartozik. Utóbbiak illeték szempontjából fele részben az első és fele részben a második fizetési fokozatba sorolnak.

4.) Alkalmazás és alárendeltség békében.

A honvéd lelkészek közül az egyik a budapesti honvéd helyőrségi kórházban, négy pedig mint egyházi tanár a honvéd nevelő- és képző intézetekben nyer alkalmazást.

Mindezek eredeti egyházmegyéjük kebelében megmaradnak és az 1. pont szerinti lelkészi teendőiket békében azon megyés püspöktől nyert felhatalmazás alapján végzik, a kiknek kerületébe az illető honvéd lelkész állomáshelye esik, háboruban pedig az apostoli tábori vikáriátustól nyert jurisdictionalis felhatalmazás alapján.

Egyházi ügyekben, valamint a lelkészi ténykedések szempontjából a honvédség tényleges állományában levő lelkészek azon megyés püspöknek, kinek kerületében müködnek, katonai szolgálati tekintetben pedig azon honvédségi intézet parancsnokságának vannak alávetve, melyhez szolgálatilag be vannak osztva.

5.) Honvéd lelkészek alkalmazása a mozgositottsági viszony alatt; alárendeltségük.

Mozgósitás esetén a honvéd seregtesteknél, valamint az állandó honvéd egészségügyi intézeteknél létesitendő honvéd lelkészi állásokra vonatkozó közelebbi határozványokat a mozgósitási utasitások tartalmazzák.

Egyházi ügyekben a hadrakelt sereghez beosztott katholikus honvéd lelkészek a hadsereg parancsnokságánál levő tábori superiorhoz, az egyéb felekezetekhez

tartozó honvéd lelkészek pedig a hadrakelt seregnél levő ugyanazon hitfelekezetbeli legmagasabb rangu (rangidősb) katonai lelkészhez vannak utalva.

Katonai szolgálatukból kifolyólag ezen lelkészek az illető seregtest parancsnokságának, illetve az intézet parancsnokságának vannak alárendelve.

6. Kinevezés, előléptetés, beosztás.

A kinevezés honvéd plébánossá a honvédelmi ministernek az illető megyés püspökkel egyetértőleg leendő javaslata alapján Ő cs. és apostoli kir. Felsége által történik.

Honvéd plébánossá való kinevezésre csak oly honvéd lelkész hozható javaslatba, a ki a plébánia elnyerésére előirt vizsgát valamely egyházmegyei vizsgabizottság előtt jó eredménnyel letette és a ki ezen kivül a honvédelmi minister által egybehivandó bizottság előtt a honvéd lelkészetre vonatkozó vizsgát sikeresen kiállotta.

A IX-ik rangosztályba tartozó honvéd lelkészek kinevezése valamint a második fizetési fokozatból az elsőbe való előmozditása a honvédelmi minister hatáskörébe tartozik.

A honvéd plébános szolgálati beosztása Ő cs. és apostoli kir. Felségének van fentartva, mig a többi lelkészek szolgálati beosztása iránt a honvédelmi minister intézkedik.

7. A honvéd lelkészek tényleges állományának kiegészitése. Több szükséglet fedözése mozgósitáskor.

Békében a honvéd lelkészek tényleges állománya általában kiegészittetik:

a) tartalékos honvéd vagy közös hadseregbeli lelkészeknek, esetleg polgár lelkészeknek kinevezése és

b.) közös hadséregbeli tényleges állományu lelkészeknek áthelyezése által.

A közös hadsereg tényleges állományából vagy tartalékából a honvédség tényleges állományába való áthelyezés, illetőleg kinevezés, esetről-esetre a honvédelmi és a közös hadügyminister kölcsönös megegyezése alapján történik.

Mozgósitás esetén a békeállományon felül beálló több szükséglet a tartalék állományhoz tartozó segédlelkészek beidézése utján fedeztetik.

8. Átmenet a béke viszonyra.

A béke viszonyra való átmenetnél a hadrakelt seregtesteknél valamint a honvéd kórházaknál a mozgositottság tartamára felállitott honvéd lelkészeti hivatalok feloszlattatnak és az ideiglenesen alkalmazva volt tartalékos segédlelkészek ismét a nem tényleges viszonyba helyeztetnek át.

4395
1898

Ministeri körrendelet az áttérésekről.

A vallás-és közoktatásügyi m. kir. Minisztertől. 78735 szám. Körrendelet valamennyi felekezeti főtiszt. egyházi főhatósághoz, valamennyi köztörvényhatósághoz, valamely bevett vagy törvényesen elösmert vallásfelekezetből más hasonlóan

bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetbe való áttérés — illetve abból való kilépés alkalmával az 1868 : LIII. t. cz. 3 §-ának második bekezdése értelmében adandó nyilatkozat tárgyában.

Az 1868 : LIII. t.cz.1 —8 §-ai megszabják amaz alakszerüségeket, amelyeknek betartása mellett a t. cz. 1 §-a értelmében mindenkinek szabadságában áll más hitfelekezet kebelébe s illetőleg más vallásra áttérni.

Különösen pedig a felhivott t. cz. 3. §-a rendelkezik az iránt, hogy az áttérni kívánó az áttérés iránt megfelelő módon s helyen első izben tett nyilatkozatától számitandó tizennégy nap eltelte után a megtörtént első nyilatkozathoz képest megfelelő módon s legfölebb 30 nap eltelte előtt áttérési szándékát ujból kijelenteni tartozik ; mert az áttérés a felhivott t. cz: 6. 7. §-ai értelmében csak ezen alakszerüségek betartása illetve az ennek alapján nyert két rendbeli bizonyitvány előmutatása folytán nyer befejezést s lesz a t. cz. 1 §-ának rendelkezéséhez képest alakilag is érvényes.

Ujabban ismételten előfordult oly eset, hogy az áttérni kivánó fél a felhivott t. cz. 3 §-a értelmében másod izben is kijelentendő áttérési szándékát, az első nyilatkozat tételétől számitott 14-ik napon jelentette ki, s igy az ily utóbbi kijelentés — az imént felhivott §. második bekezdésében foglalt ama szabálynak, hogy a másodizben teendő nyilatkozatnak, az első izben tett nyilatkozattól számitandó tizennégy nap eltelte után — tehát a naptári tizenötödik napon — kell történni, — meg nem felelt, s ehez képest az áttérés az idézett t. cz. 1 §-a értelmében megengedett áttérésnek nem volt tekinthető.

Hogy elejét vegyem mindama káros következményeknek, a melyek az ily érvénytelen áttérésből az érdekelt felekre nézve származhatnak, a szóban forgó nyilatkozat átvételére jogositott illetékes lelkészek (rabbik), az illetékes egyházi (illetve világi) hatóságok által figyelmeztetendők volnának arra, hogy hasonló esetekben a szabályszerü második nyilatkozat illetve az áttérés érvényességének érdekében különösen tartsák szemük előtt azt, hogy a szóban forgó második nyilatkozatnak az első nyilatkozattól számitandó tizennégy nap eltelte után kell történni.

S az áttérés befejezését a többször felhivott t. cz. 6. 7. §-ai értelmében az a lelkész (rabbi) is, a melynek vallásfelekezetébe az illető fél át akar térni, csak akkor tekintse érvényesnek, ha a felmutatott bizonyitványok a fentkivánt határidőt beigazolják.

Az 1895 : XLIII. t. cz. 21. 22. §-ai az 1868 : LIII. t. cz. 1—8. szakaszaiban foglalt rendelkezéseknek hatályát minden bevett és törvényesen elismert vallásfelekezetre kiterjesztette, a felhivott t.-cz. 23. §-a értelmében pedig arra, a ki a bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek valamelyikéből kilépni óhajt, az 1868 : LIII. t.-cz. 1—5. és 7. §-ai nyernek alkalmazást azzal a módositással, hogy az „áttérés“ szó helyett „kilépés“ értendő, továbbá, hogy az idézett t.-cz. 4. és 5. §-aiban emlitett bizonyitványok az illetékes elsőfoku közigazgatási hatóságnál mutatandók fel.

Mindezekhez képest, de már az 1895 : XLIII. t.-cz. 5. §-a értelmében is nyilvánvaló, hogy valamely bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetből való kilépés, illetve az ebbeli szándék kijelentésének érvényessége a határidő szempontjából is ugy itélendő meg, mint az áttérésnél.

Budapesten, 1898. évi november hó 12. Wlassics.

4396
1898

De annua pensione Paulo Babócsay applicanda.

Rssmus Paulus Babócsay, can. hon., vadiaconus districtus Némethiensis et sac. jubilatus, octogenarius, qui amplissimam et filialibus abundantem parochiam Bodony abhinc jam semisaeculo solus salubriter rexit, instantibus senectutis incommodis et deficientibus viribus beneficio suo cedere et ab exordio affuturi anni statum quiescentium sacerdotum, adstipulante suffragio districtus et consilio medicorum, ingredi cupit. Hujus optime meriti confratris desiderio obsecundaturus, statutis instituti Pensionalis conformiter, adhuc assensum Honorabilium Districtuum dioecesanorum, quo ocyus mihi exhibendum praestolor.

4397
1898

(Pályázat a görcsönyi osztály-tanitói állomásra.

Görcsönyben a r. kath. népiskolánál az osztálytanitói állomásra folyó évi deczember hó 27-kéig pályázat hirdettetik. Jövedelme egy polgári évre 350 frt készpénz előleges havi részletekben pontosan kifizetve. Lakása az iskolaépületben egy külön butorozott szoba fütéssel. Kötelessége az osztályt önállóan vezetni, az ismétlő- és vasárnapi iskolai tanulók oktatásában, valamint a kántori teendőkben segédkezni. Csak tanképesitett egyének pályázhatnak. Az állomás azonnal elfoglalandó és évközben hasonló állománnyal máshol föl nem cserélhető. A kérvények a németi-i esperesi kerület tanfelügyelői hivatalához Bodonyba u. p. Baranya-Baksa küldendők.

4398
1898

(Pályázat a tolna-szántói kántortanitói állomásra.)

A tolna-szántói kántortanitói állásra pályázat hirdettetik. Jövedelme: 1) Szabad lakás kerttel. 2) Fél telek, melyet maga müvel; de munkaváltság fejében kap a községtől 40 frtot. 3) Minden telkes gazdától $^2/_8$ kétszeres, vagy rozs; kisházasok és zsellérek $^1/_8$-át adnak (135 mérő). 4) Minden szőlős gazdától 1 pint bor. 5) Lélekpénz minden pártól 12 kr. (40 frt). 6) Fa 21 meter. 7) Ismétlő iskoláért 20 frt. 8) Stóla 50—60 frt. 9) 800 □ öl szőlőföld egy szent mise mondatásáért. Tannyelv: magyar. Terhe a segédtanitó tartása fütés és világitás nélkül. Az 1893. decz. 5-iki jegyzőkönyv szerint készpénzértékben a fizetés 805 frt 40 kr., ebből tanitói nyugdijba beszámittatik 545 frt 40 kr. A pályázók deczember 28-án reggel 9 órára jelenjenek meg. Az állás 1899. január 1-én elfoglalandó. Pályázati okmányok a kerületi espereshez Érténybe küldendők.

4399
1898

A kis-doroghi r. k. elemi iskolánál megüresedett osztálytanitói állomásra f. é. decz. 10-ig pályázat hirdettetik. Az állomás jövedelme 350 frt készpénzben butorozott szobával, ágynemü nélkül. Az osztálytanitó kötelessége: egy osztályt önállóan vezetni és az ismétlő iskolásokat a k.-tanitóval felváltva oktatni. Tannyelv: német-magyar. Ezen állásra tanitónők is pályázhatnak. A kérvények az iskolaszék elnökéhez Kis-Dorogh, Tolnam. küldendők. (Pályázat a kis-doroghi osztály-tanitói állomásra.

4400
1898

A herczeg-szöllősi plebániához tartozó Sepse községben, a r. k. kántor-tanitói állomásra decz. 23-ig, pályázat hirdettetik. Jövedelme: 1. Egy szoba, konyha és éléskamrából álló lakás, pinczével; - a hiányzó második szobáért 12 frt. 2. Kert illetmény fejében 150 □-öl föld és a róm. kath. temetőnek haszonélvezete. 3. Minden róm. kath. házaspárttól 3 frt — 100 pár után — kitesz 300 frtot; mit a hitközségi gondnok szed be és fizet ki előleges havi részletekben. 4. Minden rendes tanköteles után 20 kr. beiratási dij = 12 frt 40 kr. 5. Ismétlő iskoláért, a politikai községtől, 21 frt. Stóla 5 frt; a tanterem fütésére két öl fa. Tannyelv: magyar. A kérvények a hercz.-szöllősi alesperesi hivatalhoz küldendők. (Pályázat a Sepsei r. k. kántortanitói állomásra.)

David Aulik, adusque valetudinem curans, munere subsidiarii missus est ad Mocsolád. Persona lia.

Josephus Józics, cooperator Valpoviensis, ibidem constitutus est Vicarius in spiritualibus.

Sigismundus Dujmovits, cooperator in Püsp.-Bogád. nominatus est vicarius in spiritualibus parochiae Brodjancensis.

Julius Aschenbrenner, cooperator Zombaensis, constitutus est subsidiarius curatiae Lipovaensis.

Cooperatores missi sunt: Stephauus Blažekovics e Petrijevci ad Püsp.-Bogád, Colomannus Fridrik e Bogdása ad Petrijevci, Petrus Varga e Szt.-Erzsébet ad Bogdása, Josephus Kuhl ex Harcz ad Szebény.

Rafaël Rasztics Ord. S. Francisci ad interim susceptus, dimissus est e Dioecesi.

Quinque-Ecclesiis, 7. Dec. 1898.

† Samuel m. p.
episcopus.

5-Ecclesiis, Typis Lycei episcopalis (B. Madarász) 1898.

CONSIGNATIO OBOLORUM PETRI

DE ANNO DOMINI 1897.

I. E fundationibus perpetuis:

	fl.	cr.
1. Census fundationis parochi Spiltiner	670	25
2. Census fundationis Illmi Francisci Troll	500	—
3. Census fundationis parochi Hujman	10	82
4. Census fundationis parochi Mike	2	50
5. Census fundationis parochi Gregorii Andrin	25	—
6. Census fundationis parochi Francisci Krecht	5	—
Universim:	1213	57

II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati:

	Semestri: I. fl	I. cr.	II. fl.	II. cr.	Summa: fl.	Summa: cr.
Ecclesia Cathedralis	50	—	50	—	100	—
Illmus D. Franciscus Troll vicar. Capitularis	—	—	6#	—	6#	—
Rssmus D. Antonius Dobszay	—	—	22	76	22	76
„ „ Stephanus Szeifricz	—	—	4#	—	4#	—
„ „ Antonius Walter	—	—	5#	—	5#	—
„ „ Joannes Lechner	—	—	18	—	18	—
„ „ Josephus Szeredy	—	—	15	—	15	—
„ „ Gabriel Hanny	—	—	10	—	10	—
„ „ Joannes Spies	—	—	20	—	20	—
„ „ Josephus Pozsgay	—	—	3#	—	3#	—
„ „ Josepbus Wurster	2	50	2	50	5	—
AR. D. Joanues Gauzer	1	—	1	—	2	—
AR. D. Franciscus Gruzling	—	50	—	50	1	—
AR. D. Joannes Rézbányay	2	50	2	50	5	—
R. D. Philippus Ollé	—	50	—	50	1	—
AR. D. Julius Vajdits	1	50	1	50	3	—
R. D. Aloysius Döbrössy	—	50	—	50	1	—
R. D. Carolus Körmendy	1	—	1	—	2	—
AR. D. Ludovicus Szilvek	1	—	1	—	2	—
AR. D. Ignatius Glatt	1	50	1	50	3	—
R. D. Josephus Rézbányay	1	50	1	50	3	—
R. D. Rudolphus Kiss	—	50	—	50	1	—
R. D. Franciscus Fent	1	—	1	—	2	—
R. D. Carolus Hradek	1	—	1	—	2	—
R. D. Stephanus Késmárky	1	—	1	—	2	—
R. D Adalbertus Igaz	1	—	1	—	2	—
R. D. Franciscus Hanuy	1	—	1	—	2	—
R. D. Ludovicus Simon	—	50	—	50	1	—
Alumni Seminarii	1	38	5	50	6	88
Summa:					232 18#	64 —

III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium.

Parochiae:	E fiscis Eccl. lesiar.				A Parocho				A Cooperat				A fidelibus				Summa	
	Semestri:																	
	I.		II.		I.		II.		I.		II.		I.		II.			
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
Abaliget	—	50	—	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	50	—	50	4	—
Agárd	2	50	2	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Apar	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	50	—	50	5	—
Baán	3	—	3	—	1	50	4	—	1	—	1	—	9	—	7	50	30	—
Baar	—	50	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	19	—	—	2	19
Babarcz	2	—	2	—	1	—	1	—	—	50	—	50	1	41	1	10	9	51
Bakonya	1	-	1	—	1	-	1		—	—	—	—	—	45	—	65	5	10
Baranyavár	1	—	1	—	1	—	1	—	-	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Batina	—	50	—	50	—	50	—	50	-	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Báta	—	50	—	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	75	—	75	4	50
Báttaszék	2	—	2	—	5	—	5	—	1	—	1	—	5	—	5	—	26	—
Bedegh	—	50	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—		—	—	2	—
Bellye	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	50	—	98	4	48
Berement	2	50	2	50	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—
Berkesd	1	50	1	50	1	50	1	50	—	50	-	50	2	50	4	50	14	—
Bicsérd	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Bikal	—	50	—	50	—	—	—	50			—	—	—	20	—	18	1	88
Bizovac	1	50	1	50	1	—	1	—	—	-	—	—	1	30	1	30	7	60
Bodony	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Bogdása	2	—	2	—	—	—	—	—			—	—	—	—	—	-	4	—
Bonyhád	2	—	2	—	—	50	—	50	—	50	—	50	1	23	1	23	8	46
Bozsok	1	—	1	—	—	50		50	—	—	—	—	1	—	—	90	4	90
Bölcske	2	—	2	—	—	—	—	—	—	50	—	50	2	—	2	59	9	59
Brodjanci	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2	—	10	—
Bükösd	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	20	1	60	8	80
Čepin	—	—	—	—	-	50	—	50	—	—	—	-	—	—		85	1	85
Czikó	1	50	1	50	2	—	2		—	50	-	50	1	—	1	—	10	—
Darázs	3	—	3	—	2	—	2	—	—	—	—	—	3	—	3	—	16	—
Dályok	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	-	—	—	—	—	4	—
Dárda	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Diós-Berény	—	50	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	31	—	53	2	84
Dolnji-Miholjac	2	—	2		1	50	1	50	—	50	—	50	1	25	1	25	10	50
Dombóvár	1	—	1	—	1	-	1	—	—	—	—	—	3	27	2	73	10	—
Döbrököz	2	50	2	50	2	50	2	50	—	50	—	50	2	50	2	50	16	—
Dráva-Szt.-Márton	1	—	1	—	—	50	—	50	—	-	—	—	—	25	—	25	3	50
															Lat.:		272	70

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.				A Parocho				A Coperet.				A fidelibus				Summa	
	Semestri:																	
	I.		II.		I.		II.		I.		II.		I.		II.			
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
													Translati				272	70
Duna-Földvár	5	—	5	—	5	—	5	—	—	50	—	74	6	06	6	07	33	37
Duna-Szekcső	1		1	—	1	—	1	—	—	—	—	50	1	—	1	15	6	65
Egerágh	2	—	2	—	1	50	1	50	—	50	—	50	1	—	1	—	10	—
Ertény	1	—	1	—	1		1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	6	—
Fadd	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	50	—	40	—	40	5	30
Feked	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—		3	—
Felső-Iregh	1	50	—	—	1	50	2	50	—	50	—	50	—	08	—	30	6	88
Felső-Mindszent	2	50	2	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Felső-Nyék	—	50	—	50	—	5	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Garé	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	4	—
Gödre	2	—	2	—	—	50	—	50	—	—	—	—	1	—	1	26	7	26
Görcsöny	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	50	—	50	5	—
Grábócz	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	6	—
Gyula-Jovánczа	1	50	1	50	1	50	1	50	—	50	—	50	1	46	1	04	9	50
Harcz	—	50	—	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	40	—	50	3	90
Harkanovci	1	50	1	50	1	—	1	—	—	50	—	50	1	50	1	—	8	50
Herczeg-Szőllős	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Hetvehely	—	50	—	50	—	50	—	50	—	—	—		—	20	—	20	2	40
Himesház	1	50	1	50	1	50	1	50	—	50	—	50	1	—	1	—	9	—
Hird	2	—	2	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Hosszu-Hetény	—	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
Hőgyész	5	—	6	25	2	50	2	50	—	50	—	50	15	75	18 5#	82	51 5#	82
Iváncsa	—	50	—	50	—	50		50	—	—	—	—	1	12	1	28	4	40
Jozsép	1	50	1	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Ónosi	—	25	—	25	—	35	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20
Kajdacs	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Kakasd	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Kánya	—	50	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	30	—	32	2	62
Kárász	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	6	—
Keszü	1	50	1	50	1	50	1	50	—	—	—	—	—	86	—	83	7	69
Kisasszonyfa	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	50	—	50	—	48	5	48
Kis-Dorogh	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	-	1	26	1	26	5	52
Kis-Falud	—	25	—	25	1	—	1	—	—	—	-	—	—	30	—	35	3	15
Kis-Székely	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Kocsola	1	50	1	50	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	63	7	63
															Lat.:		536 5#	97 —

Parochiae:	E fiscis Eccl. siar.				A Parocho				A Cooperat.				A fidelibus				Summa	
	Semestri:																	
	I.		II.		I.		II.		I.		II.		I.		II.			
	fl.	cr.	fl.	cr	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl	cr	fl.	cr.	fl	cr	fl.	cr.
													Translati:				536 5#	97 —
Kónyi	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	44	4	44
Köblény	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	25	—	25	4	50
Kömlőd	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	60	—	80	5	40
Kőv.-Szőllős	3	—	3	—	5	—	5	—	—	—	—	—	9	—	8	—	33	—
Lakócsa	3	—	3	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	10	—
Lanesuk	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	6	—
Lapáncsa	—	50	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Laskafalu	2	—	2	—	1	—	1		—	50	—	50	2	55	2	02	11	57
Lengyel	1	50	1	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Lipova	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	01	3	01
Lovász-Hetény	—	50	—	50	—	25	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	1	50
Lőcs	1	50	1	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Magyar-Hertelend	1	—	1	—	1	—	1	—	—	50	—	80	1	—	1	70	8	—
Magyar-Szék	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	03	1	51	8	54
Maiss	1	50	1	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	63	—	59	5	22
Marjanci	—	50	—	50	1	—	1	—	—	—	—	—	1	62	2	01	6	63
Mágocs	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	8	—
Mária Gyűd	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Mária-Kéménd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Miszla	1	25	1	25	—	50	—	50	—	—	—	—	1	—	—	36	4	86
Mocsolád	—	50	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	50	—	80	3	30
Mohács ad s. Cruc	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Mohács ad s. Mich.	5	—	5	—	2	50	2	50	1	—	1	—	3	82	2	85	23	67
Monostor	—	50	—	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	50	—	57	4	07
Mosgó	—	50	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Mözs	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	38	1	—	6	38
Mucsi	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Nagy-Mányok	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	50	—	50	5	—
Nagy-Nyárád	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	28	1	12	6	40
Nagy-Vejke	—	50	—	50	—	—	—		—	50	—	50	—	—	—	—	2	—
Nakk	3	—	3	—	2	50	2	50	—	—	—	—	—	70	1	30	13	—
Nádasd	1	50	1	50	1	—	1	—		50	—	50	1	50	2	07	9	57
Német-Bóly	1	50	3	—	1	—	1	—	—	50	—	50	8	—	7	98	23	48
Némethi	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Német-Keér	1	—	1	—	1	—	1	—	-	—	—	—	1	11	—	50	5	61
Német-Márok	1	50	1	50	—	50	—	69	—	—	—	—	4	20	6	61	15	—
Német-Ürögh	2	-	2	—	1	50	1	25	—	—	—	—	—	50	—	75	8	—
																Lat.:	808 5#	12 —

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.				A Parocho				A Cooperat				A fidelibus				Summa	
	Semestri:																	
	I.		II.		I.		II.		I.		II.		I.		II.			
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr	fl.	cr.	fl	cr	fl.	cr.
													Translati:				808 5#	12 —
Ó-Kurd	2	—	2	—	1	—	1	—	—	50	—	50	6	72	6	64	20	36
Olasz	—	—	—	—	1	—	1	—		-	—	-	—		—		2	—
Ozora	3	—	1		1	50	1	—	—	50	—	—	3	28	1	—	11	28
Paári	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Paks	2	—	2	—	5	—	5	—	2	—	2	—	10	—	12	—	40	—
Pálfa	1	—	1	—	1	50	1	50	—	—	—	—	—	25	—	25	5	50
Pellérd	4	50	5	50	5	—	5	—	—	—	—	—	3	20	3	—	26	20
Petrievci	1	—	2	—	1	—	1	—	—	50	—	50	2	28	2	90	11	18
Pécsvárad	1	50	1	50	—	—	—	—	1	—	1	—	—	35	—	35	5	70
Pinczehely	1	—	1	—	1	—	1	—	—	50	—	50	1	—	1	07	7	07
Podgajci	1	-	1	—	—	50	—	50	—	50	—	50	—	40	—	40	4	80
Püspök-Bogád	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Püspök-Lak	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2	—	10	—
Püspök-Szt.-Erzsébet	3	-	3	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Püspök-Szt.-László	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Quinque-Eccl. Cathenralis	2	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—	12	24	17	-	37	24
„ ad BMV. Purif	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	23	17	24	13	53	30
„ ad s. August.	1	—	1	—	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	5	—
„ ad s. Francisc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—
„ ad s. Florian	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	-	—	4	-
Radikovci	1	75	1	75	1	—	1	25	—	—	—	—	1	25	1	50	8	50
Rácz-Mecske	1	25	1	25	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	50
Rácz-Petre	2	—	2	—	1	—	1	—	—	50	-	50	2	08	1	75	10	83
Rácz-Tőttős	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	76	1	50	5	26
Regöly	1	—	1	—	2	—	2	—	1		1	—	—	70	—	70	9	40
Saásd	1	-	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	68	6	68
Siklós	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—		—	—	—	2	—
Simontornya	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Sljivosevsci	2	—	2	—	1	—	2	—	—	—	—	—	8	50	2	40	17	90
Somberek	1	50	1	50	2	08	2	50	—	50	—	50	—	92	1	50	11	—
Somogy-Szt.-László	1	25	1	25	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	50
Sumony	-	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
Szab.-Szt.-Király	2	—	2	—	2	—	2	—	—	—	1	—	1	—	—	60	10	60
Szabolcs	1	50	1	50	1	50	1	50	—	50	—	50	3	—	3	70	13	70
Szajk	—	50	—	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Szakadáth	—	50	—	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Szakál	1	—	1	50	1	—	1	—	—	—	—	—	1	34	2	—	7	84
													Lat.:				1188 5#	96 —

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar				A Parocho				A Cooperat				A fidelibus				Summa	
	Semestri:																	
	I.		II.		I.		II.		I.		II.		I.		II.			
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
													Translati :				1188 5#	96
Szakcs	2	—	2	—	1	—	1	—	—	50	—	50	1	66	1	55	10	21
Szalatnak	—	50	—	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	30	3	30
Szálka	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	30	3	30
Szászvár	8	—	5	—	3	—	2	50	1	—	—	50	—	—	—	—	20	
Szebény	1	50	1	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	55	—	50	6	05
Szegzárd (Belváros)	2	50	2	50	1	50	1	50	1	50	1	50	2	50	2	82	16	32
Szegzárd-Ujváros	1	50	1	50	—	50	—	50	—	—		—	—	—	—	—	4	
Szent-Dienes	1	50	1	50	1	45	2	22	—	—	—	—	2	05	1	38	10	
Szent-György	2	50	2	50	1	—	1	—	—	—	—	—	—	24	—	26	7	50
Szent-István	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	40	—	50	3	90
Szent-Iván	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	60	—	80	5	40
Szent-Lőrincz	1	—	1	—	1	50	1	50	—	—	—	—	—	30		38	5	68
Szigetvár	5	—	5	—	—	50	—	50	—	25	—	25	3	05	5	10	19	65
Tamási	1	50	1	50	1	50	1	50	—	50	—	50	2	83	2	73	12	56
Tengőd	—	50	1	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	10	—	10	2	70
Tevel	1	—	1	—	1	50	1		—	—	—	—	2	06	1	98	8	54
Tolna	3	—	3	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	12	
Tolna-Szántó	1		1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	75	1	75	7	50
Tót-Keszi	1	50	1	50	1		1	—	—	—	—	—	1	50	1	50	8	
Vaiszló	1	—	1	—	1	50	1	50	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
Valpó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	53
Varasd	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—		—	85	—	95	5	80
Vaszar	—	25	—	25	—	25	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Várdomb	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	44	4	44
Vásáros-Dombó	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	50	—	70	—	80	8	
Veliskovci	—	50	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	50	—	50	3	
Véménd	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	6	
Viljevo	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	75	—	75	5	50
Villány	2	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	3	—	2	—	10	
Vókány	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	83	—	64	5	47
Vörösmarth	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	50	1	80	7	30
Závod	1	50	1	50	1	50	1	50	—	—	—	—	—	70	—	50	7	20
Zomba	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		4	
													Summa :				1438 5#	81

IV. E censibus intercalabirus:

Census intercalares usque 13. Apr. 1898 . . . . . 38 fl. 78 cr.

Recapitulatio:

I. E fundationibus perpetuis		1213 fl. 57 cr
II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati	232 fl. 64 cr. 18# fl.	
III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium	1438 fl. 81 cr. 5# fl.	
IV. E censibus intercal		38 fl. 78 cr.
Summa totalis:		**2928 fl. 80 cr.** **23#**

Datum Quinque-Ecclesiis, die Aprilis 1898.

Cancellaria Episcopalis.

5-Ecclesiis, Typis Lycei Episcopalis (B. Madarász) 1898.

KIMUTATÁS

a pécsi egyházmegye

Szent-László-Társulat

tagjairól s az általuk a folyó 1898. évben

befizetett

tagsági díjak és adományokról.

A) Pécs-egyházmegyei alapitó tagok 125 frttal:

1. A högyészi katholikus hivek.

B) Pécs-egyházmegyei alapitó tagok 100 frttal:

1. Troll Ferencz trebinjei püspök, aranymisés, nagyprép. püspöki helynök.
2. A pécsi takarékpénztár.
3. † Dr. Dulánszky Nándor néhai pécsi püspök.
4. † Girk Alajos néhai kanonok.

C) Pécs-egyházmegyei alapitó tagok 75 frttal:

1. Dr. Rézbányay József, theol. tanár.

D) Pécs-egyházmegyei alapitó tagok 50 frttal:

1. Szeifricz István, prépost, ör-kanonok.
2. Walter Antal, apát, székesegyházi főesp.
3. Dr. Lechner János, apátkanonok, tolnai főesp.
4. Pozsgay József kanonok, pápai t. kamarás, seminariumi rector.
5. Szauter Antal, görcsönyi plébános.
6. Dr. Wurster József, cz. kanonok, püsp. irodaigazgató.
7. Krecht Ferencz, sz.-dienesi esperes-plébános.
8. † Dr. Zsinkó István néhai olv.-kanonok.

E) Pécs-egyházmegvei alapitó tagok 30 frttal:

1. Forster Ernő, pápai kamarás, pálfai plébános, érdemkeresztes vitéz.

F) Pécs-egyházmegyei alapitó tagok 25 frttal:

1. Rézbányay János, pápai t. kamarás, árvaházi gondnok.
2. Wajdics gyula, pápai t. káplán, spiritualis.
3. Glatt Ignácz, pápai t. káplán, székesegyházi karigazgató.
4. Pártos Zsigmond, mözsi esperes-plébános.
5. Döbrössy Alajos, képezdei igazgató.
6. Romeisz Ferencz, nádasdi plébános
7. Dr. Troll József, orvostudor.
8. Weisz János, nagymányoki esperes-plébános.
9. Ujváry Miklós, püspök-bogádi plébános.
10. † Sláby Ferencz, néhai cz. püspök, nagyprépost.
11. † Heid János, néhai laskafalui plébános.
12. † Molnár Viktor, néhai sz.-széki jegyző.
13. † Dr. Pollák János, néhai apát-kanonok.
14. † Kubinyi Elek, néhai német-bólyi esperes-plébános.

G) Pécs-egyházmegyei alapitó tagok 20 frttal:

1. A László nevet viselő megyés papok.
2. A Szent-Lászlóról nevezett sz. Ferencz-szerzet.
3. Pfiszterer Emil, szent-györgyi plébános.
4. A valpói egyházkerület lelkipásztorai.
5. A dlj-miholjaci egyházkerület lelkipásztorai
6. † Fratricsevics Imre, néhai cz. kan. darázsi esp.-pl.
7. † Hujmann Ferencz, néhai pellérdi plébános.
8. † Topáll Pál, néhai mozsgói esperes-plébános.
9. † Széplaki Ferencz, néhai abaligeti plébános.
10. † Köhler Ferencz, paksi esperes-plébános.

KIMUTATÁS

AZ 1898. ÉVBEN A SZENT LÁSZLÓ-TÁRSULAT JAVÁRA BEFOLYT ADAKOZÁSOKRÓL.

		frt	kr.
	Előlépés s uj alapító tagság		
1	A högyészi kath. hivek	25	—
	Pécs város és kerület.		
2	Dr. Dobszay Antal	2	—
3	Dr. Szeredy József	1	—
4	Spies János	3	—
5	Hanny Gábor	2	—
6	Dr. Hanuy Ferencz	1	—
7	Dr. Szilvek Lajos	1	—
8	Dr. Igaz Béla	1	—
9	Körmendy Károly	1	—
10	Hradek Károly	1	—
11	Mayer György	—	50
12	Magenheim József	1	—
13	Heckenberger Konrád	—	50
14	Inczédy Dénes	1	—
15	Pataky Lucidus	1	—
16	Irgalm. ház	1	—
17	Frantich Ágost		
18	Károly Ignácz	2	—
19	Péhm Kristóf	—	72
20	Bencze Ilona	—	72
21	Dr. Késmárky István	1	
22	Faith Lajos	1	
23	Valdinger István	—	50
24	Gadó Sándor	1	
25	Gauzer János	1	
26	Krum Péter	—	50
27	Wajdits Gyula	1	
	összesen:	29	44
	II. Németi ker.		
28	Babócsay Pál	1	—
29	Andrin Gergely	1	
30	Kulcsár János	—	72
31	Márton Márton	—	72
32	Molnár Márton	—	72
33	Stokinger István	1	—
	összesen:	5	16
	III. Szőlőrinczi ker.		
34	Krecht Ferencz	1	—
35	Schwerer Nándor	2	
36	Wagner Adolf	—	72
37	Dreven Ignácz	1	
38	Tóth Gyula	1	
39	Zsulyevics Márton	1	
40	Beck Lajos	1	
41	Csurda Béla	1	
	összesen:	8	72
	IV Siklósi ker.		
42	Schultz Károly	1	—
43	Otrokóczy Lajos	1	
44	Modrosić Balázs	1	
45	Francsics Nándor	1	
46	Varga Vitus	1	
47	Gudler Pál	1	
48	Pál József	1	
	összesen:	7	—

		frt	kr.
	V. Dárdai ker.		
49	Radó Dezső	1	—
50	Alagics János	1	—
51	Koch Ede	—	72
52	Schmidt Béla	1	—
53	Zvonicsek Alajos	1	—
	összesen:	4	72
	VI. Baranyavári ker.		
54	Uray Atala	1	—
55	Csonka Nándor	1	—
56	Pencz János	1	—
57	Piszászits Ferencz	1	—
58	Jakić Sylvester	1	—
59	Matarics Péter	1	—
60	Krisztanits István	1	—
61	Walter József	1	—
62	Gombarovics Pongrácz	1	—
63	Neumayer Dezső	1	—
64	Ambach Mihály	—	50
	összesen:	10	50
	VII. Mohácsi ker.		
65	Standtner Antal	1	—
66	Eberling Mátyás	1	—
67	Keseries Ferencz	—	72
68	Obadich Ferencz	1	—
69	Gehring Fülöp	1	—
70	Rajczi János	—	72
	összesen:	5	44
	VIII. M.-Kéméndi ker.		
71	Prantner Ferencz	1	—
72	Haragó József	1	—
73	Lichtfusz Nándor	1	—
74	Scharfenberger János	1	—
75	Herr Ágoston	1	—
76	Gött Ádám	1	—
77	Schmeller Alajos	1	—
78	Bundalla Béla	1	—
	összesen:	8	—
	IX. Bólyi ker.		
79	Schell Antal	1	72
80	Dr. Waldfogel Károly	—	—
81	Báter József	—	72
82	Haragó Ferencz	—	72
83	Plank Kámill	—	72
84	Proksch Ferencz	—	72
85	Hofmeister Ferencz	—	72
	összesen:	5	32
	X. Pécsváradi ker.		
86	Szuli József	1	—
87	Hegyessy László	4	—
88	Komáromy Tivadar	—	72
	összesen:	5	72

		frt	kr.
	XI. Mágocsi ker.		
89	Dr. Szilvássy Mihály	1	—
90	Szekeres Ferencz	1	—
91	Schmeller József	1	—
92	Halvax József	1	—
93	Sipos Imre	1	—
94	Molnár József	—	50
	összesen:	5	50
	XII. Gödrei ker.		
95	Gundy Miklós	1	44
96	Rathmann Boldizsár	—	72
97	Vidák József	—	72
98	Biró Imre	1	—
99	Késmárky József	—	72
100	Horváth Lajos	—	72
101	Medgyesi Ede	—	72
102	Áronffy Ferencz	—	72
	összesen:	6	76
	XIII. Szigetvári ker.		
103	Erdélyi János	1	—
104	Sirisaka Ignácz	—	72
105	Dobos Henrik	—	72
106	Hangai Nándor	—	72
107	Hirling Nándor	—	72
108	Gosztonyi Jenő	—	72
109	Fülöp István	—	72
	összesen:	5	32
	XIV. Valpói ker.		
	XV. Miholjáci ker.		
110	Gorváth István	1	—
111	Erdélyi Károly	1	—
112	Ivánovics György	1	—
113	Kuzmics József	1	—
114	Moransch György	1	—
115	Gadó Sándor	—	50
116	Horváth Béla	—	50
117	Horváth László	1	—
	összesen:	7	—
	XVI. Bonyhádi ker		
118	Klein József	1	—
119	Dr. Jozgics József	1	—
120	Teppert József	1	—
121	Deckó Mátyás	1	—
122	Anderle József	1	—
123	Boross Aurél	1	—
	összesen:	6	—
	XVI. Dombovári ker		
124	Dr. Kelemen László	1	—
125	Nyárády Aladár	1	—
126	Szalay Alajos	1	—
127	Frühwirth Győző	1	—
	Átvitel	4	—

		frt	kr.
	Áthozat	4	—
128	Leitner Sándor	1	—
129	Kömives Gyula	1	—
130	Kovács Antal	1	—
131	Vitkovics Ferencz	1	—
	összesen:	8	—

XVIII. Értényi ker.

132	Fölker Mátyás	—	72
133	Magyar József	1	—
134	Kövesdy János	—	72
135	Kiss István	—	72
136	Varga Manó	—	72
137	Kutor Ferencz	—	72
138	Magyar Zsigmond	—	72
139	Rudolf Mátyás	1	—
	összesen:	6	32

XIX. Simontornyai ker.

140	Czapáry János	1	—
141	† Németh Ferencz	1	—
142	Hangyály Mihály	1	—
143	Pintér Károly	1	—
144	Csaplár Ignácz	1	—
145	Szemenyei Mihály	1	—
146	Fülöpp György	1	—
147	Forster Ernő	1	—
148	Mozolányi István	1	—
149	Offenmüller Zsigmond	1	—
	összesen:	10	—

XX. Dunafölevári ker.

150	Dr. Onczay Géza	1	—
151	Bencze István	1	—
152	Bereczk János	1	—
153	Vajay István	1	—
154	Streicher József	1	—
	összesen:	5	—

XXI. Szegzárdi ker.

155	Szalczer Sándor	1	—
156	Holndonner Ferencz	1	—
157	Zányi György	1	—
158	Tolnai plébános	1	—
159	Markovits Pál	1	—
160	Wosinsky Mór	1	—
	összesen:	6	—

XXII. Völgységi ker.

161	Streicher Péter	1	—
162	Háy Ede	1	—
163	Felinger Gyula	1	—
164	Liebbald Lajos	1	—
165	Pelcz Alajos	1	—
166	Fekete Ágoston	1	—
167	Prikler Károly	1	—
168	Magyar Miklós	1	—
169	Herger József	1	—
170	Trinn János	1	—
171	Péwald Vilmos	1	—
	összesen:	11	—

Összegezés.

		frt	kr.
	Előlépési s uj alapitó tag	25	—
I.	Pécs város és kerület	29	44
II.	Németii kerület	5	16
III.	Szent-Lőrinczi kerület	8	72
IV.	Siklósi kerület	7	—
V.	Dárdai kerület	4	72
VI.	Baranyavári kerület	10	50
VII.	Mohácsi kerület	5	44
VIII.	M.-Keméndi kerület	8	—
IX.	Bólyi kerület	5	32
X.	Pécsváradi kerület	5	72
XI.	Mágocsi Kerület	5	50
XII.	Gödrei kerület	6	76
XIII.	Szigetvári kerület	5	32
XIV.	Valpói kerület	—	—
XV.	Miholjaci kerület	7	—
XVI.	Bonyhádi kerület	6	—
XVII.	Dombovári kerület	8	—
XVIII	Értényi kerület	6	32
XIX.	Simontornyai kerület	10	—
XX.	Duna-Földvári kerület	5	—
XXI.	Szegzárdi kerület	6	—
XXII	Völgységi kerület	11	—
	összesen:	191	92

Pécs, 1898. deczember 31.

Dr. Wurster József,
számadó és pécsegyházmegyei társulati igazgató.